

ПОЛИТИЧКИ

ЗАКОНШК

1
ДИНАР

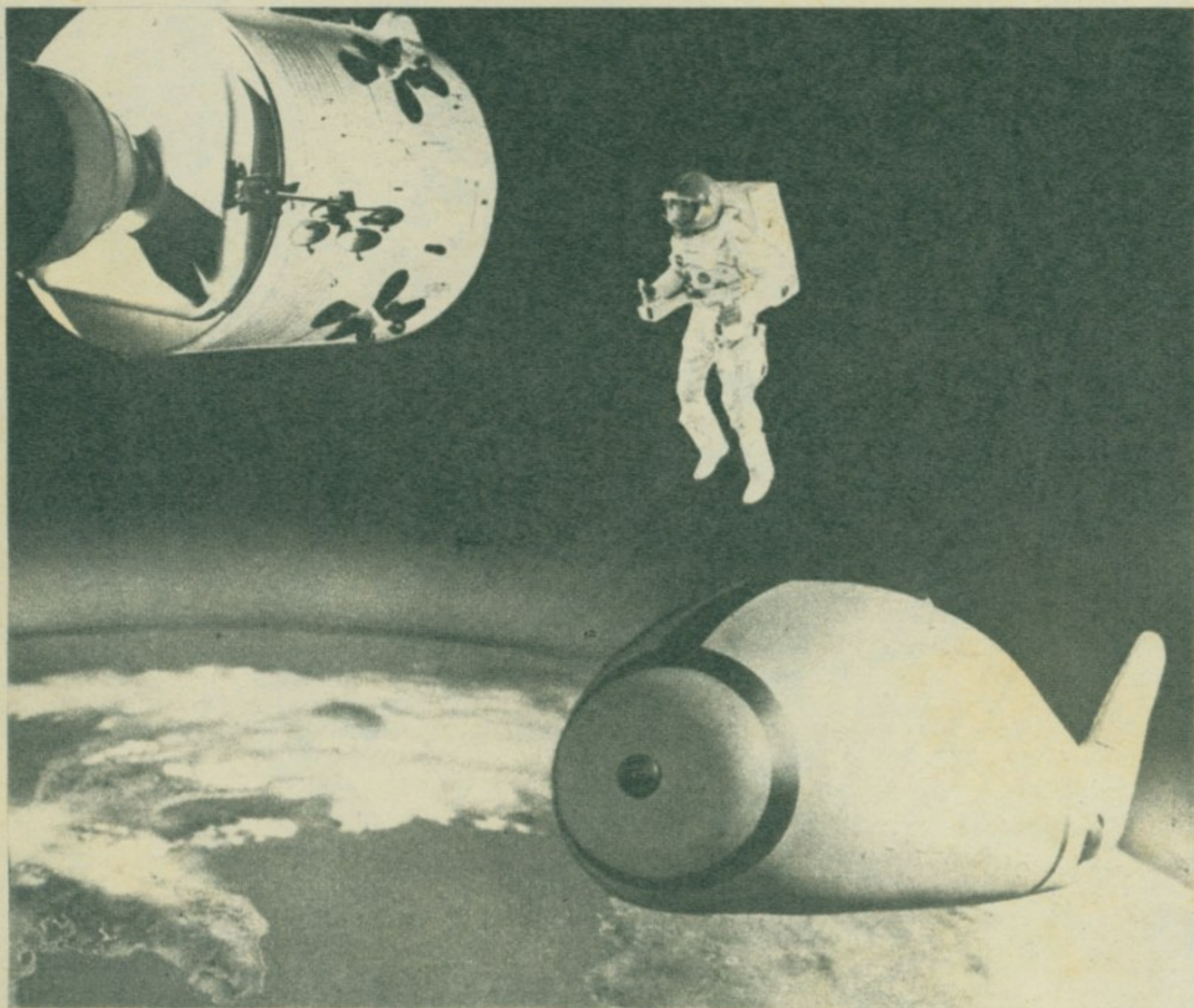
ПЕТКОМ

ГОДИНА
XXX
БРОЈ
934
21. XI 1969.

ВАЗ
ДУШ
НИ

ЈА
ХА
ЧИ

ДЖЕМС БОНД ЈЕ ПРЕВАЗИЂЕН. — Иако је ступањем првог човека на Месец стварност превазишла машту, научно-фантастични филмови и даље привлаче публику. На нашој слици је узбудљива сцена из „Бродоломника“, једног од последњих холивудских филмова ове врсте, у којој глумец Дејвид Јансен напушта васионско возило за прву помоћ и полази да помогне космонаутима који се налазе у опасности у космичком броду. Сцена је захтевала солидно познавање услова у космосу.

ВЕШТАЧКИ БУБРЕГ У КРЧМИ. — Крчмар Џорџ Вилкинс из Вејдфорда, у Енглеској, већ пет година болује од бубрега и не може да живи без помоћи сложеног апарата — вештачког бубрега. Вилкинс је недавно набавио такав апарат и собичак уз крчму претворио у „болницу“ у којој мора да проведе три пута по 10 часова недељно.

Ripley Вероватни ишли не!

ПЧЕЛЕ ОСВОЈИЛЕ ТВРЂАВУ!

ТВРЂАВУ АКУРУ У ПАЛЕСТИНИ КОЈУ СУ КРЕТАШИ 2 ГОДИНЕ БЕЗУСПЕШНО ОПСЕДАЛИ ОСВОЈИО ЈЕ НАЈЗАД 1191. ГОДИНЕ ЕНГЛЕСКИ КРАЉ РИЧАРД ЛАВОВО СРЦЕ КОЈИ ЈЕ НАРЕДИО ДА СЕ ПРЕКО њЕНИХ ЗИДИНА БАЦИ 100 КОШНИЦА С ПЧЕЛАМА. И ДОК СУ СЕ САРАЦЕНИ БРАНИЛИ ОД ПЧЕЛА РИЧАРДОВИ ВОЈНИЦИ ПРОДРАЛИ СУ У ТВРЂАВУ.

ВЕЛИКА ВРЕБА

У ВРТУ ГУВЕРНЕРОВЕ ПАЛАТЕ У ВИЛИЈЕМСБУРГУ (САД) ПОСАЂЕНА ЈЕ КАО ЈЕДИНИ СПОМЕНИК 156-ТОРИЦИ БОРАЦА ЗА ОСЛОБОЂЕЊЕ АМЕРИЧКИХ ДРЖАВА ЧИЈА СУ ТЕЛА НАБЕНА САХРАЊЕНА У МАСОВНОМ ГРОБУ НА ТОМ ИСТОМ МЕСТУ.

Девојка

ИЗ ДОЛИНЕ ОСУ, У ФРАНЦУСКОЈ, СМЕ ДА НОСИ ЦРВЕНУ ХАЛИНУ САМО АКО ЈЕ ЈЕДИНИЦА И ЈЕДИНА НАСЛЕДИЦА ИМАЊА. ДЕВОЈКЕ КОЈЕ ИМАЈУ БРАГУ ИЛИ СТАРИЈЕ СЕСТРЕ НОСЕ САМО ЦРНЕ ХАЛИНЕ.

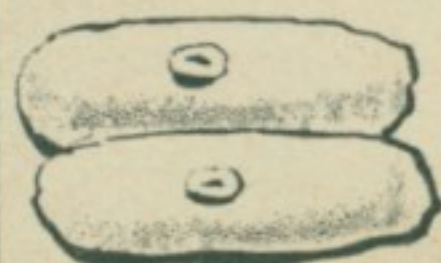
КАНУИ

У РЕПАТИ КОЈА СЕ ОДРЖАВА У НГАРУАВАХИЈИ, НА НОВОМ ЗЕЛАНДУ, МОРАЈУ ДА „ПРЕСКОЧЕ“ АЕСЕТАК ОБАКВИХ ПРЕПРЕКА.

Бактус ASTROPHYTUM MURIOSTIGMA

ПОСАЂЕНА НА КРУНУ С ПЕРЈАНИЦОМ НА ВРХУ.

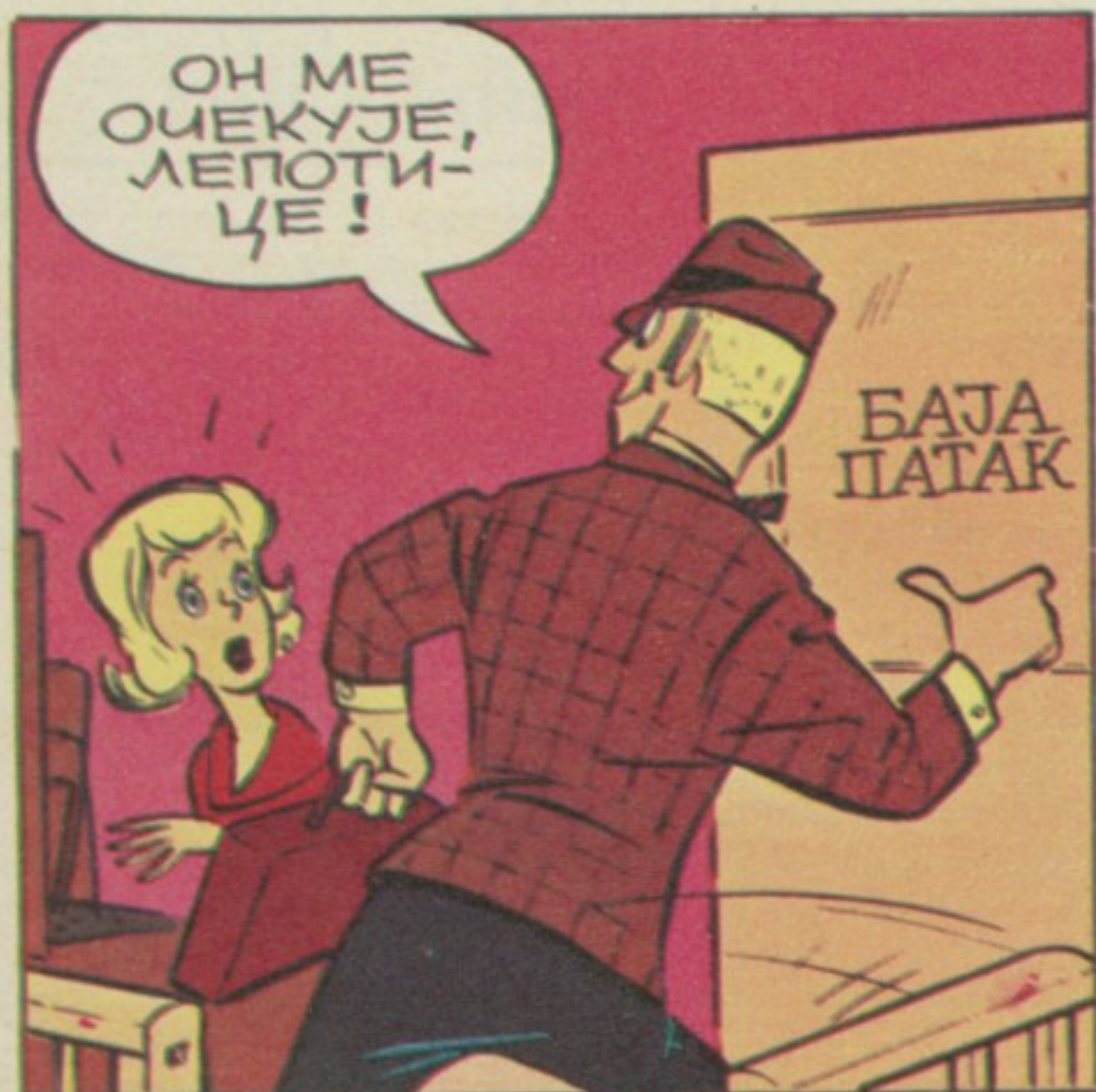
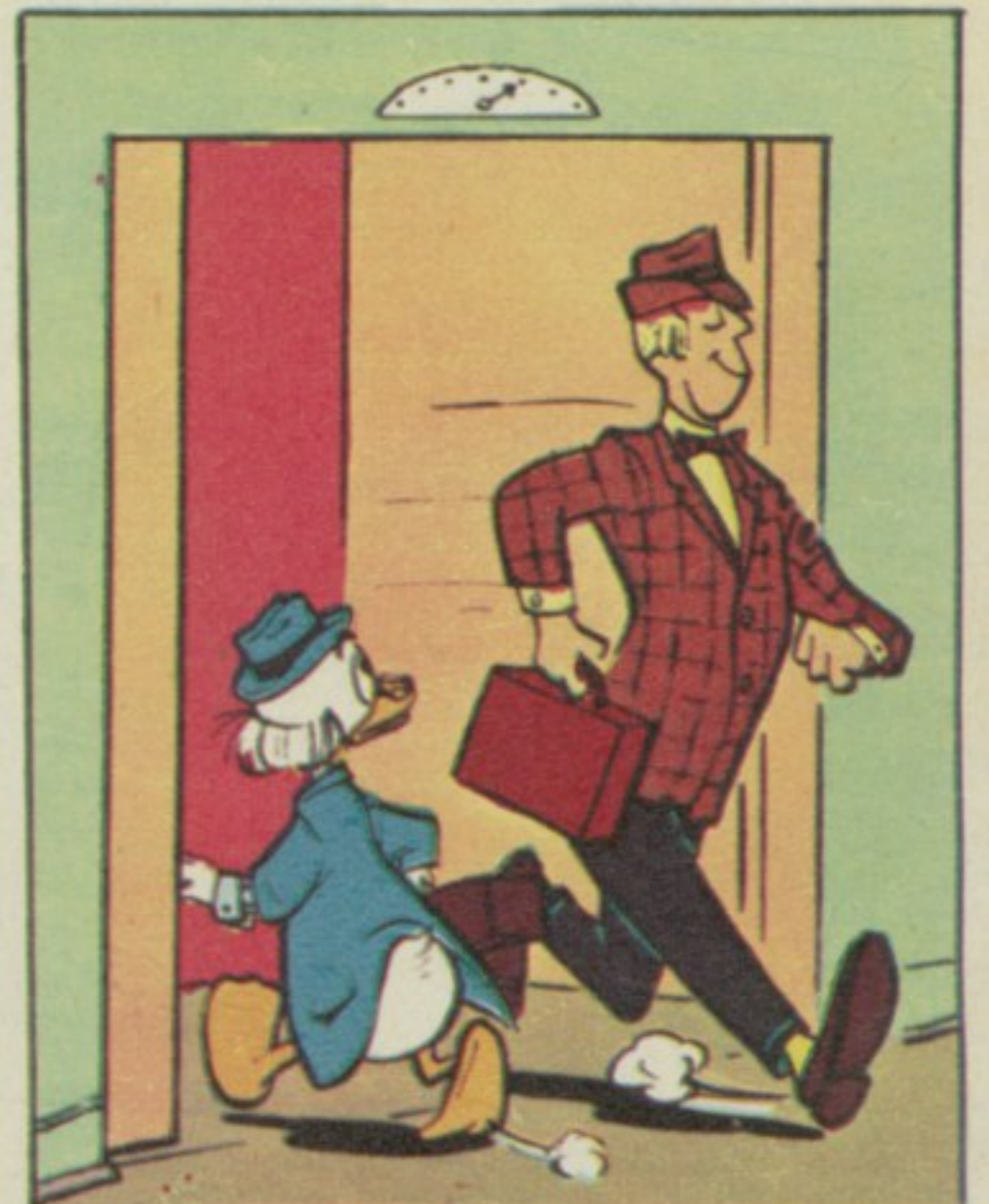

Африка-ОСА „ЗИДАР“ (SCELIPHARON)

ГРАДИ СВОЈЕ ГНЕЗДО СД ВИШЕ БЕЛИГА И У СВАКУ ОД њИХ „ЗАТВОРИ“ ПО ЈЕДНОГ ПАУКА. ОТВОРЕ НА БЕЛИГАМА ОСА ЗАПЕЧАТИ МЕПОВИМА ОД ИЛОВАЧЕ.

WALT
DISNEY

ПАЈА
ПАТАК

**ПРВИ
СВЕТСКИ
РАТ**

УКРАД

У историји европских ратова нема случаја шпијунаже који је имао тако значајне последице као дело енглеског шпијуна Александра Цека. Да енглеска шпијунажа није извела тај мајсторски потхват какав није забележен у аналима светске шпијунаже, можда би се рат завршио другачије.

Ево шта се догодило: Ројтерова телеграфска агенција јавила је крајем фебруара 1917. да у свим савезничким земљама, а и у Америци која тада још није била у рату, знају садржај писма које је немачки министар иностраних послова Цимерман упутно немачком посланику у Мексику фон Екхарду.

УЗБУНА У САД

Ројтер је уједно јавио и садржај тог писма:

„Берлин, 19. јануара 1917. Првог фебруара започећемо поморски рат без поштеде. Ипак ћемо гледати да Америка остане неутрална. Ако то наше настојање не успе, предлагемо следећи савез с Мексиком: заједнички

ћемо водити рат и заједнички склопити мир. Мексико ће добити новчану помоћ, а после рата припојиће му се Тексас, Нови Мексико и Аризона, које је изгубио 1848. Препуштамо вам да утврдите с мексичком владом све појединости. Наредујемо вам да се сместа договорите с Карансоом (председником Мексика), а чим буде сигурно да ће доћи до рата с Америком, упутите га да се на своју иницијативу обрати Јапану и предложи му савез с Немачком. Карансо треба уједно да буде посредник између Јапана и Немачке. Уверите Карансоа да беспоштедни поморски рат може присилити Енглеску на капитулацију и да рат неће трајати дуже од неколико месеци. Цимерман“.

Ова вест је побудила негодовање у Америци. Немачка је увлачила још једну неутралну земљу у рат, а уједно позивала Јапан у рат против Америке. Штампана је почела да пише о опасности од Јапана и упада мексичких трупа у Америку у долини Мисисипија. Та би провала поделила Америку на два дела. Влада САД чим је дознала за то Цимерманово

писмо мексичком посланику, а то је било свакако у јануару 1917, започела је оштре припреме за рат против Немачке. Америчка влада није била у лакој ситуацији. Знала је да је то писмо познато и енглеској и француској влади које су га могле свакога часа објавити и тако извршити преко јавног мњења још јачи притисак да САД ступе у рат.

ТАЈНА ШИФРА НИЈЕ ТАЈНА

Тек кад је Ројтерова телеграфска агенција објавила текст писма, и немачка јавност је дознала да је тај тајни државни акт доспео у непријатељске руке. Министар иностраних послова Цимерман одмах је после те весте дао изјаву у главном одбору Рајхстага. Рекао је да нико не може да схвати како је непријатељ могао да дозна за тај текст који је јављен најтајнијом шифром преко океана. У одбору се нагађало све могуће, а како министар није рекао којим путем су отишла удруженија у Мексико, сви су веровали да су саопштена писмено.

ШПИЈУНАЖА КОЈА ЈЕ ОДЛУЧИЛА ПРВИ СВЕТСКИ РАТ

ЕНЕ ШИФРЕ

АЛЕКСАНДАР ЦЕК ПРЕДЛОЖИО ЈЕ БРИТАНСКОЈ ТАЈНОЈ СЛУЖБИ ДА ОД НЕМАЦА УКРАДЕ КЉУЧ НАЈВАЖНИЈИХ ШИФАРА И ПОБЕГНЕ ПРЕКО ГРАНИЦЕ У ХОЛАНДИЈУ

А упутства нису доставља на писмено него на сасвим другачији начин.

Већ првих дана кад су Немци окупирали Белгију, уселио се у једну господску кућу у Бриселу официр из штаба немачке команде. Кућа је припадала богатом аустријском фабриканту Цеку, који је ту живео са женом Енглескињом и сином Александром. Тек што се немачки официр сместио, посетио га је Александар Цек. Младић је испричао немачком официру да се бави бежичном телеграфијом и да је сам конструисао станице за примање, а у кући има и антenu. Замолио је официра да то јави својој команди како не би пала на њега сумња да својим апаратом јавља неке војне тајне.

Немачки официр је умирио младића, а онда је пошао да погледа његове апарате. Утврдио је да је Александру Цеку успело да конструише апарате који су били много бољи од немачких службених. Нарочито му се свиђао један који је за онда био нешто нечувано јер су се њиме могли примати тала си свих дужина: и најдужи и најкраћи. Официр је све то јавио својим претпостављенима и препоручио младића. Његово знање на подручју бежичне телеграфије могла је искористити и немачка војска.

Војне окупаторске власти потајно су се распитале о том младићу. Дознале су да је његов отац, веома богат аустријски фабрикант, припадао најбољем бечком друштву, имао везе чак и са самим царским двором. Био је добар аустријски патриот,

политички потпуно поуздан. Његова мајка, премда Енглескиња, попримила је начин живота своје нове домовине, а за политику се није занимала. Немачки гувернер за окупирану Белгију за тражио је од угледних аустријских личности савет да ли би младом Александру Цеку могао поверити место на коме би дознао веома важне војне тајне. Одговорили су му да је цела породица Цек политички потпуно поуздана.

ЦЕК ЗНА СВЕ

Тако су немачке власти за тражиле од Александра Цека да се пријави у службу бежичне телеграфије. Младић је то одмах и учинио јер је тада још мислио као и његов отац. Најпре је радио као цивилни службеник. Добио је задатак да уреди све апарате, а како је заиста био технички необично талентован, већ после кратког времена поверили су му да организује редовну пријемну службу на таласима свих дужина.

Александар Цек је за кратко време стекао потпуно поверење својих претпостављених и ускоро дошао до најважнијег положаја у тој служби. Станица немачке управе у Белгији примала је најважније државне телеграме немачке владе и врховног ратног руководства. Ти телеграми су слати с највећом опрезношћу, било је по тово немогуће да их непријатељи ухвате и прочитају. Сви су били шифровани на веома компликован начин. Књигу шифара имали су само најважнији шефови немачке владе.

Кључ шифара је израђен још у мирно доба силним трудом. Састављен је из две књиге: једне велике и једне мале. Велика књига је садржавала у бројевима слова алфабета, али су бројевима биле означене и читаве речи. Ова књига није се могла употребити без оне друге, мање. Друга књига је одређивала како се свакога дана у години морају мењати бројеви. Али ни то још није било све: бројеви одређени за сваки дан у години и бројеви који су били специјално означени у тој малој књизи морали су се још комбиновати. Кључ је био тако замршен да његову тајну није могао одгонетнути нико ко није био упућен.

Александар Цек је ускоро био међу овим малобројним људима који су познавали тај кључ.

НА ДРУГОЈ СТРАНИ

Још од самог почетка рата енглески капетан Тренч интересовао се за ту пријемну станицу, а његово интересовање је још више порасло кад је енглеска тајна служба пронашла да та станица прима депеше које су биле шифроване према најважнијем и најкомплицованијем кључу о коме су само знали да постоји.

Капетан Тренч је наредио својим агентима у Бриселу да му јаве имена људи који дешифрирају те најважније депеше. Тако је дознао и за Александра Цека.

Енглеска тајна служба се веома заинтересовала за Цека и тако дознала да је ње-

гова мајка Енглескиња. Сазнавши то капетан Тренч се посаветовао с врховном енглеском командом. Адмирал сер Рециналд Хал је пронашао начин како ће придобити младог човека. Како је то извео, није још ни данас открио широј јавности — сигурно је једино то да је наговорио пријатеље породице Цек у Белгији да утичу на младога човека. Тај утицај је био успешан. Александар Цек је предложио енглеској тајној служби да украде кључ и побегне преко границе у Холандију. Енглеска тајна служба није одобрила тај план јер је рачунала да би Немци одмах, чим би опазили крађу, променили своју најважнију шифру, па би читав труд био узалудан. Капетан Тренч је измислио бољи план. Александар Цек је морао ноћима и ноћима да препишује обе књиге, од речи до речи. Кад је завршио тај велики посао, јавио је својим шефовима да је бољестан. Донео је лекарско уверење да је нервно исцрпљен од пренапорног рада, што је и било тачно. После тога Цек је лично пренео препис кључа преко холандске границе. У то је доба граница већ била опасана електризованом жицом. Цек је дугачком дрвеном батином превученом гумом коју је скинуо с точка свога бицикла размакнуо жице на једном месту где није било стражара и провукао се преко границе.

Од тога часа Александар Цек је нестао као да га је земља прогутала. Препис немачког система који је он извршио ипак је доспео у руке сера Рециналда. Од то-

га дана, а било је то много раније него што је Америка ступила у рат, савезници су могли да прочитају све немачке државне телеграме.

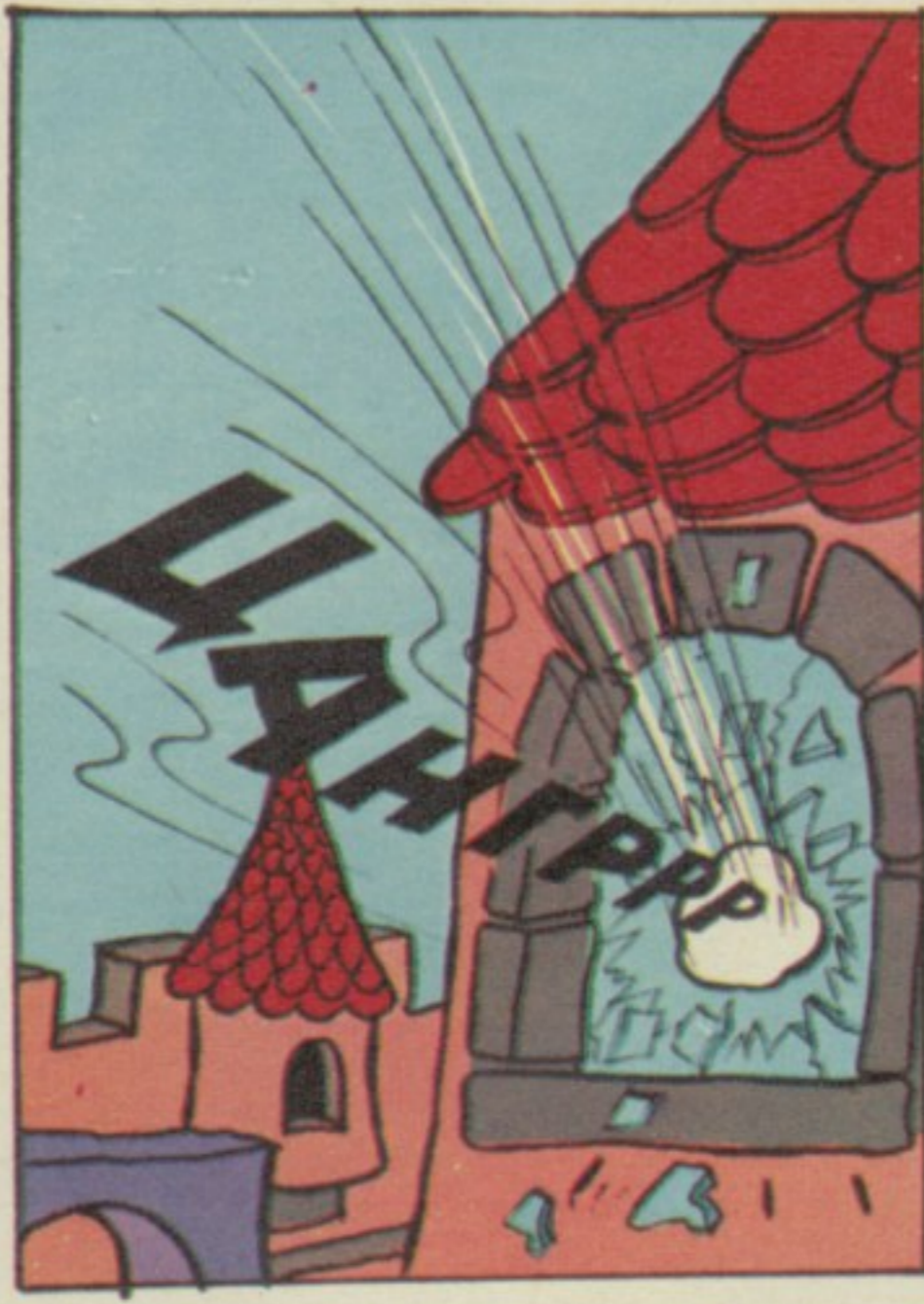
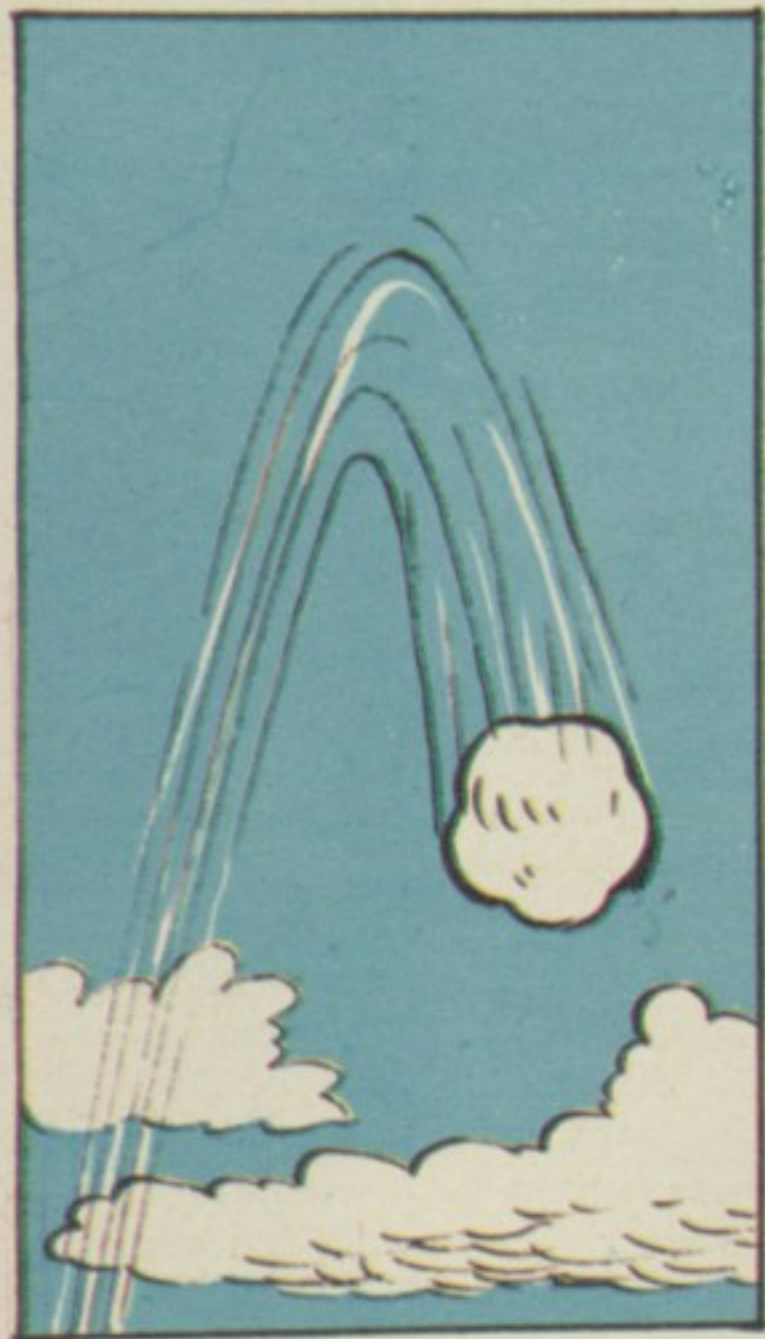
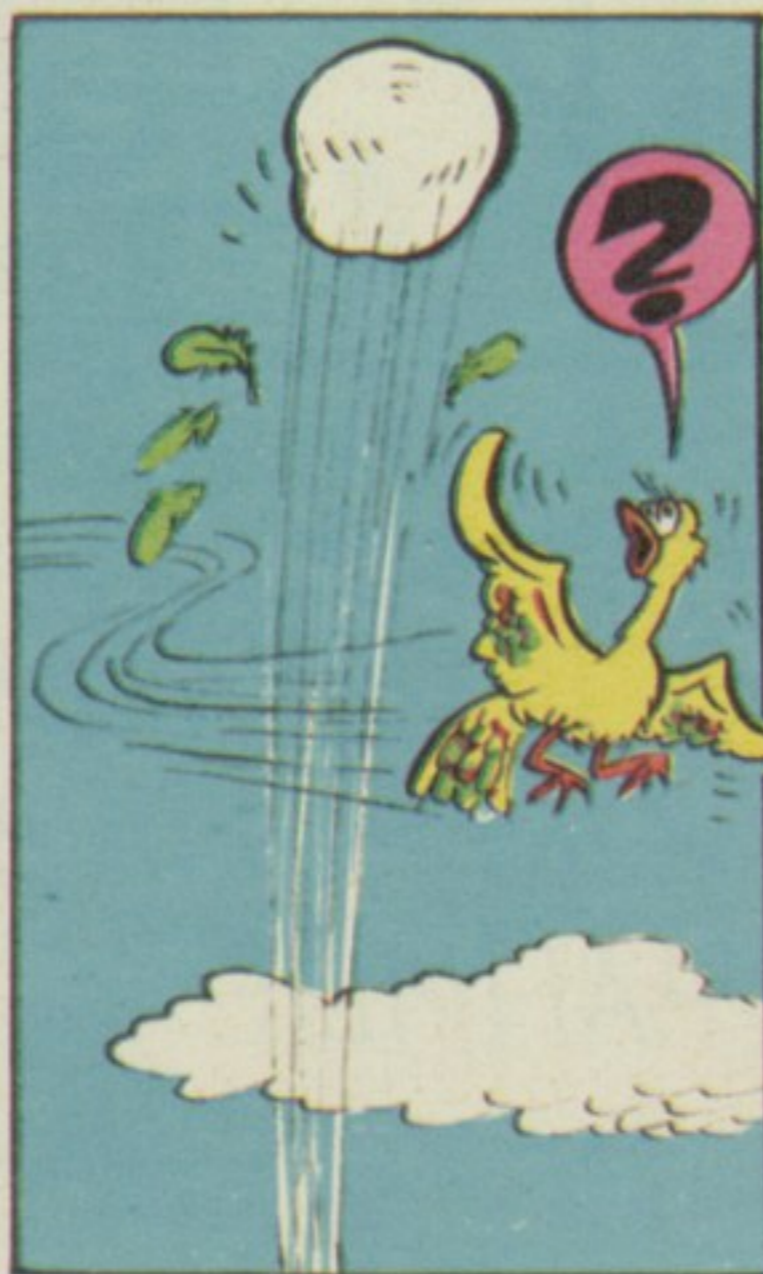
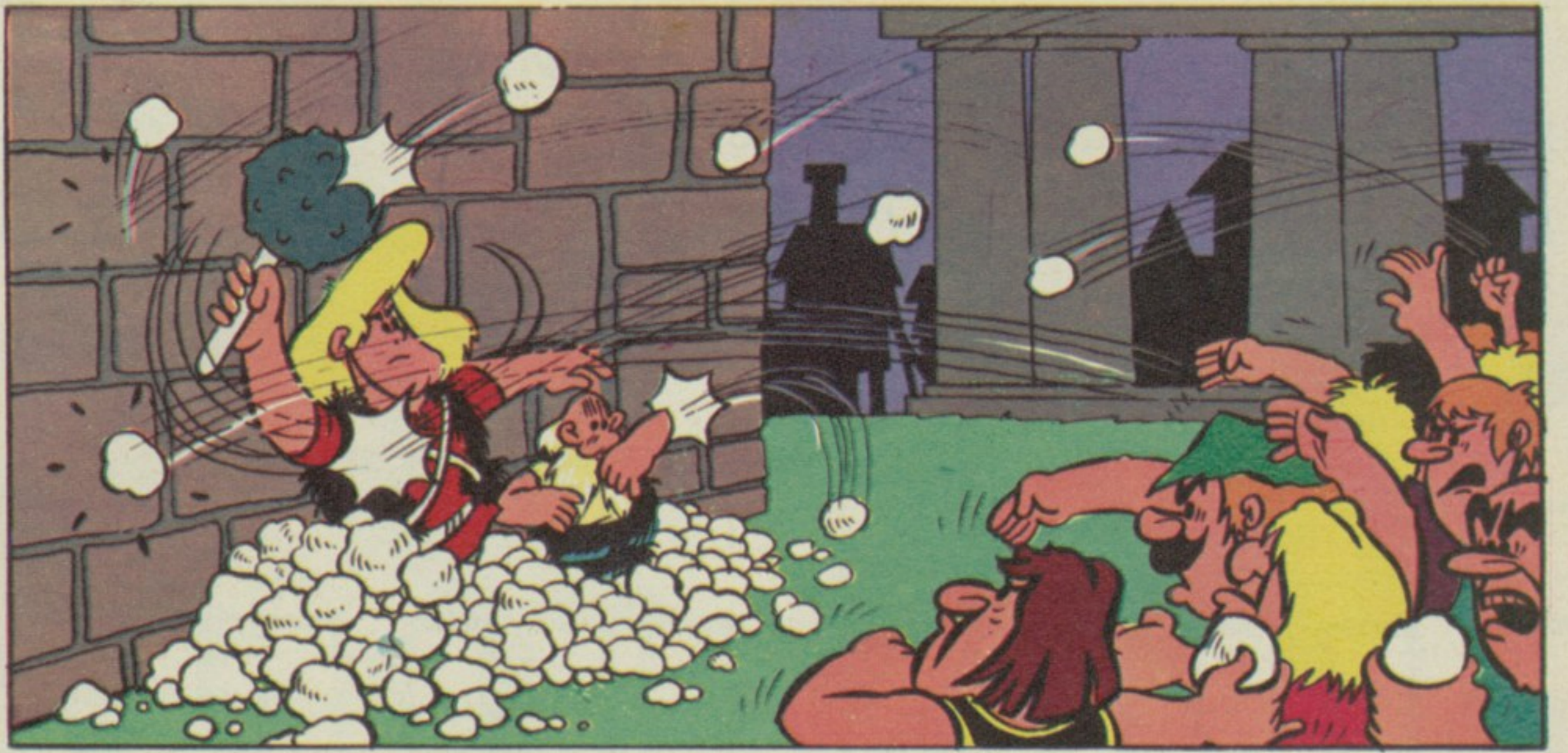
ЖРТВА

Државни секретар Цимерман није послао своју поруку мексичком посланику писмено него ју је шифровано јавио из Берлина мексичкој станици у Капунтпеку, а ова је доставила телеграм по сланству које га је дешифровало. Ни немачке власти ни јавност нису знали да савезници познају немачки кључ по коме се преводили шифроване поруке. Сазнали су то тек после рата кад се о томе писало у енглеској и француској штампи.

Не зна се шта се догодило с Александром Цеком — нестао је а до данас се још није открило где се налази, ако је још жив. Његов отац је потрошио велике своте новца и ангажовао детективе, али све узалуд. Траг је водио у Енглеску. Кад је из штампе дознао о делу свога сина, написао је писмо сер Рециналду Халу и замолио га да му јави шта се догодило с његовим сином. Адмирал му је одговорио 3. маја 1921. да **никад није чуо за Александра Цека**. О судбини несрећног младића може се само нагађати. Можда је пао као жртва немачке полиције, а можда Интелигенс сервисиса. Први су били кивни на њега што је напустио службу под сумњивим околностима, а други су страховали да бегунац не ода своју тајну што би имало катастрофалне последице по Енглеску.

**ДИКАНОВЕ
АВАНТУРЕ**

**ТАЈНЕ
СИГНАЛУМА**

ИСПЛЕТИТЕ ШАЛ

ЗА ПИОНИРЕ БОСАНСКЕ КРАЈИНЕ КОЈИ СУ ОСТАЛИ БЕЗ КУЋА У ЗЕМЉОТРЕСУ

1. Позивамо све читаоце да исплету шал за пионире Босанске крајине страдале у недавном земљотресу. Нека им ваш шал буде пријатан и практичан поклон за зиму.

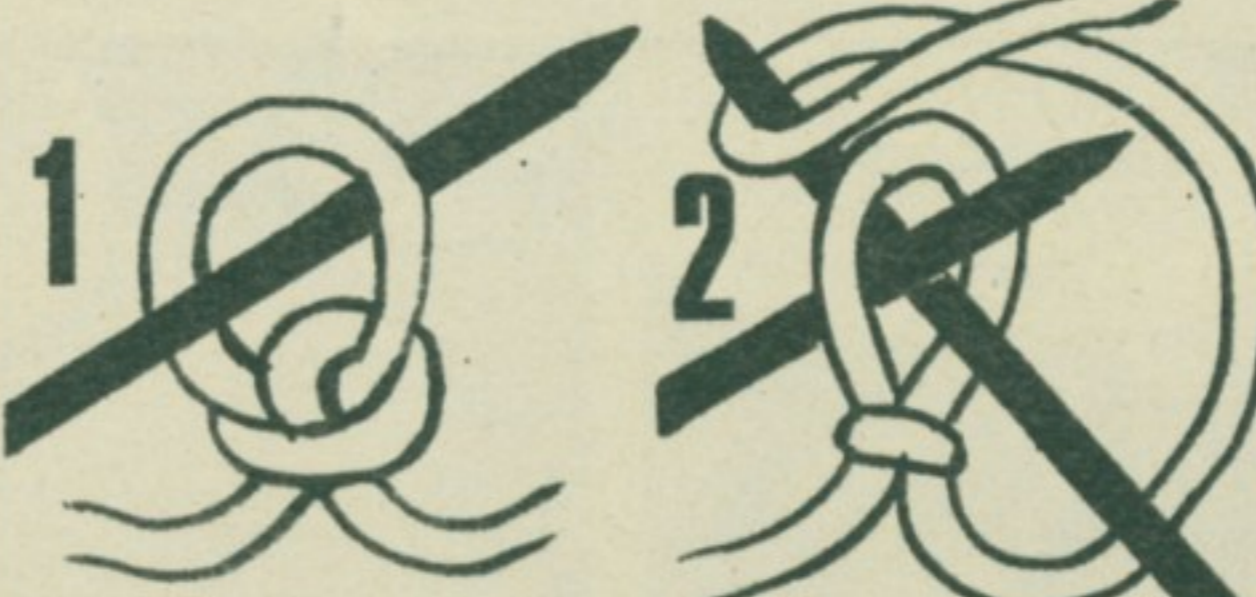

2. На један крај исплетеног шала пришијте белу крpicу на којој сте написали своје име и презиме, место и адресу тако да мали Крајишници знају од кога су примили дар. Шал упакујте и пошаљите ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ, Београд, Македонска 29, до петка 19. децембра ове године.

3. Међу шаловима које ЗАБАВНИК буде добио специјалан жири изабраће 4 најлепша и њиховим ауторима доделиће следеће

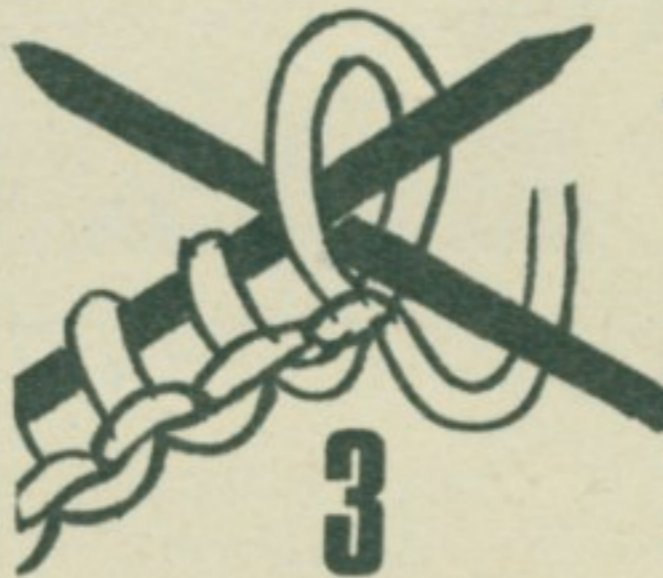
КАКО СЕ ПЛЕТЕ ШАЛ

Намакните петље на иглу коју држите руком. Прву петљу начините као за ланчић (чвор) сл. 1)

Пребаците навијугак на иглу коју држите у десној руци и извучите петљу, па додајте потребан број петљи (сл. 2)

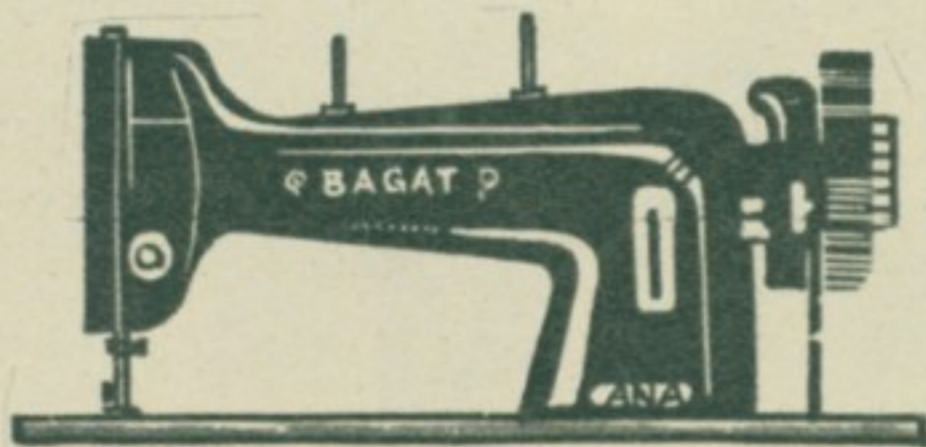
Прихватите ову иглу левом руком (сл. 3)

Десном захватајте петље једну за другом извлачећи нит како се види на слици (сл. 4).

НАГРАДЕ:

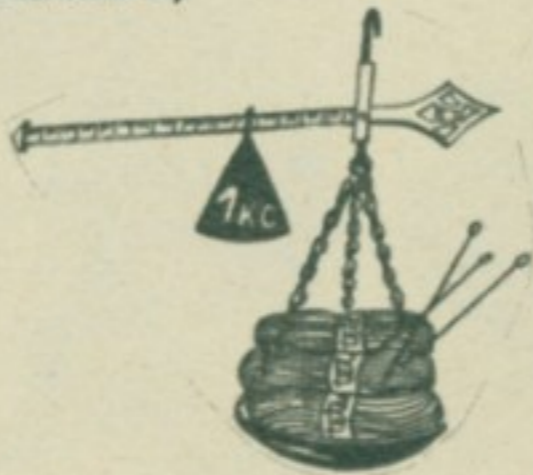

1.

Шиваћа машина БАГАТ — АНА;

2.

1 кг вуне, три пара плетачких игала и 2 кукице за секлање;

3.

Прибор за нокте;

4.

Прибор за тоалету (четка, чешаљ и огледало).

Dan BARRY

ФЛАШ ГОРДОН

ЈЕ ЛИ ОН?

АА! ОБОЈИЦА СУ МРТВИ... ЧУДНО! НИГДЕ РАНЕ!

КАО ДА СУ СЕ СКАМЕНИЛИ УСРЕД НЕКОГ ПОСЛА!

ОХО! ГЛАВА УКРАШЕНА ДРАГУЛИМА... ПОРЕД ХЕЈЛА...

ДА ЛИ ТА ГЛАВА ИМА НЕКЕ БЕЗЕ С ЊИХОВОМ СМРТУ?

РИКИ... СЛУШАЈ!

Dan Barry 12/13

ДАЈ ДА ВИДИМ ТУ ГЛАВУ... АУУ! ДРАГО КАМЕЊЕ!

ЧИТАВ ЗИД ЈЕ НАЦИКАН ДРАГУЛИМА...

РИКИ... ЧУДЕШ ЛИ МУЗИКУ?

НЕ БОЈ СЕ, КОРО! ОВАЈ ПРАД ЈЕ ОДАВНО ИЗУМРО!

ТО ЈЕ ЗАСТА МУЗИКА... И СВЕ ЈЕ ЈАЧА! ОДАКЛЕ ЛИ ДОЛАЗИ?

Dan Barry 12/14

ФЛАШЕ! БОДИМ СЕ ТЕ МУЗИКЕ!

ЛЕЗИТЕ! КОРО... ИЗА СТЕНЕ!

РИКИ! ТАБИ! БРЗО... У ЗАКЛОН!

© King Features Syndicate, Inc., 1963. World rights reserved.

ЗРАК! ВЕРОВАТНО ЈЕ ТО УСМРТИЛО БАРЕТА И ХЕЈЛА!

М... МАРСОВЦИ! ЈОШ ИХ ИМА!

Dan Barry 12/16

НИЈЕ ТО МАРСОВАЦ... ВЕЋ ЛЕТЕЊИ РОБОТ! АКО НАС САМО ПРИМЕТИ...

БЕЗ ОРУЖЈА СМО, ФЛАШЕ!

КОРА? КУДА ЈЕ НЕСТАЛА?

КОРО, ЈАВИ СЕ! ШТА ЈЕ С ТОБОМ?

РОБОТ МЕ НИЈЕ ВИДЕО! ПОКУШАЋУ ДА ДОПРЕМ ДО ОРУЖЈА!

НЕ! НЕ! КОРО! СТРАДАЋЕШ!

Dan Barry 12/17

ИДАЊЕ НЕДЕЉЕ: ВАТРЕНЕ ЛОПТЕ!

ЧИТАОЦИ »ЗАБАВНИКА«
КРЕИРАЈУ МОДУ

МОДЕЛ 1969/70

На наш конкурс „Модел 1969/70.“ објављен у броју 928 од 10. октобра ове године стигло је 2900 радова. Већина приспелих модела била је занимљива и жирију заиста није било лако да одабере и награди само 3 модела. Због тога је одлучио да се број награђених модела повећа за још 14 и да се они награде са по ЈЕДНИМ СЛАТКИМ ПАКЕТОМ ИЗ АСОРТИМАНА ФАБРИКЕ ЧОКОЛАДЕ „ЗВЕЧЕВО“ ИЗ СЛАВОНСКЕ ПОЖЕГЕ.

СЛАТКЕ ПАКЕТЕ ФАБРИКЕ
ЧОКОЛАДЕ »ЗВЕЧЕВО«
ДОБИЛИ СУ:

I НАГРАДА

СИЛВА ВУЈОВИЋ,
Београд, транзистор РИО

II НАГРАДА

Нека се јави аутор,
транзистор РИО

III НАГРАДА

ОМЕР ОМЕРЕФЕНДИЋ,
Зворник, фото-апарат
марке КЛИКОМАТ

ЈАСМИНА
ДАКИЋ
Шабац

ЛАДА СТИПИЋ
Задар

АНГЕЛИНА
НЕДЕЉКОВИЋ
Београд

БРАНИСЛАВА
ШТОКА
Земул

БЕРА
ЖУРЖУЛ
Панчево

МУХАРЕМ
ОМЕРОВИЋ
Зворник

ЗОРАНА
ОБРАДОВИЋ
Чачак

БЕРА
АЛ-АББАСИ
Лесковац

ЗОРАН
СТОКУЋА
Беоцин

ЈАСМИНА
ИВАНОВИЋ
Кладово

РАДМИЛА
ГРАДИНСКИ
Сомбор

СИНИША
КЕПЛЕР
Зрењанин

ГОРДАНА
МИРКОВИЋ
Срем Митровица

ТОМИСЛАВ
БУЉАН
Задар

ПЛОВАК НА ОКЕАНУ

МОРСКА СТАНИЦА БИЋЕ ИЗГРАЂЕНА НА ОБАЛИ, А ЗАТИМ ТЕГЉЕНА ДО СВОГ СТАЛНОГ ПОЛОЖАЈА НА ПУЧИНИ ГДЕ ЋЕ БИТИ УСИДРЕНА. НА СТАНИЦУ ЋЕ МОЋИ ДА СЛЕЋУ ХЕЛИКОПТЕРИ.

АВИОНИ ЋЕ МНОГО СИГУРНИЈЕ ЛЕТЕТИ ПРЕКО ОКЕАНА КАД ИХ БУДУ ВОДИЛЕ РАДИО-СТАНИЦЕ ПОСТАВЉЕНЕ НА ЦИНОВСКИМ ПЛОВЦИМА

Изнад Северног Атлантика, куда воде ваздушне линије Европа — Америка, све је више авиона који лете великим брзинама. Како омогућити путницима и посади безбедан лет преко огромног воденог просторства, помоћи пилоту да се држи најбољег курса и избегне могуће непријатне сусрете с олујама, градоносним облацима и другим опасностима које га вребају у ваздуху? Најпозданији начин за одржавање везе с авионом у току лета представља радио на ултракратким таласима. Међутим и ту постоји једна тешкоћа: ултракратки радио-сигнали имају ограничен појас простирања, па је стога постало неопходно пронаћи неки сигурнији начин.

Да би се решио овај проблем, стручњаци за радионавигацију предложили су да се изгради већи број морских станица, које ће бити усидрене усред океана, на удаљености од око пет стотина километара једна од друге. Ове станице биће опремљене радиом и другим телекомуникацијама као и хидрометеоролошким инструментима.

Поморске станице биће изграђене на обали, а затим тегљене морем до њиховог сталног положаја на пучини где ће бити усидрене. Само једна петина укупне дужине станице уздицаће се изнад површине воде (због стабилности) баш као што на истом принципу плоче „ледени брегови“, само што ће морске станице бити везане за дно. Па ипак, станице ће бити довољно велике да на њих слети хеликоптер!

Кад буде усидрена цела мрежа морских станица, авион који лети преко океана биће у сваком тренутку у сталној вези са копном. На том од станица. Предвиђено је да све поморске станице буду повезане једна са другом и са обалом помоћу подморског телефонског кабла, па ће тако сваки авион бити у потпуно сигурној и сталној вези са копном. На дну Атлантика већ сад се налази подморски кабл преко кога ће се одржавати ве-

за у случају изненадног квара на некој од станица.

Осим ове телекомуникационе намене поморске станице користеће се за прикупљање обавештења о океану и времену.

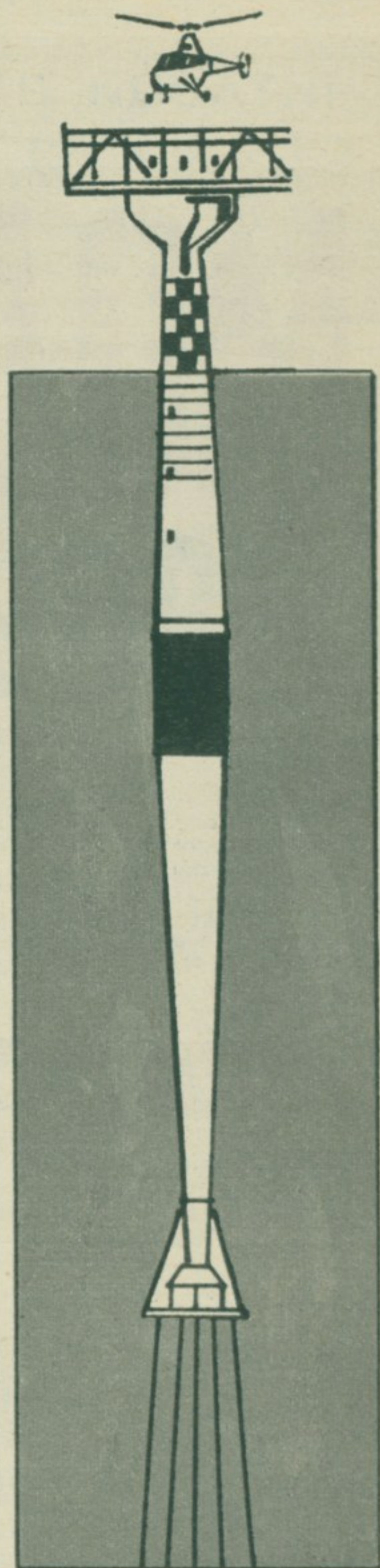
Модел једне овакве морске станице већ је направљен и лабораторијски испитан у Националној физичкој лабораторији у Тедингтону, Енглеска.

У Сједињеним Државама у току су опити и са једним другим системом телекомуникација. То је, опет, нека врста циновског пловка а изградила га је америчка компанија „Ценерал електрик“ и већ је усидрен у дубокој океанској води далеко од обала Бермуда. Амерички модел нешто је мањи од енглеског, опремљен је сложеним системом везе са авионима, сателитима и копном, али није предвиђено да на њега слећу хеликоптери.

Ова морска станица прикупљаће податке о океану и утврђивати тачан положај авиона помоћу ултракратких таласа. При том ће користити сателите као релеје.

Подаци о океану састоје се од великог броја важних детаља, као што су: обавештења о морским струјама, физичком и хемијском саставу морске воде, распореду талога на морском дну итд.

На самој морској станици овог типа уграђени су инструменти за бележење различитих врста обавештења. Сви подаци које инструменти региструју аутоматски се преносе у командно-контрол

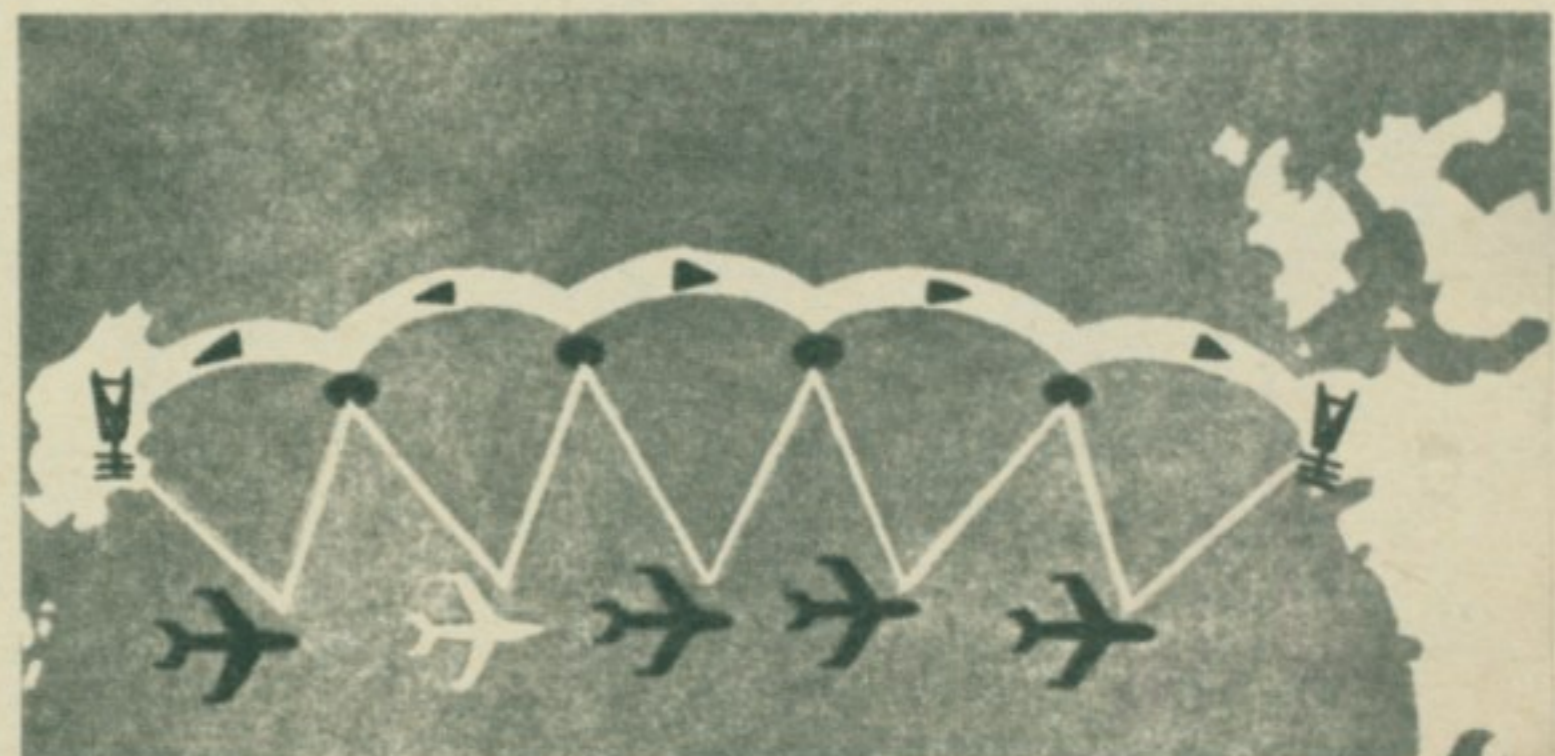
НАЦРТ МОРСКЕ СТАНИЦЕ ПОКАЗУЈЕ ДА ЋЕ САМО ЈЕДНА ПЕТИНА ЊЕНЕ УКУПНЕ ДУЖИНЕ БИТИ ИЗНАД ВОДЕ.

ну кабину у чијој се унутрашњости чињенице, опет аутоматски, бележе на магнетофонским тракама да би касније могле да се проуче.

Ови експерименти представљају, у ствари, други део програма који је започет 1966/67. године.

Кад опити буду завршени и подаци испитани, сигурно је да ће морске станице оправдати очекивања својих изумитеља и да ће садашњи проблеми веза бити решени.

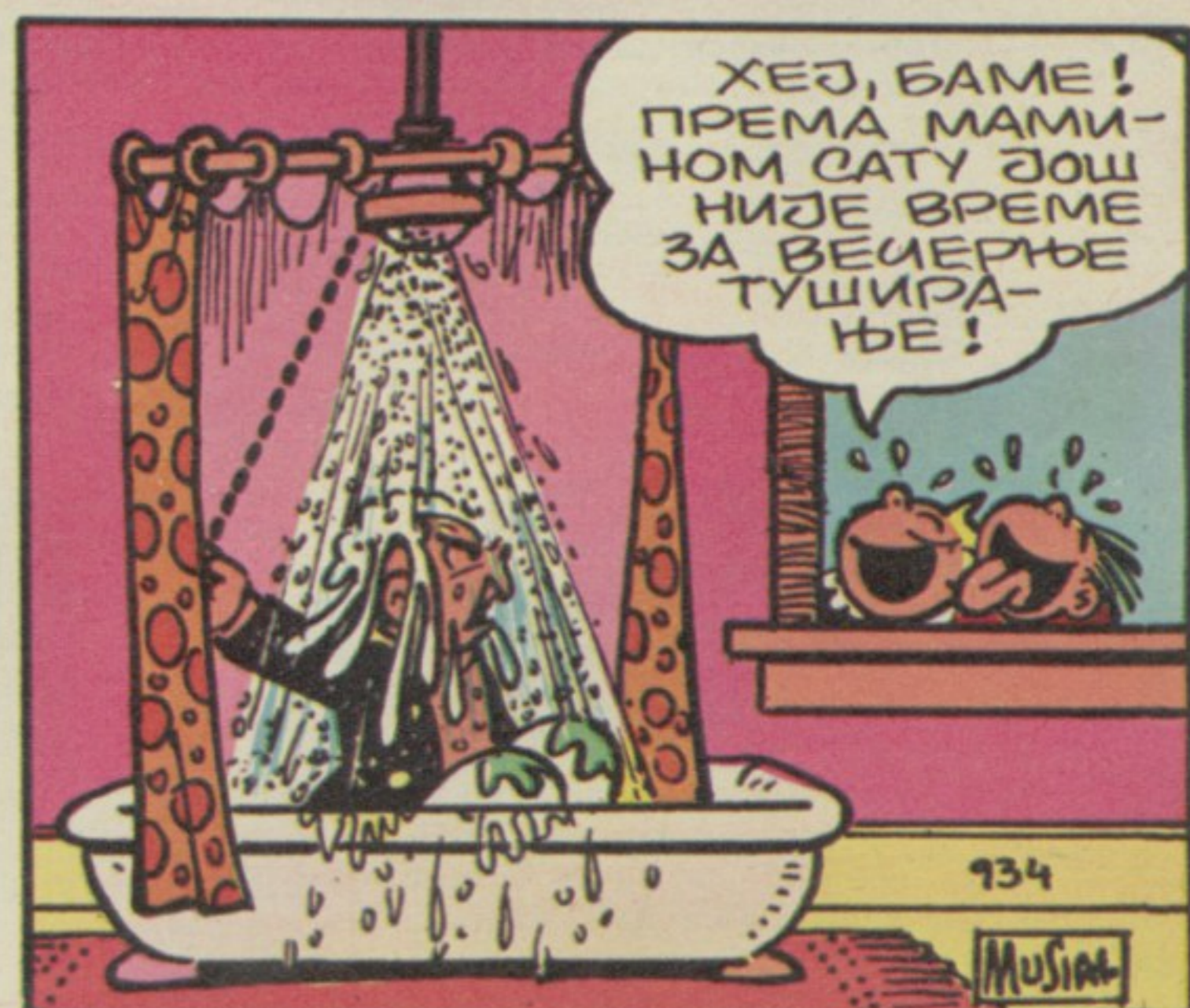
Д. П.

ПРОЈЕКАТ МРЕЖЕ МОРСКИХ СТАНИЦА У АТЛАНТСКОМ ОКЕАНУ. У СЛУЧАЈУ ДА ДОЂЕ ДО КВАРА НА НЕКОЈ ОД СТАНИЦА, ВЕЗА ЋЕ СЕ ИПАК ОДРЖАВАТИ ПОСРЕДСТВОМ ПОСТОЈЕЋЕГ ПОДМОРСКОГ КАБЛА.

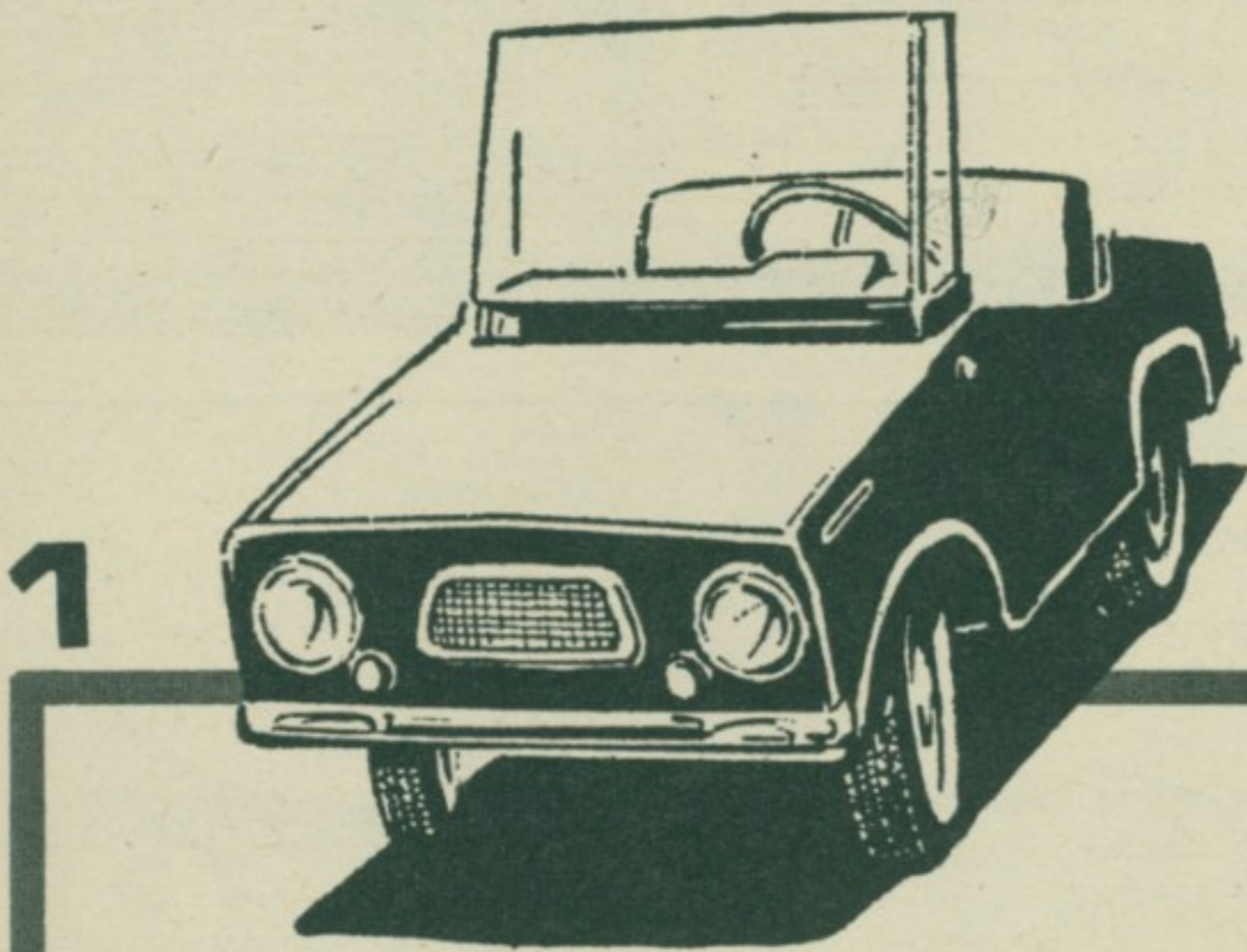
Бум и Бум

JOE MUSIAL

НАПРАВИЛИ СУ ИХ У

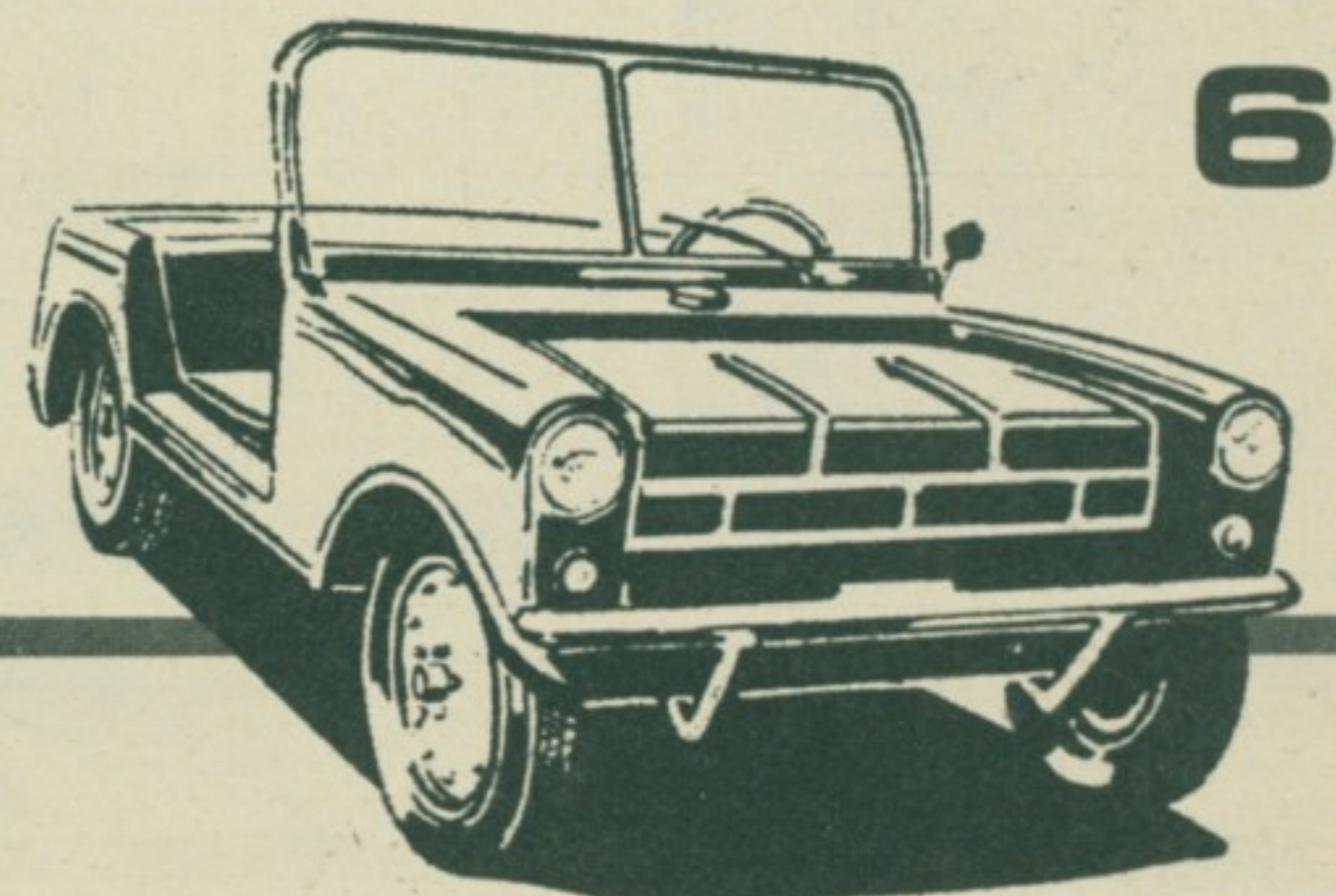
Мада се у свету сваког дана производе серије хиљада и хиљада аутомобила, све је више људи који у слободним часовима желе сами да направе аутомобил. Највише је, ипак, ових аматера у Совјетском Савезу. То је и разумљиво кад се зна да ова земља има 235 милиона становника, а свега милион аутомобила. Значи, овде градња аутомобила није само забава, хоби, већ има и практичну корист. Љубитељи аутомобила у СССР окупљени су најчешће у многобројне клубове, а сваке године организује се аутомобилски салон. Најуспелији модели добијају награде. Доносимо неколико таквих аутомобила, међу којима има и дечијих.

1 Дечији аутомобил, читав горњи део израђен је од шпер-плоче.

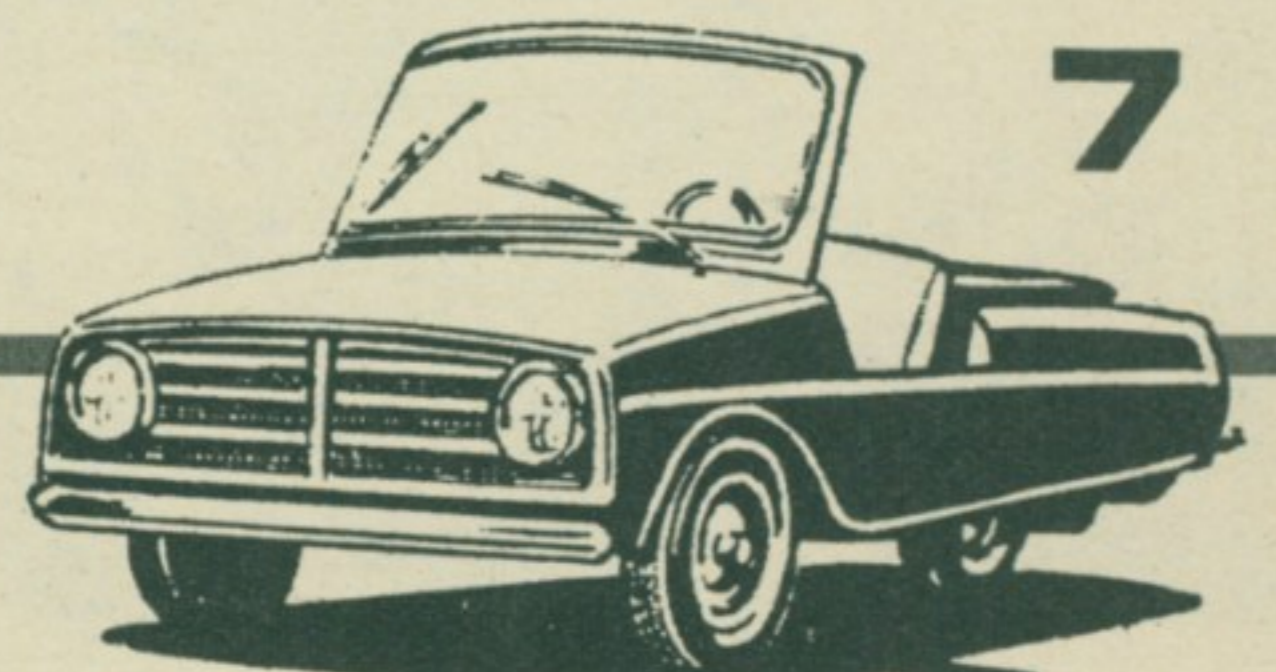
2 Права лимузина са четворо врата, коју је направио страствен љубитељ аутомобила из града Тифлиса.

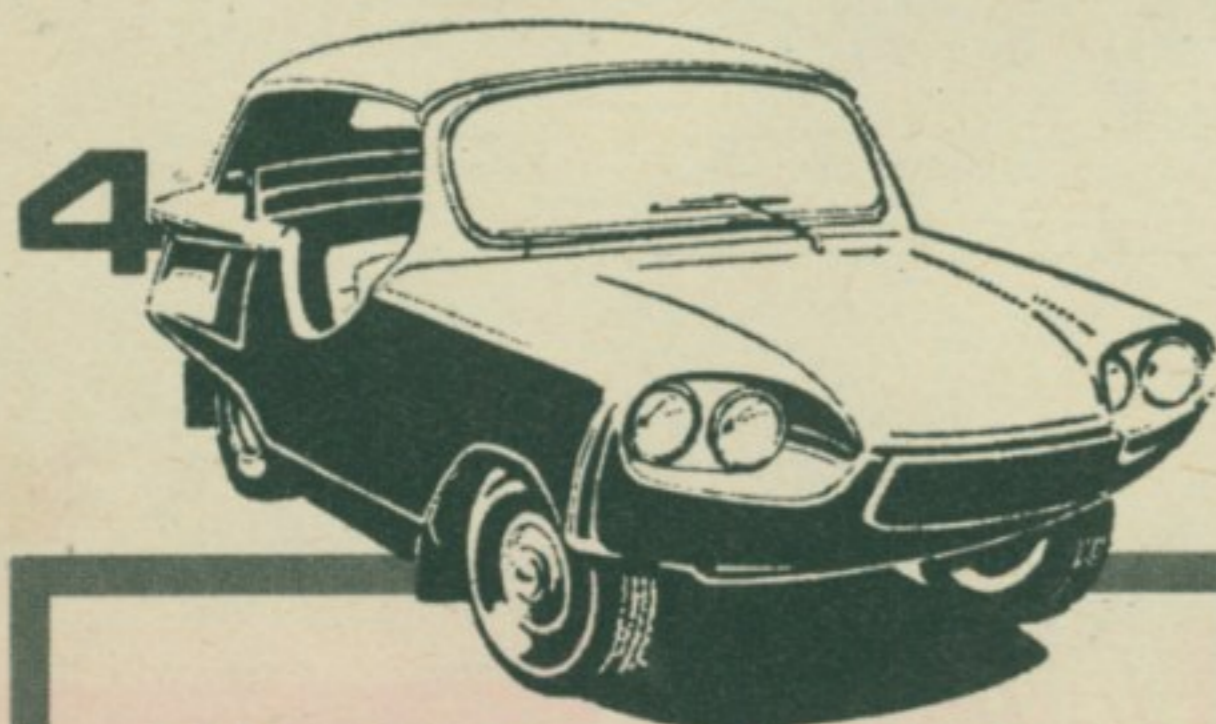
6 Ауто-мото клуб из Краснодара, на југу СССР, израдио је тросед „Лабуд“ који жури брзином од 100 км на час.

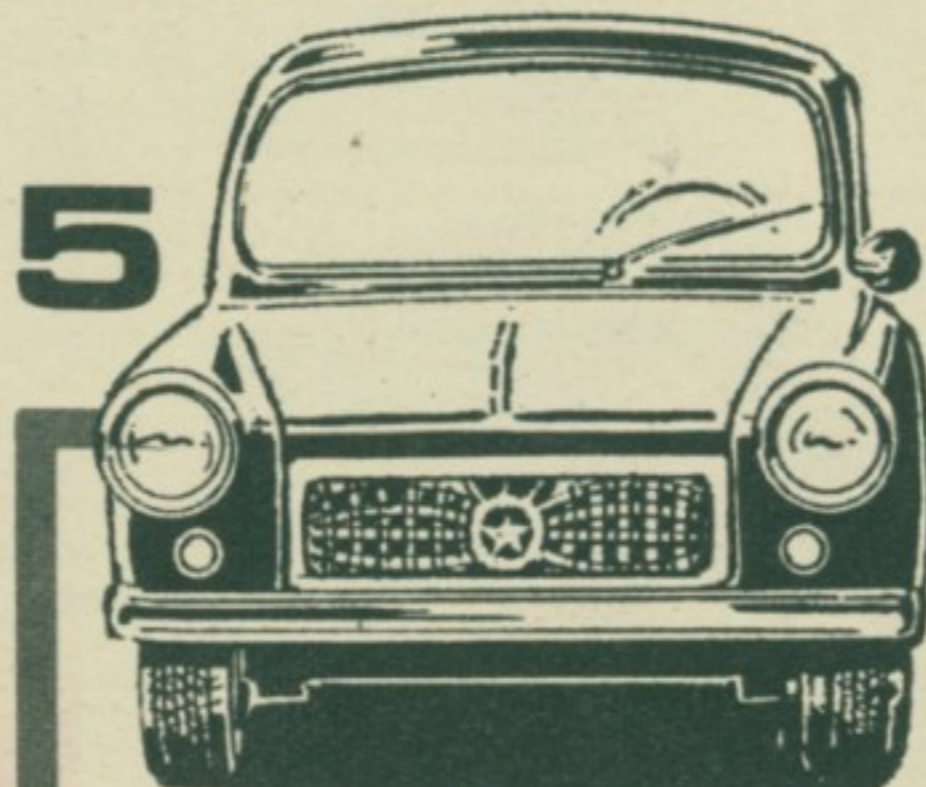
3 Аутомобил назван „Лена“, покреће га мотор од 1000 кубика, има покретан кров, развија брзину од 100 км на час. Рад механичара из Москве.

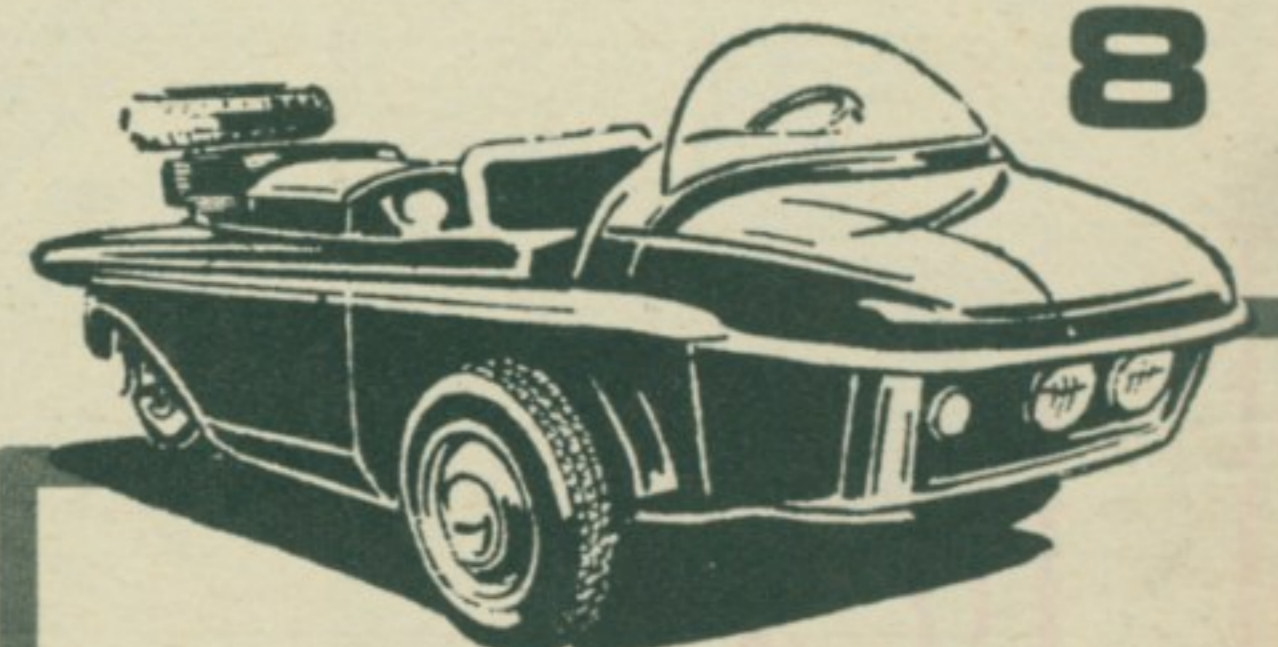
7 Аутомобил назван „Сигнал“ има три точка, отворену каросерију и уграђен мотор са мотоцикла. Постиге брзину од 90 км на час.

4 Овај аутомобил конструисао је један професор гимназије. Мотор је у репу, предња седишта нормална, задња нешто ужа или, како се то стручно каже — купе 2 плус 2.

5 Радник из Ногинска, у близини Москве, сам је направио аутомобил „Фантазија“. Кола постижу брзину од 90 км на час.

8 Возило будућности „Баво“ израдио је од алуминијума један архитекта из Москве. То је двосед, једно седиште је напред, друго позади.

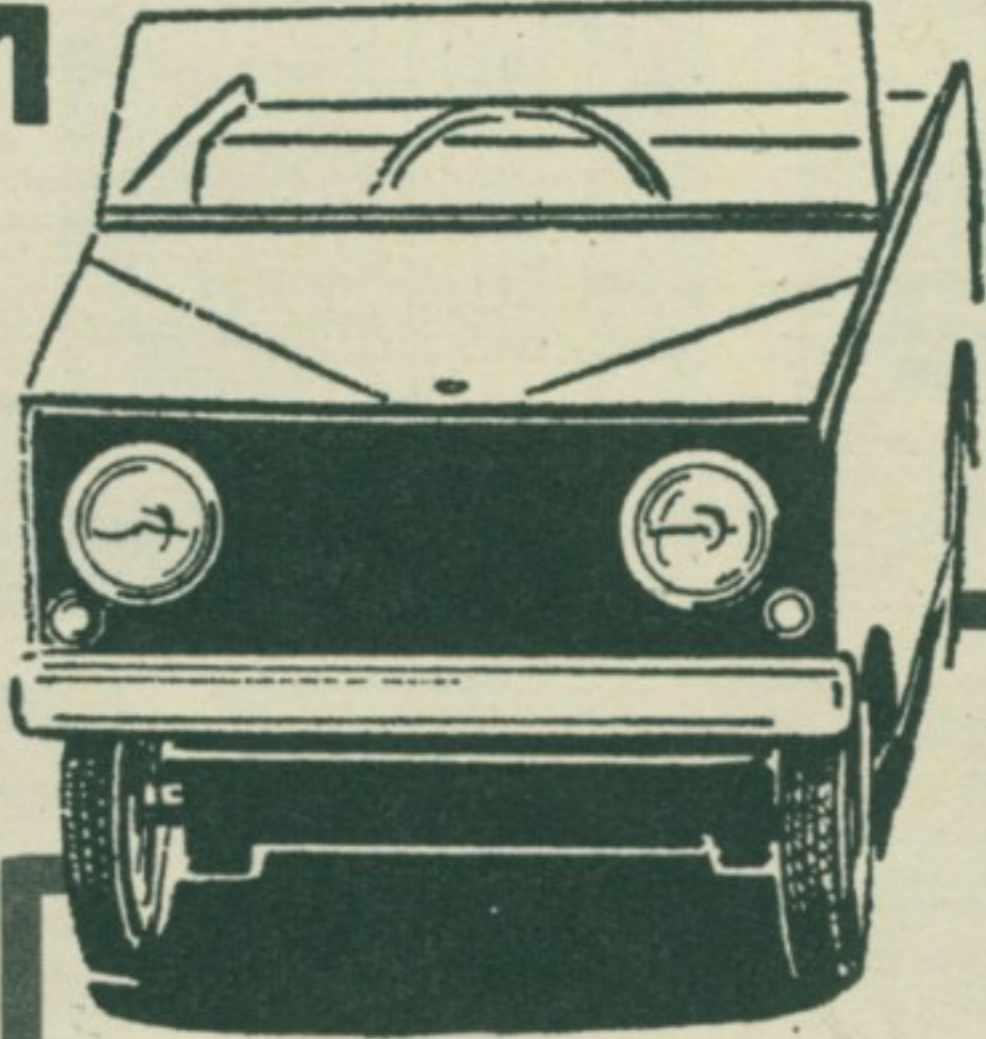
ДВОРИШТУ

9

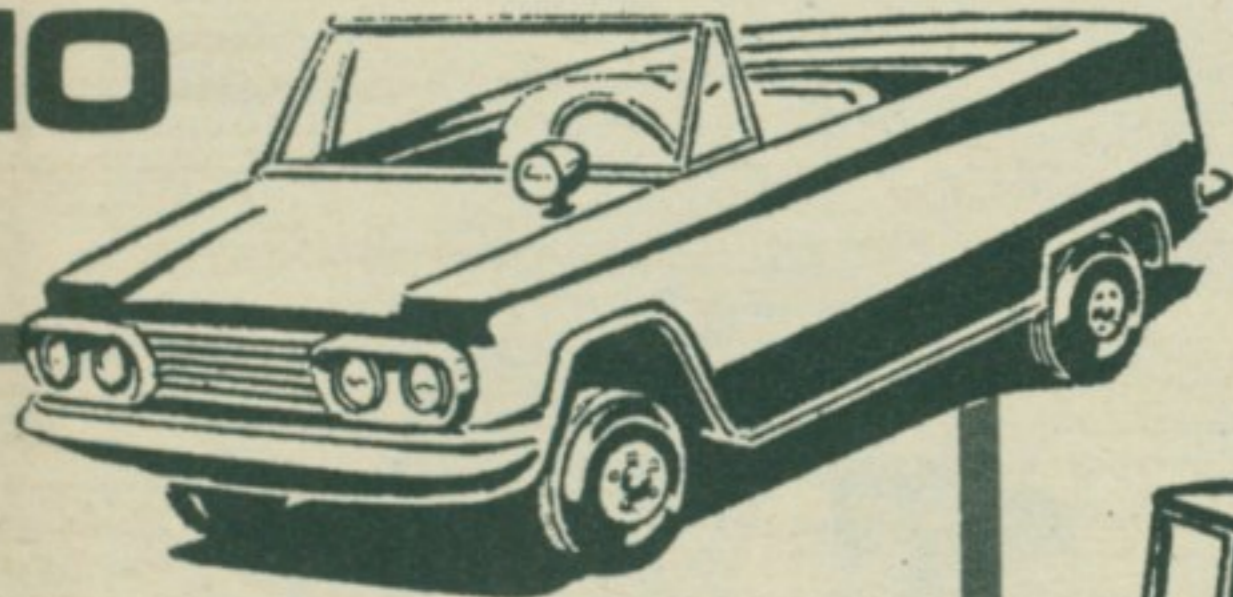
Дечији аутомобилчић „Хрчак“, покреће га мали мотор „Јава“, радне запремине педесет кубика.

11

Овај дечији аутомобил покреће електромотор јер га је конструисао електро-техничар. Највећа брзина — 25 километара на час.

10

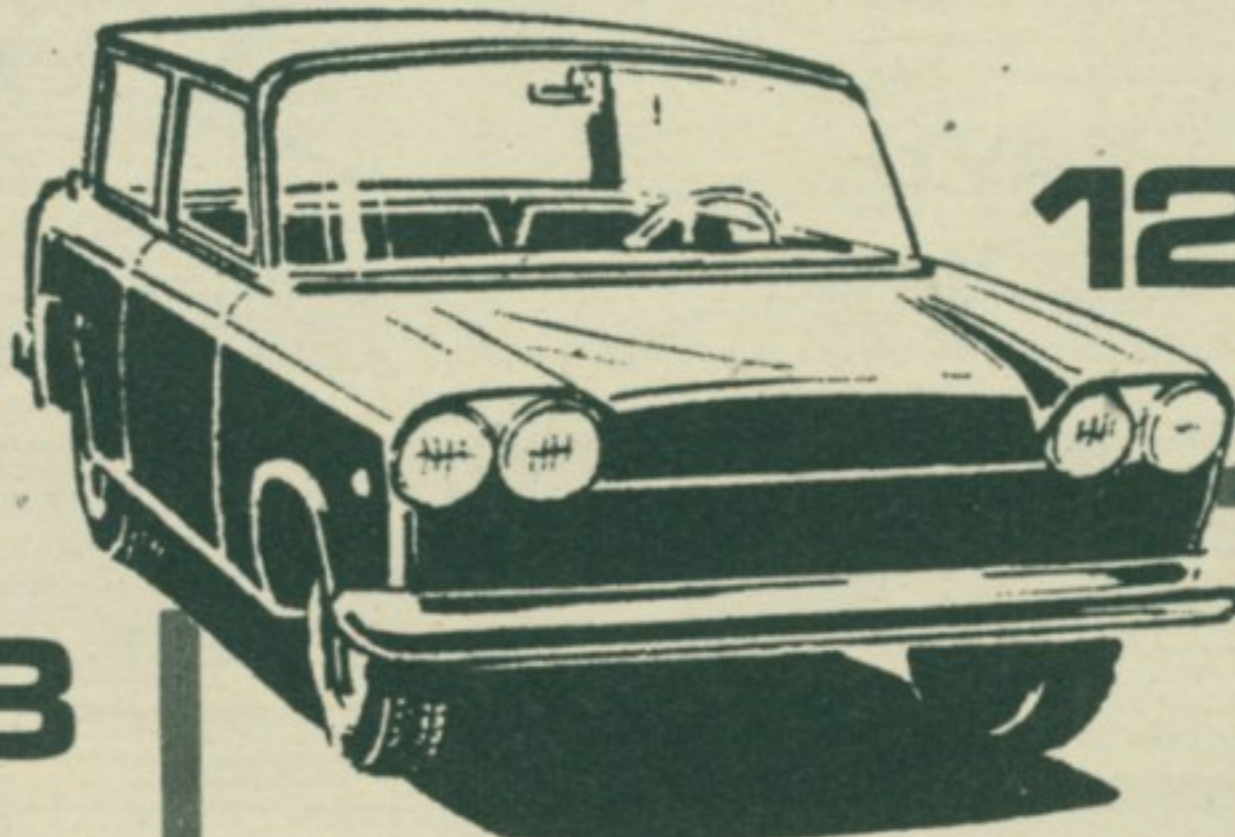

Мали аутомобил „Веверицу“ израдила је група аматера из Москве. Покреће га мотор обичног мотоцикла.

13

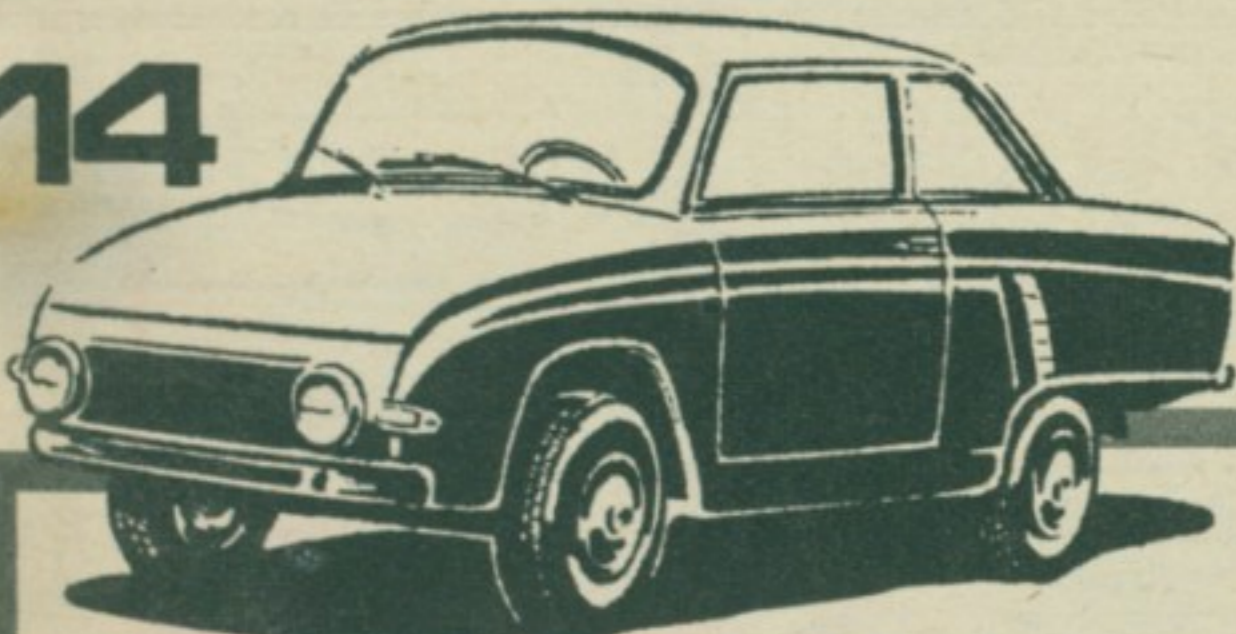
Студент из Москве сам је пројектовао и израдио овај леп аутомобил који је назвао „Ждребица“.

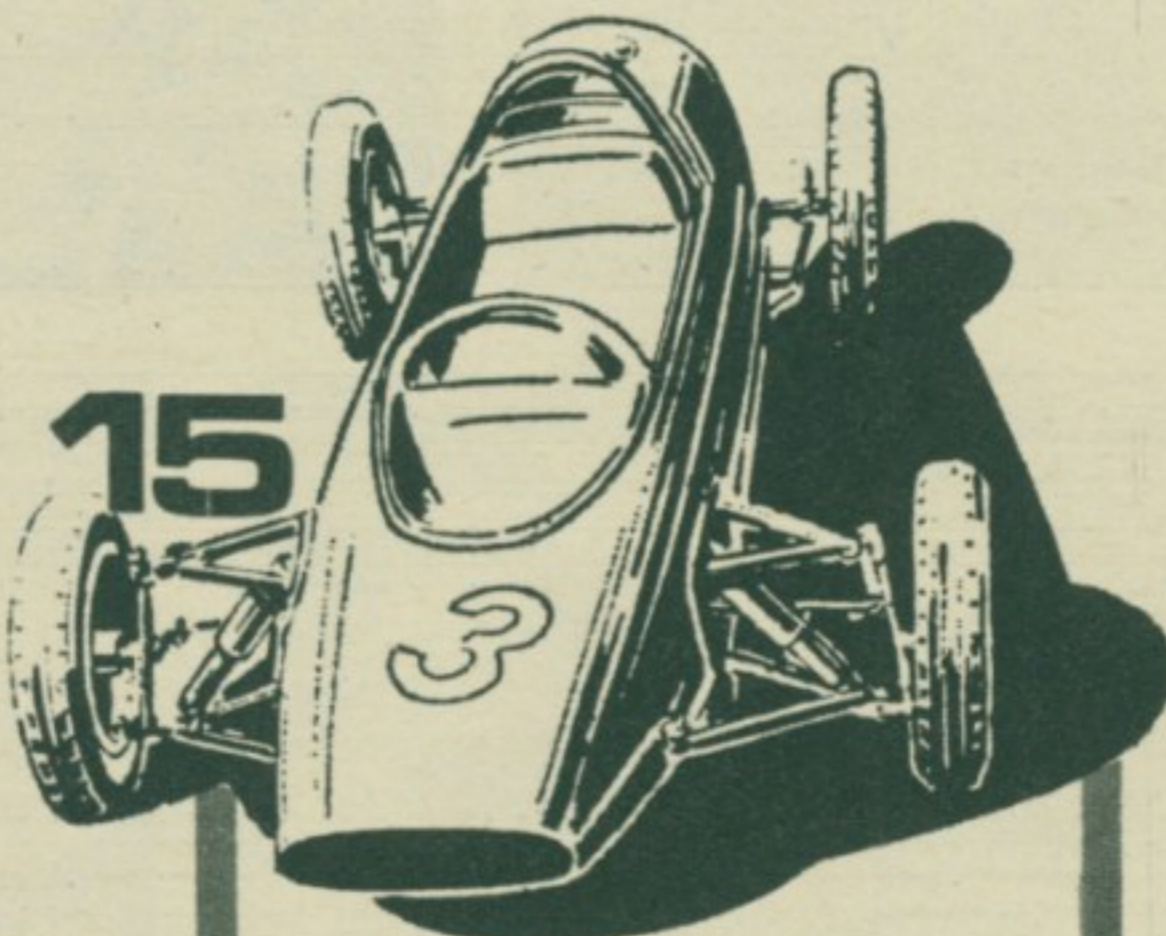
12

Спортски двосед назван „Мали ас“, израдио је један столар.

14

Горњи део овог аутомобила израђен је искључиво од пластичне масе, доња конструкција и мотор презети су од „Запорошца“.

15

Тркачки аутомобил за децу. Прелази 25 километара на час, зове се „Малиша“, а његов власник је један петогодишњи дечак.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК вам омогућује да преко поште набавите плоче популарног певача **ТОМА ЏОНСА**.

ЈУГОТОН је између многих песама овог чувеног певача изабрао најуспелије и снимно их на три плоче у стерео-техници. Свака плоча славног певача стаје 3.850 старих динара плус поштарина. Плоче можете наручити сваку понаособ или све три заједно.

Strana A:

- ☆ Delilah
- ☆ Weeping Annaleah
- ☆ One day soon
- ☆ Laura
- ☆ Make this heart of mine smile again
- ☆ Lingering on

Strana B:

- ☆ You can't stop love
- ☆ My elusive dreams
- ☆ Just out of reach (of my two open arms)
- ☆ Only a fool breaks his own heart
- ☆ Why can't cry
- ☆ Take me

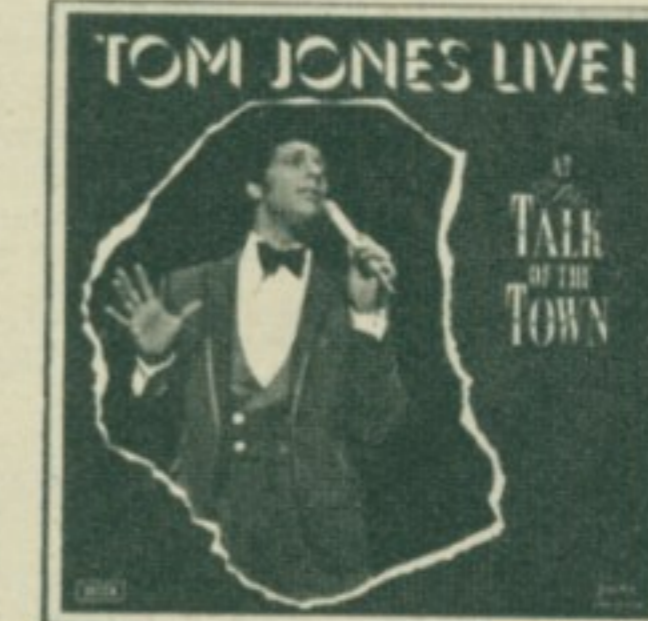
1. DELILAH TOM JONES

2. TOM JONES LIVE!

- Strana A:
- ☆ The Star Theme (RRodes)
  - ☆ Ain't That Good News (Cooke)
  - ☆ Hello Young Lovers (Rodgers; Hammerstein)

- ☆ I Can't Stop Loving You (Gibson)
- ☆ Whats New Pussycat (Bracharach; David)
- ☆ Not Responsible (Mills)
- ☆ I Believe (Drake; Shirl; Graham; Stillman)
- ☆ My Yiddische Momme (Yellen; Pollack)

Strana B:

- ☆ Shake (Cooke)
- ☆ That Lucky Old Sun (Smith)
- ☆ Thunderball (Barry; Black)
- ☆ That Old Black Magic (Mercer; Arlen)
- ☆ Green, Green Grass of Home (Putman)
- ☆ It's Not Unusual (Mills; Reed)
- ☆ Land of A Thousand Dances (Kenner)

Side One:

- ☆ Fly me to the Moon (In Other Words)
- ☆ Little Green Apples
- ☆ Wichita Lineman (Sitting On) The Dock of the bay
- ☆ Dance of love
- ☆ Hey Jude

Side two:

- ☆ Without you (Non C' E' Che Lei)
- ☆ That's All Any Man Can Say
- ☆ That Wonderful Sound
- ☆ Only Once
- ☆ I'm a Fool to Want You
- ☆ Let It Be Me

3. THIS IS TOM JONES

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК ПОРУЏБЕНИЦА

Овим поручујем плочу-е **ТОМА ЏОНСА**

1. _____
2. _____
3. _____

Плочу-е ће платити поштару кад ми је донесе (поузетем).

(Име и презиме наручиоца)

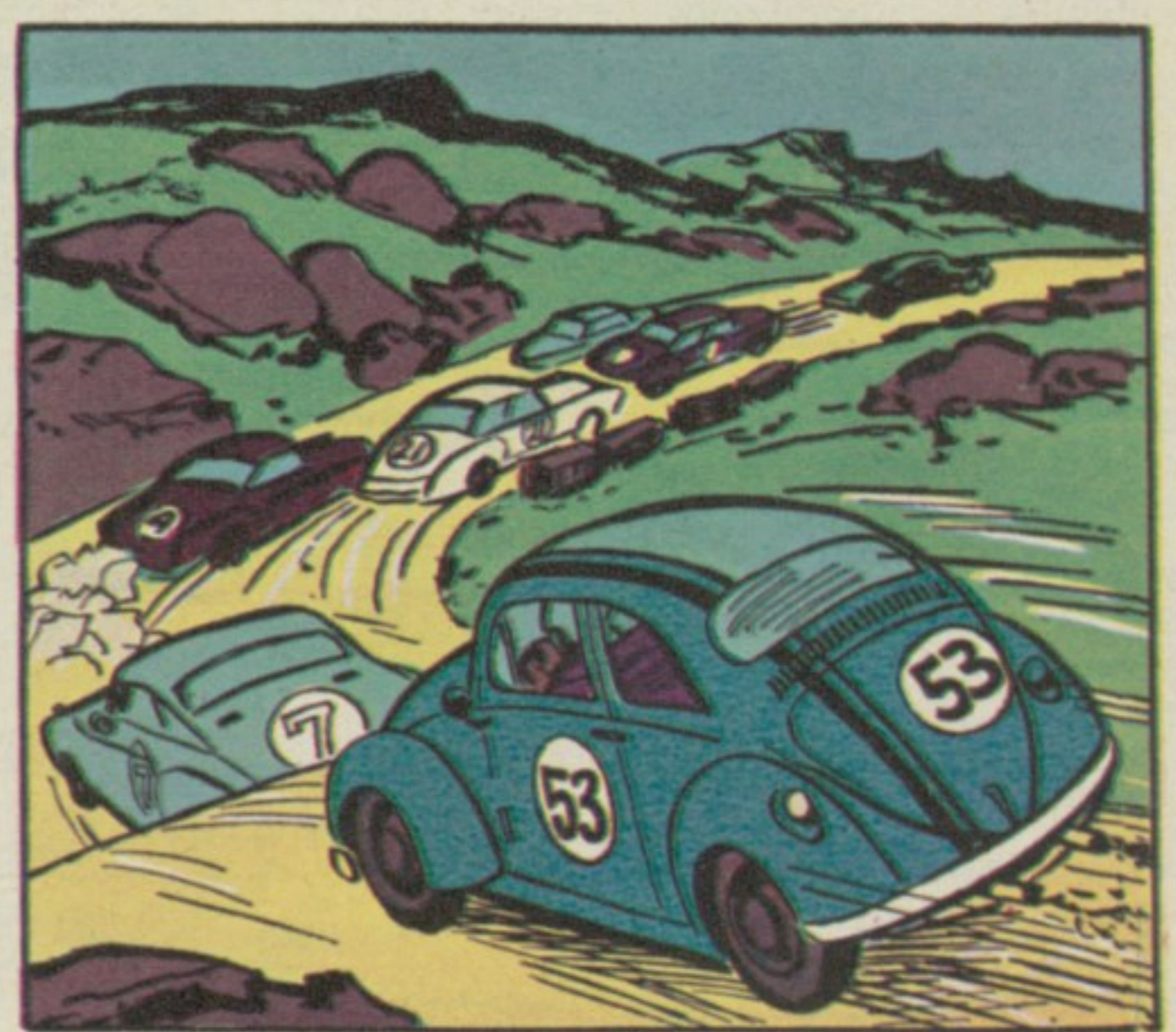
(Место, улица и број)

и пошаљи „Политиконом забавнику“, Београд

Изрези и залепи на дописницу

Македонска 29.

СРЧАНИ МАЛИ АУТОМОБИЛ

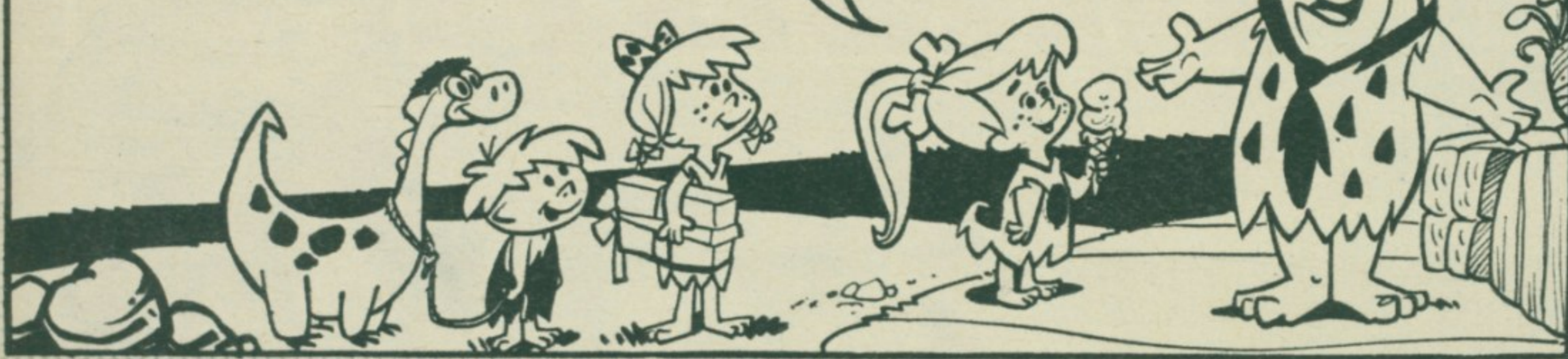

ПОРОДИЦА КРЕМЕНКО

ДАНАС МИ ЈЕ РОБЕНДАН, ЧИКА ФРЕДЕ! 'ОБЕТЕ ЛИ ДА ДОБЕТЕ?

ООО... КАКО ДА НЕ, ЗЛАТО!

ХЕЈ, ВИЛМА! ШТА ДА КУПИМ БИЛИ-БАРЧЕТУ ЗА РОБЕНДАН?

КУПИ ЈОЈ ЈЕДНОГ ЗМАЈА!
ХА! ДОБРА ИДЕЈА!

ИГРАЧКЕ
ШЛУНКОВИТА УЛ. 10
'ОБЕШ ДА ЈОЈ КУПИШ ЗМАЈА?
ТАЧНО, БАРНИ!

НАЈБОЉИ И НАЈЛЕПШИ! СВЕГА... ДВЕ И ПО 'ИДААРКЕ!
ОВАЈ... КУПИЋУ ГА!
ЗМАЈ

ТАКО... ГОТОВ ЈЕ! ЛЕП ЈЕ, БАРНИ, А?
АХА, ФРЕДЕ! САМО...

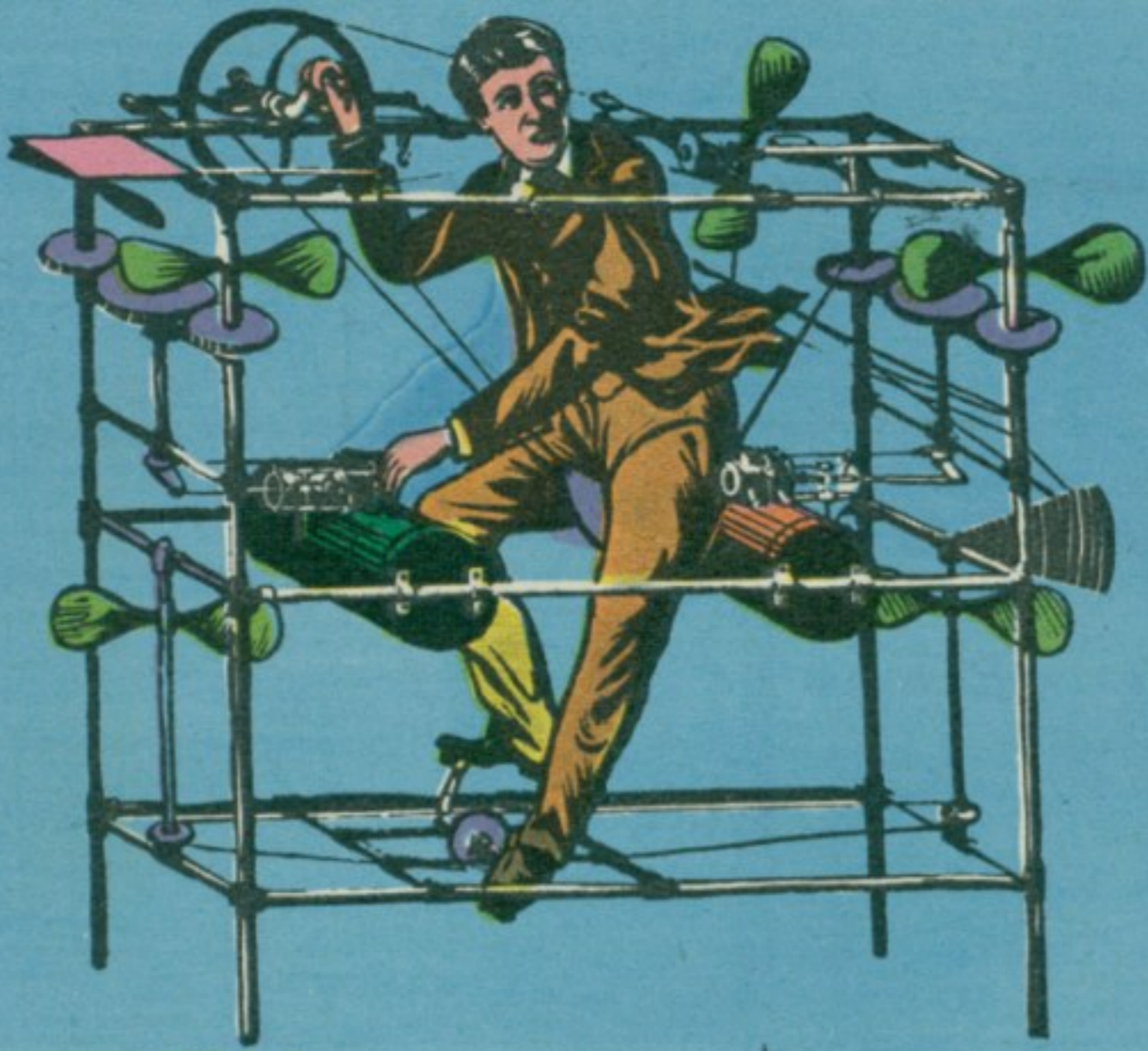
... ПРЕМА ОВОМ УПУТСТВУ, ТРЕБАЛО БИ ДА МУ ОВАЕ ПРИЧВРСТИМО РЕП!
РЕП!?

ШТО ЈЕ ЛЕП ЗМАЈ, ЧИКА ФРЕДЕ...
АЛА ЈЕ ТО БИО ПОС'О... А, БАРНИ?

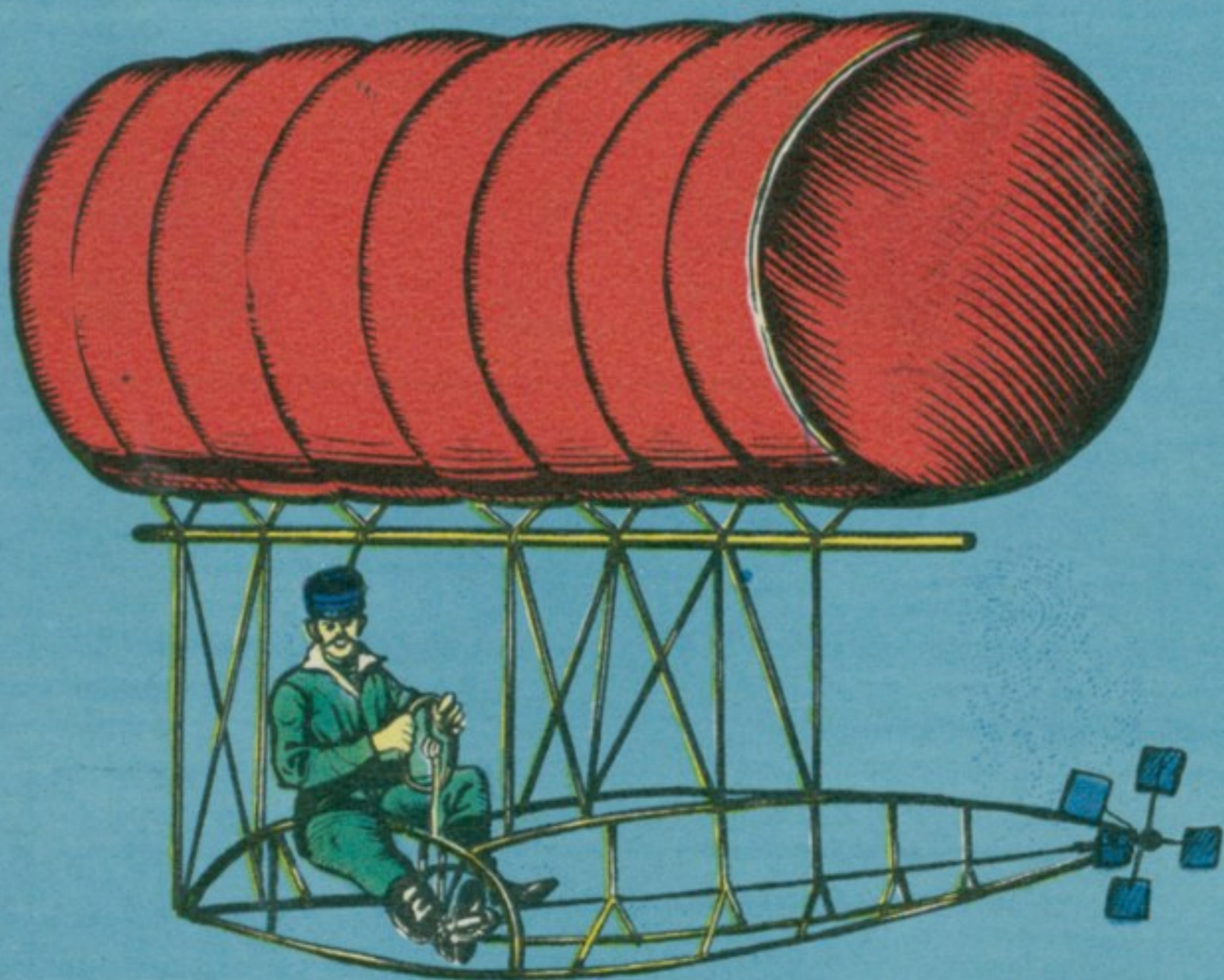
НИСАМ ЗНАО ДА ЈЕ СКЛАПАЊЕ ЗМАЈА ТАКО ОПАСАН ПОСАО!
АХА...

... НАРОЧИТО ПРИЧВРШЉАВАЊЕ РЕПА!
© HANNA BARBERA 1960

ВАЗДУШНИ

1 „ЦУНГЛА ЦИМ“. Још 1885. године доктор Ајерс из Њујорка конструисао је ову необичну летелицу и дао јој исто тако необично име — „Цунгла Цим“. Летелица је имала више малих елиса које су се покретале преко преносника руком и ножним педалама. Мада није успела да се одлепи од земље, најавила је долазак савршенијих.

2 ВАЗДУШНИ БИЦИКЛ. Маштања доктора Ајерса претворило је у стварност 1888. године Француз Пурел изградивши балон с елисом. Он је открио принцип управљања балонима много пре грофа Цепелина, творца ваздушних лађа. Својим „ваздушним бициклом“ Пурел је често одлазио на кратке излете у околину Париза.

3 ЛАКШИ ОД ФИЋЕ. После I светског рата када је цивилни ваздушни саобраћај почео да се развија Француз Миње, у жељи да авион учини што јефтинијим, створио је минијатурну летелицу, три пута лакшу од „фиће“, тежила је око 200 кг а развијала брзину око 100 км на час.

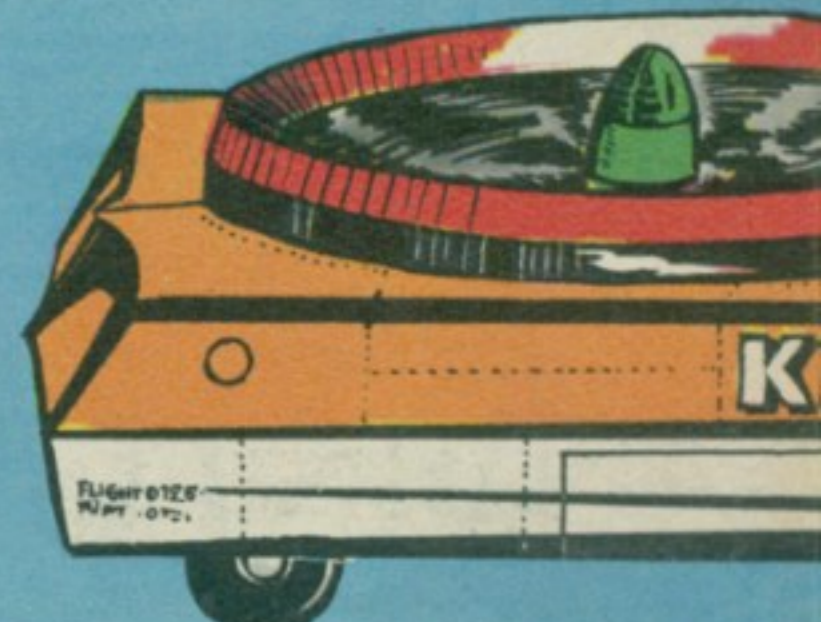
4 У ШКОЛУ МИНИ ХЕЛИКОПТЕРОМ. Довољно је да извијач пребаци преко леђа мали али снажни хеликоптер и за десетак секунди нађе се на висини одакле као на длану види непријатељску територију. У Аустралији ученици из удаљених крајева долазе овим хеликоптером у школу.

5 ЛЕТЕЋИ КАУБОЈ. Буфало Бил би помислио да сања кад би видео да његови праунци не гоне стоку преријама на бесним мустанзима. Заменили су их удобним фотељама бамбусоликог хеликоптера. Кад се склопи (елиса и ножице), може да се смести у предсобље.

6 ЦИНОВСКИ „ВЕНџа платформа“ логотипа који је затворен о латора ствара снажну летелицу подиже увисомом је врло једноставно нагне на леву страну лево. Летачу преко удари у неко дрво брзину.

7 ВАЗДУШНИ ЦИП најуспелијих је а за летење по ватача. Основна му цене појединци љава само војска.

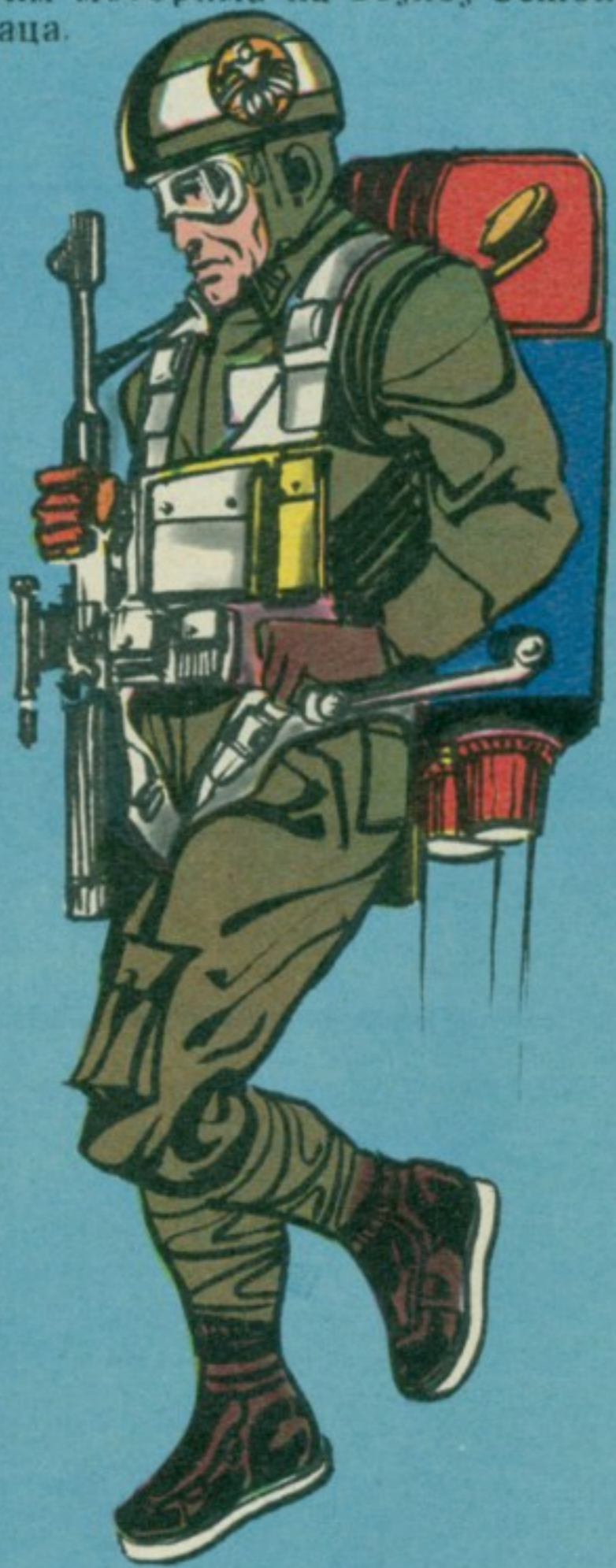
ЈАХАЧИ

ЧОВЕК ЈЕ ОДУВЕК ЖЕЛЕО ДА ЛЕТИ: ИЗМИСЛИО ЈЕ АВИОН, ХЕЛИКОПТЕР. АЛИ ПОРЕД ТОГА КОНСТРУИСАО ЈЕ И РАЗНЕ ДРУГЕ ВАЗДУШНЕ ЛЕТЕЛИЦЕ, ОБИЧНО МАЛЕ НОСИВОСТИ, ЗА ЈЕДНОГ ПУТНИКА И ПОСЕБНЕ НАМЕНЕ: КОРИСТЕ ИХ ИЗВИЂАЧИ, ПОЛИЦАЈЦИ, КАУБОЈИ, ПА ЧАК И ДЕЦА ЗА ОДЛАЗАК У ШКОЛУ!

9 РОТОЦИКЛ. Ово је хеликоптер окренут надолу коме је уграђена мала платформа на којој стоји војник. Ту је и управљач као за мотоцикл на коме су уграђене основне команде. Мотор има снагу од 65 КС. Овом летелицом, популарно названом ротоцикл, управља се као и Хилеровом „Летећом платформом“. За сада се искључиво производи за потребе америчке војске.

8 СКАКАВЦИ. У ранцу овог савремено опремљеног војника налазе се два ракетна мотора и резервоар за гориво. Довољно је да војник померањем ручице активира моторе и они ће га тако силовито потиснути увис да ће моћи лако да прескочи реку као што је Морава, зид висок двадесет метара или фудбалско игралиште с краја на крај. Одред војника снабдевен оваквим моторима на војној вежби личи на јато огромних скакаваца.

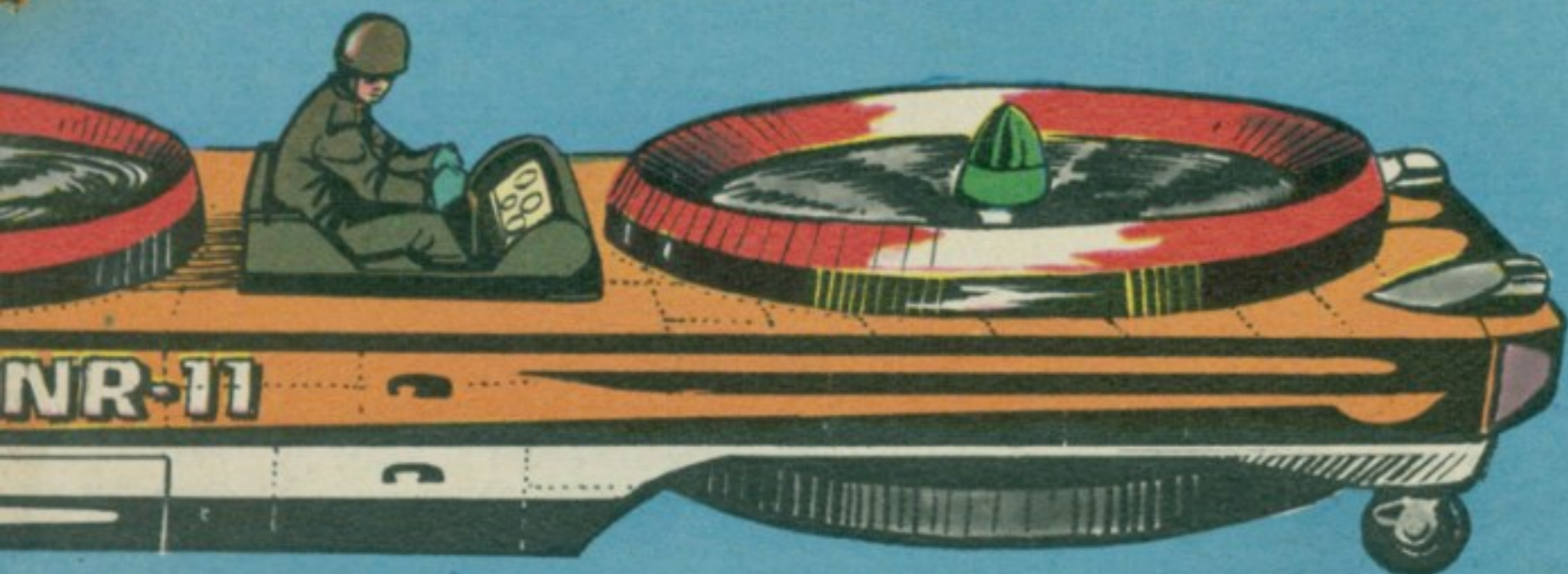

10 ЗА ЗЕМЉУ, ВОДУ, ВАЗДУХ. Ова лебделица која личи на скутер веома лако прелази с асфалтног пута на голи камењар, преко река и језера и баруштина, брзином и до 70 км на час. Породица лебделица којој и ова припада зове се заједничким именом ховеркрафти. Идеју за њих дао је наш велики научник Никола Тесла. Поред једноседих ховеркрафта постоје и такви који превозе и до 200 путника као на пример на редовној линији преко Ла Манша, од Довера до Калеа.

ТИЛАТОР“. „Хилерова летелица на велики вентилатор с смештеним у један цилиндар са једне стране. Елиса вентилатору струју ваздуха која летелицу подиже. Управљањем овом платформом оставно: ако се летач телом додирне руну и летелица ће кренути назад. Остаје да буде опрезан да не падне јер ова летелица развија ве-

1. До данас је изграђено више типова ових летелица. Једна од њих је „Летећи цип“. Ова летелица има три точка за кретање по земљи и ваздуху елисе смештене у прстенста удубљења испред и иза лебделице. Ова је намена да одржава везу између штабова јединица. Због високе цене њих дуго чекати на ову практичну летелицу. Засад је употреб-

ИСТРАГА ИНСПЕКТОРА ЖЕШЉА

АНОНИМНО ПИСМО!

У ПЕ ВЕЧЕРИ У 19 ЧАСОВА ТРГОВАЦ МАРАК ЈЕ ДОШАО У СВОЈУ БАШТУ...

...И ДОК ЈЕ ПРОЛАЗИО ПОРЕД СТАТУЕ...

ТАКО МИ И ТРЕБА, ИНСПЕКТОРЕ, КАД ВАС НИСАМ ОБАВЕСТИО ДА САМ ПРИМИО АНОНИМНО ПИСМО!

ПУНО ЈЕ СЛОВНИХ ГРЕШАКА... И БЕЗ ПОТПИСА! СУМЊАТЕ ЛИ НА КОГА?

СИГУРНО НЕКО ОД МОЈИХ СЛУЖБЕНИКА!

МОЈА СЕКРЕТАРИЦА, ГАБИ, ИЛИ МОЈ СОБАР, ДЕНИС!

ПРОВЕРИЋЕМО ЊИХОВ АЛИБИ!

А ЈА КУ ПОГЛЕДАТИ ОБЕ ПИСАКЕ МАШИНЕ!

ГАБИ, ГДЕ СТЕ СЕ НАЛАЗИЛИ СИНОВ У 19 ЧАСОВА?

РАДИЛА САМ У БИБЛИОТЕЦИ... УЧИНИЛО МИ СЕ ДА ЧУЈЕМ ПУЦАЊ...

А ВИ, ДЕНИСЕ?

ЧИСТИО САМ ГОСПОДИНОВЕ СИЗМЕ, А ТЕЛЕВИЗОР ЈЕ У СОВИ ТОЛИКО ЈАКО СВИРАО ДА НИСАМ НИШТА ЧУО!

ШЕФЕ! ПИСМО ЈЕ ОТКУПАНО НА ПИСАМОЈ МАШИНИ "ФАЦИТ" КОЈА ПРИПАДА СЕКРЕТАРИЦИ ГАБИ!

ОХ! ВЕРОВАТНО ЈУ ЈЕ НЕКО УЗЕО БЕЗ МОЈ ЗНАЊА ДА БИ МЕ ОБУМЊИЧИО!

ИЛИ СТЕ ГА МОЖДА ВИ САМИ НАПИСАЛИ И НАМЕРНО ГРЕШИЛИ, ИЛИ ГА ЈЕ НАПИСАО ДЕНИС КОЈИ НЕ ЗНА ДОБРО ДА КУЦА?

ДОБРО, ИНСПЕКТОРЕ, ПА КО ЈЕ КРИВАЦ?

ЈЕДАН ДЕТАЉ НАМ ЈАСНО ПОКАЗУЈЕ КО ЈЕ... ШАРОНЕ, УХАПЦИ...

КОГА, ДРАГИ ЧИТАОЦИ И ЗБОГ ЧЕГА?

РЕШЕЊЕ НА СТРАНИ 31

у једној минхенској пивници у последње време нагло се повећао број гостију. Разлог су „кригле пива које сви-

рају". Кад гост приноси чашу устима, из чаше се зачује баварска народна музика. Свирка престаје кад гост спусти чашу на сто.

један нокат на прсту обнови се у току четири месеца: нокти десне руке расту брже од ноктију леве руке, код левака је обрнуто.

снег није увек бео; може да буде и црвен... Ова појава може се видети на врховима високих планина или поларним областима. А боја

потиче најчешће од присуства микроорганизама, на површини снега и тако му дају црвену а покаткад и ружичасту боју.

у средњем веку Париз је држао необичан рекорд: у њему се налазио највећи број трговаца спортском опремом.

Једна хроника из 1306. године каже да се у граду налазило 13 трговина које су продавале рекете и лоптице, према „свега“ 8 књижара.

радаре које су Совјети поставили у Антарктику омогућавају стручњацима да „виде“ тло на дубини од 4.000 метара, да измере дебљину леда и откривају налазишта минерала.

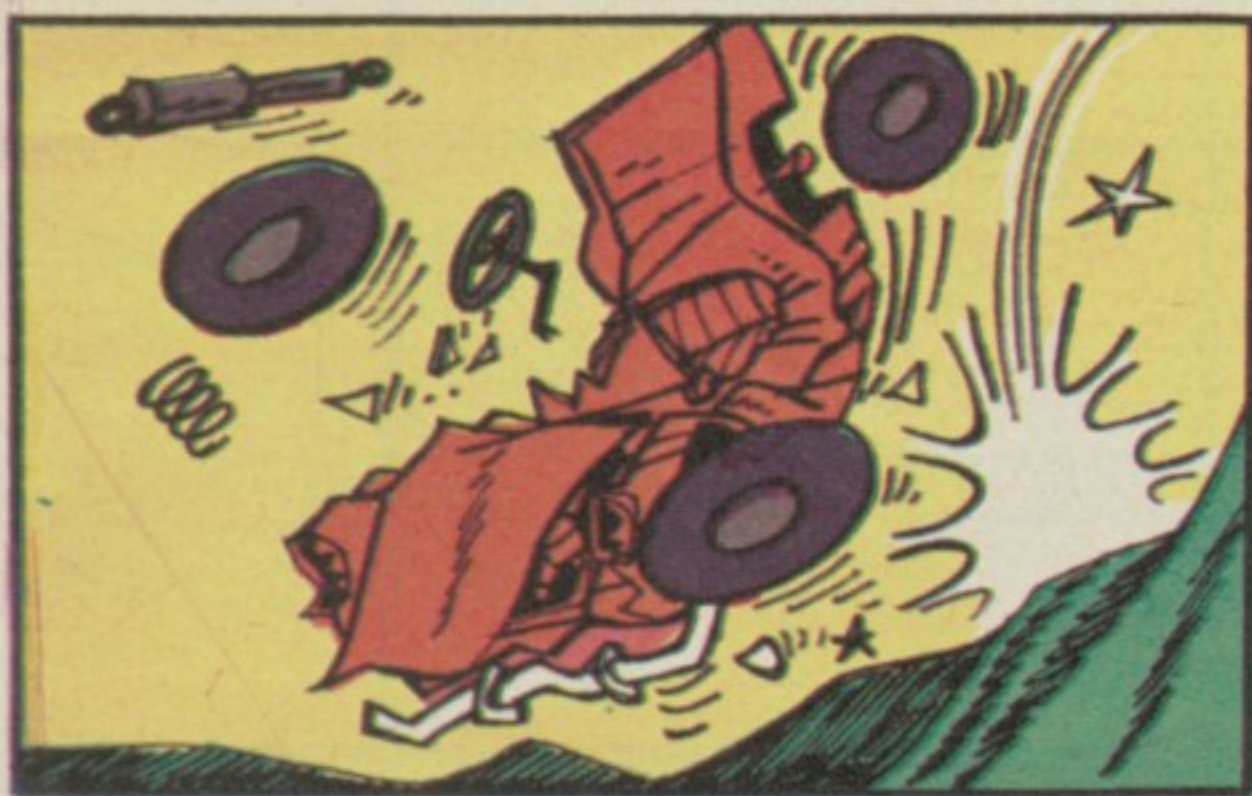
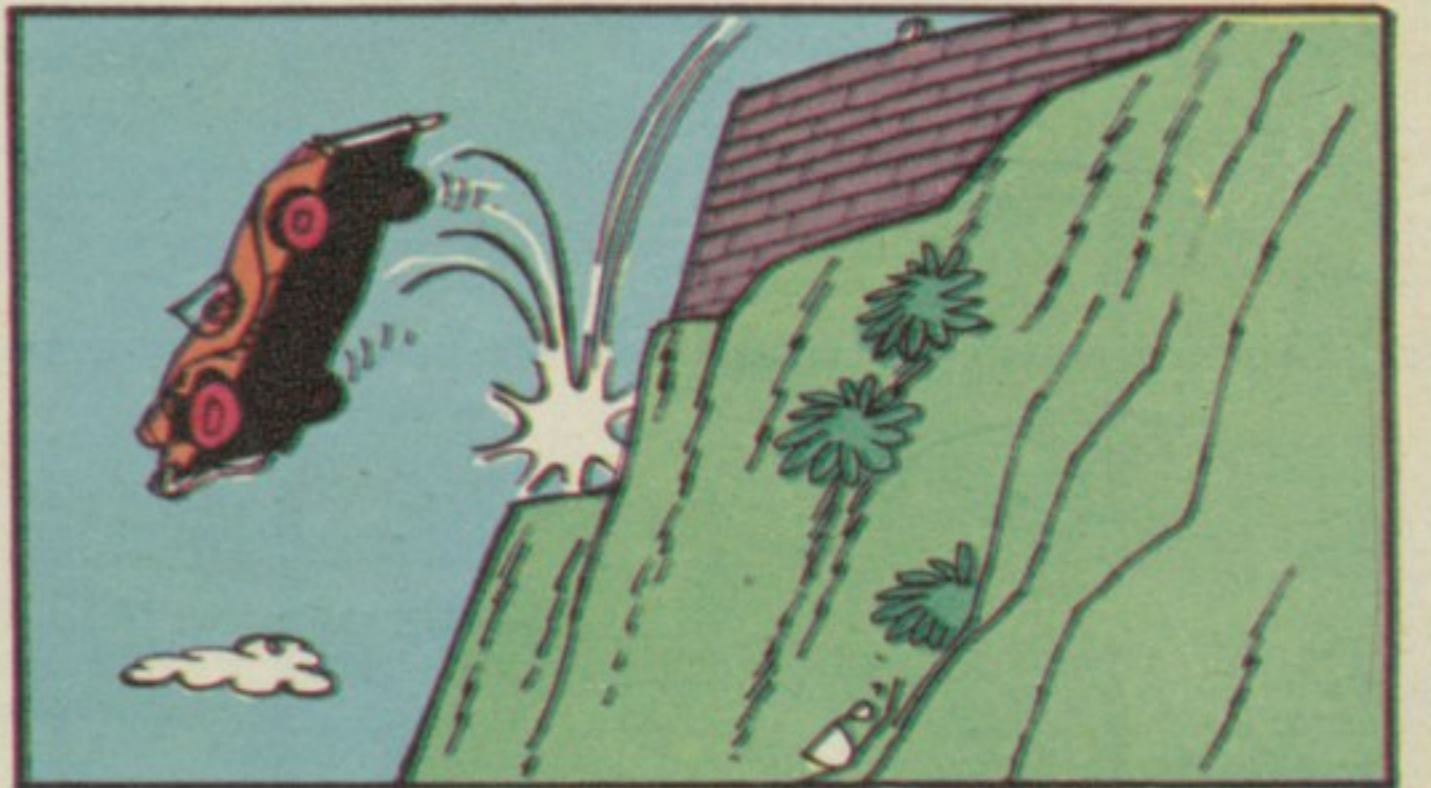
ПЕТ ФАКИРА

На први поглед свих пет факира су исти, али није тако; ако их упоредимо с првим, четири следећа имају по један детаљ који их чини различитим. Пронађите их!

ОДГОВОР:

Факир број 2 има белу уместо прне орнице; 3. — прну минђушу уместо беле; 4. — је десну руку прекрсно преко леве и 5. — има само три пера у орници.

МАСКИРАНИ

Денис

ТРИ СРЕЋНА

1 НАРОДНЕ ЈУНАЧКЕ ПЕСМЕ 5,50	2 НАРОДНЕ ЛИРСКЕ ПЕСМЕ 3,50	3 НАРОДНЕ ПРИПО- ВЕТКЕ 4,50	4 КРАЉЕВИ- НА ЛАЖДИ ПАЖДИ Јован Јовановић — Змај 3,50	5 ПРИЧЕ ИЗ ДЈЕТИЊ СТВА Владимир Назор 3,50	6 ЦИЦИБАН и друге песме Отон Жупанчић 2,50	7 ХАЈДУЦИ Бранислав Нушић 4,50	8 ДРУЖИНА ПЕРЕ КВРЖИЦЕ Мате Ловрак 3,50	9 НАГРАДА Прежихов Воранц ЦРНА БРАЋА Франце Бевк 4,50	10 ДРУЖИНА „СИЊИ ГАЛЕБ“ Т. Селишкар 3,50
21 КЊИГА О ЏУНГЛИ Радјард Киплинг 5,50	22 ЗЛАТАН КЉУЧ Алексеј Толстој 3,50	23 МАЛИ ПРИНЦ Антоан Сент Егзипери 5,50	24 ПРИЧЕ О СТВАРИМА М. Иљин 5,50	25 ВИНИ ПУ (роман) КУЋА НА ПУОВОМ УГЛУ А. А. Милн 4,50	26 ПЕСМЕ Бранко Радичевић 4,50	27 ДЕЦО МОЈА СВЕ- КОЛИКА Јован Јовановић — Змај 3,50	28 МЕМОАРИ Прота Матија Ненадовић 4,50	29 СЕЉАЧКА БУНА Аугуст Шеноа 5,50	30 ПРИПО- ВЕТКЕ Јанко Веселиновић 3,50
41 ВЕЛИКО ДВОРИ- ШТЕ (при- поветке) Стеван Раичковић 3,50	42 НА ЧАСУ ИСТОРИЈЕ Љубиша Манојловић 4,50	43 БАЈКЕ Андерсен 5,50	44 20.000 МИ- ЉА ПОД МОРЕМ Жил Верн 5,50	45 КРОЗ ПУ- СТИЊУ И ПРАШУМУ Хенрик Сјенкјевич 5,50	46 ПРИПО- ВЕТКЕ Максим Гарки 3,50	47 ТОМ СОЈЕР Марк Твен 5,50	48 ЗОВ ДИВЉИНЕ Џек Лондон 2,50	49 ДЕЧАЦИ ПАВЛОВЕ УЛИЦЕ Ф. Молнар 4,50	50 ПИСМА ИНДИРИ Џавахарлал Нехру 2,50
61 НА ДРИНИ ЂУПРИЈА Иво Андрић 5,50	62 ДРУГОВИ Тоне Седишкар 5,50	63 ПЕСМЕ Десанка Максимовић 3,50	64 ИСТИНИТЕ ЛЕГЕНДЕ Јован Поповић 4,50	65 ГЛУВА ПЕЋИНА Лушан Костић 3,50	66 ГУЛИВЕ- РОВА ПУ- ТОВАЊА Џонатан Свифт 4,50	67 ТАРАС БУЉБА Н. В. Гогољ 3,50	68 ОЛИВЕР ТВИСТ I Чарлс Дикенс 5,50	69 ОЛИВЕР ТВИСТ II Чарлс Дикенс 5,50	70 ТАЈАН- СТВЕНО ОСТРВО I Жил Верн 5,50
81 ИЗАБРАНЕ САТИРЕ Радоје Домановић 3,50	82 ПРИПО- ВЕТКЕ Симо Матавуљ 3,50	83 РОДОЉУ- БИВЕ ПЕСМЕ А. Шантић, М. Ракић, В. Петковић — Дие, Ј. Дучић, М. Војин, В. Петровић 3,50	84 СЛУГА ЈЕРНЕЈ И ЊЕГОВО ПРАВО Иван Цанкар 3,50	85 ЈАЗАВАЦ ПРЕД СУДОМ Петар Кочић 2,50	86 СУМЊИВО ЛИЦЕ Бранислав Нушић 3,50	87 СПАРТИ- ЗАНИМА Владимир Назор 3,50	88 ПРИЧА О КМЕТУ СИМАНУ и друге приповетке Иво Андрић 4,50	89 ТРИ ДОМО- БРАНА БИТКА КОД БИСТРИЦЕ ЛЕСНЕ Мирослав Крајева 3,50	90 БЕЛИ МУГРИ и друге песме Кочо Рацин 3,50

ИЗАБЕРИТЕ КЊИГЕ!

1. Пред собом имате 100 најјевтинијих и најкориснијих књига које свако у животу треба да прочита. Зато су и одабране као лектира за више разреде осмогодишње школе.

2. Изаберите књиге које вас интересују и заокружите њихове бројеве на приложеној наруџбеници. Напишите на наруџбеници своју тачну адресу.

3. Залепите наруџбеницу на дописну карту. Адресирајте дописницу: ПРОСВЕТА, БЕОГРАД, ПОШТ. ФАХ 555.

4. КЊИГЕ ЋЕТЕ ПЛАТИТИ ПОШТАРУ У ГОТОВУ КАД ВАМ ИХ ДОНЕСЕ КУЋИ.

5. Међу свима који купе три или више књига извући ће се 54 награде: електрична гитара, концертна гитара, шестар са прибором, златно наливперо и 50 лепих књига.

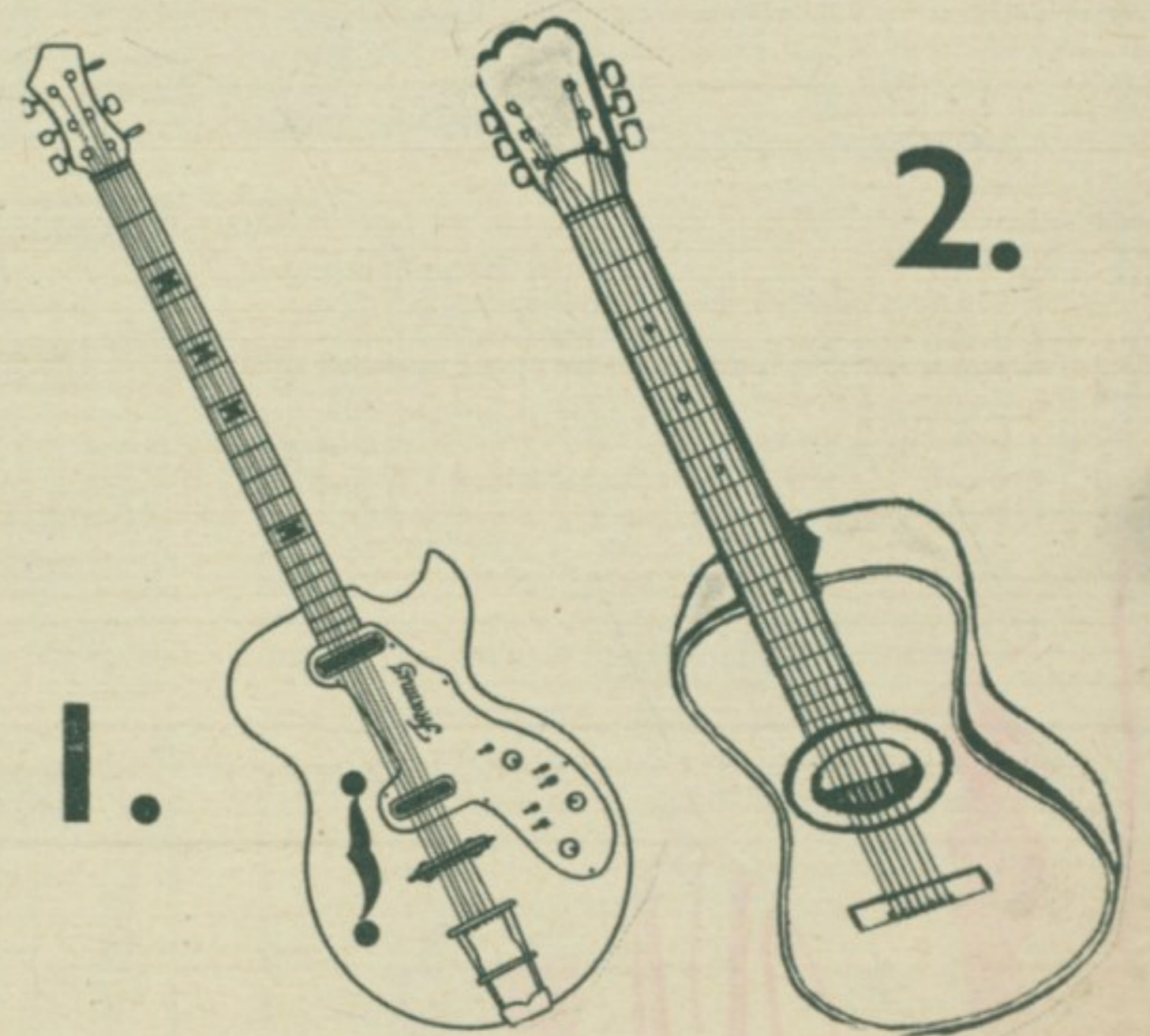
6. ТРИ СРЕЋНА БРОЈА! Из врећице у којој се налазе 100 бројева (од 1 до 100) из-

вући ће се 3 БРОЈА. Издвојиће се затим све наруџбенице на којима су заокружена та три срећна броја и извући ће се међу њима прва награда (електрична гитара) и остале награде.

Ако нико на наруџбеници не буде имао три срећна броја, од већ извучених срећних бројева одабраће се два. У овом случају у извлачењу награда учествују сви који на наруџбеници имају та два броја. Али верује се да та могућност неће доћи у обзир јер ће многи купити више књига, пошто су јевтине и корисне, па ће учествовати са три броја већ у првом извлачењу.

7. Извлачење бројева и награда обавиће комисија, а резултати ће бити објављени у „ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ“.

ПАЖЊА: Ко жели да купи цео комплет од 100 књига може га платити у готову али и у 6 рата од по 66,84 динара месечно. Нека заокружи све бројеве и — сигурно учествује у извлачењу награда!

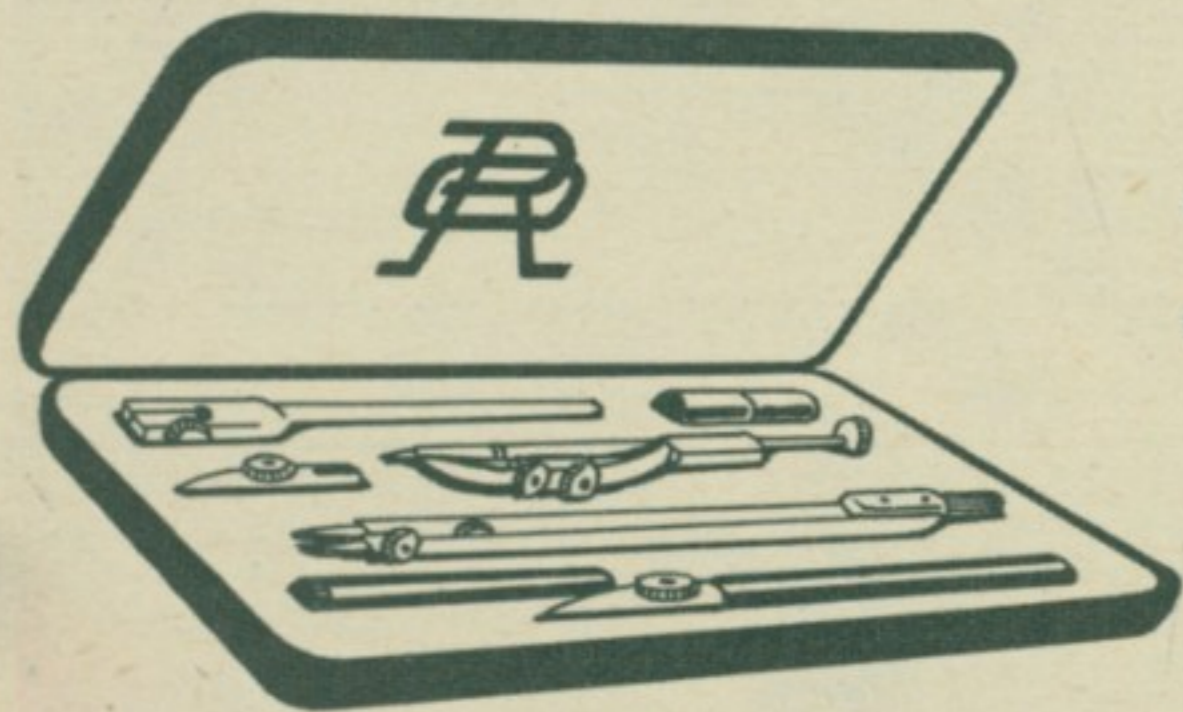

БРОЈА!

КУПИТЕ НАЈЈЕВТИНИЈЕ И
НАЈКОРИСНИЈЕ КЊИГЕ И
УЧЕСТВУЈТЕ У ВЕЛИКОЈ НА-
ГРАДНОЈ ИГРИ

ПОДЗЕМ- НИ ХЕРОЈИ Алексовић ПИОНИРИ, КЕ У ПУСТОЈ И СНЕЖ- НОЈ ПЛАНИНИ Јаневски 3,50	12 ПРИЧЕ ПАРТИ- ЗАНКЕ Бранко Ђокић 3,50	13 БЕЛИ ВУК Воја Царић 3,50	14 ПРИЧЕ О ТИТУ Мирољуб Јегтовић 5,50	15 ГУРИЈЕ и друге песме Стеван Раичковић 3,50	16 ПЕСМЕ Душан Радовић 3,50	17 КАКО СПАВАЈУ ТРАМВАЈИ М. Данојлић 3,50	18 БАСНЕ Езоп (по Доситеју Обрадовићу) 3,50	19 БАЈКЕ Браћа Грим 5,50	20 РОБИЗОН КРУСО Данијел Дефо 5,50
31 ПЕСМЕ Војислав Илић 3,50	32 МАРТИН КРПАН Франц Левстик МОЈ ЖИ- ВОТ (Суве крушке, Десетница) Иван Цанкар 3,50	33 ЈАБЛАН и друге приповетке Петар Кочић 3,50	34 БУРЂЕВАК Прежихов Воранц ВЕЛИ ЛОЖЕ Владимир Назор 4,50	35 ВЛАКУ СНИЈЕГУ Мате Ловрак 3,50	36 ПРЕПЕЛИ- ЦА У РУЦИ (припо- ветке) Вељко Петровић 4,50	37 САН И ЈАВА ХРАБРОГ КОЧЕ А. Вучо 3,50	38 КЊИГА О ТИТУ Франце Бенк ПИНКИ ЈЕ ВИДЕО ТИТА Јован Поповић 4,50	39 ОРЛОВИ РАНО ЛЕТЕ Бранко Ђокић 4,50	40 ДУНАВСКЕ БАЛАДЕ Арсен Диклић 2,50
51 НАРОДНЕ ЕПСКЕ ПЕСМЕ I (песме старијих времена) 5,50	52 ШАЉИВЕ НАРОДНЕ ПРИЧЕ 4,50	53 ПОЗНАЊЕ ЉУДИ Доситеј Обрадовић 4,50	54 СМРТ СМАИЛ- АГЕ ЧЕН- ГИЋА Иван Мажурановић 2,50	55 РОДОЉУ- БИВЕ ПЕСМЕ Симон Грегорић, Петар Прерадовић, Лаза Костић, Ђ. Јакшић 3,50	56 ПРИПО- ВЕТКЕ Лаза Лазаревић 4,50	57 ХАЈДУК СТАНКО Јанко Веселиновић 5,50	58 ПОП ЂИРА И ПОП СПИРА Стеван Сремац 5,50	59 КРОЗ МЕЂАВУ Петар Кочић 4,50	60 ОТАЦИ- НО, ТИ СИ КАО ЗДРАВЉЕ Иван Цанкар ПРИПО- ВЕТКЕ Мишко Крајчић 4,50
71 ТАЈАН- СТВЕНО ОСТРВО II Жил Верн 5,50	72 ПРИПО- ВЕТКЕ А. П. Чехов 4,50	73 ЛЕЊИНО- ВО ДЕТИЊ- СТВО Уљанова 3,50	74 КАКО ЈЕ ЧОВЕК ПО- СТАО ДИВ М. Иљин — Ј. Сегал 4,50	75 ВЕЛИКИ ТАЛАС Перл Бак 3,50	76 НАРОДНЕ ЕПСКЕ ПЕСМЕ II (песме средњих и новијих времена) 5,50	77 ОД ЗЛАТА ЈАБУКА (руковет народних умотворина) 5,50	78 ГОРСКИ ВИЈЕНАЦ П. Петровић Његош 3,50	79 ПИСМА ИЗ ИТАЛИЈЕ Љ. Ненадовић 3,50	80 ПРИПО- ВЕТКЕ Милован Глишић 4,50
91 ЗРЕЊА- НИН ВИШЊА ЗА ЗИДОМ (песме) Оскар Давичо 4,50	92 СВАДБА Михаило Лалић 4,50	93 ДОЖИВ- ЉАЈИ НИ- КОЛЕТИНЕ БУРСАЋА Бранко Ђокић 4,50	94 ДАЛЕКО ЈЕ СУНЦЕ Добрица Ђосић 5,50	95 ВЕЛИКА ДЕЦА Антоније Исаковић 4,50	96 РАТНО ПУ- ТОВАЊЕ Митра Митровић 4,50	97 СЕЛО и друге песме А. С. Пушкин 3,50	98 КАКО СЕ КАЛИО ЧЕЛИК Н. Островски Ернст Хемингвеј 5,50	99 У НАШЕ ВРЕМЕ (доживљаји Ника Адамса) Ернст Хемингвеј 2,50	100 КОН ТИКИ Тур Хејердал 5,50

НАГРАДЕ:

3.

4.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

ПОРУЏБЕНИЦА

„ПРОСВЕТА“

1. Овим наручујем књиге чије сам бројеве заокру-
жио. Књиге ћу платити поштару кад ми их донесе
кући (поузелом).
2. Поручујем свих 100 књига за готово — на отплату.
(непотребно прецртати)

(Име и презиме наручиоца)

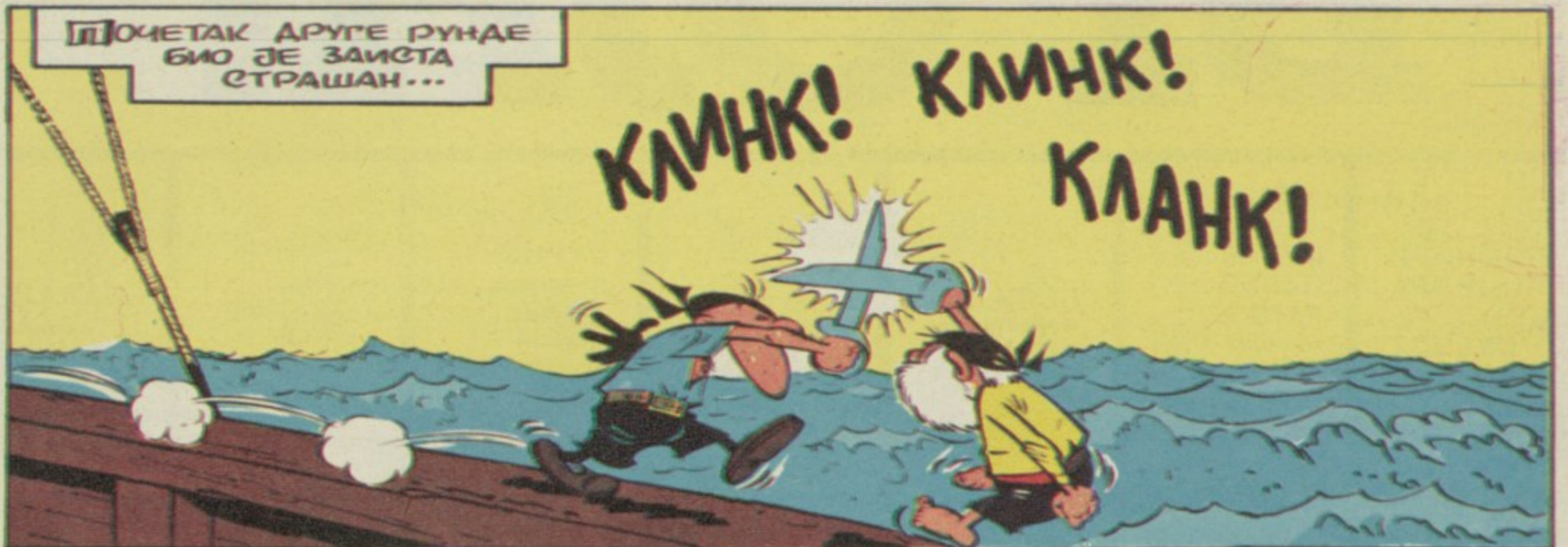
(Место, улица и број)

Изрежи и залепи на дописницу и пошаљи „ПРОСВЕ-
ТИ“, Београд, поштански фах 555.

ЦРНЕ ЗАСТАВЕ

ПОСЛЕ ОВЕ МАЛЕ ПРИПРЕМЕ, ПРЕБИМО НА ОЗБИЛНИЈЕ СТВАРИ! УПОЗОРАВАМ ТЕ, АЕДИЦЕ, ОДВЕТА ЋЕ БИТИ СТРАШНА!

ПОЧЕТАК ДРУГЕ РУНАЕ БИО ЈЕ ЗАИСТА СТРАШАН...

КЛИНК! КЛИНК!
КЛАНК!

МАЗНИ ГА!

КАПЕТАН РУШИОЛ ЈЕ БОЛИ!

НАПРЕА, НИК! ТИ СИ ДАЧИ!

ХА! ХА! ХА! ОБРИЈ МУ САЂОМ БРАДУ!

ШТО ЈЕ УЗБУД-ЉИВО!

НЕ ШТЕДИ ГА, НИК!

НИК ЋЕ ГА ИСЕЦ-КАТИ!

КЛИНК!
КЛАНК!

НЕ ДЕРИТЕ СЕ! ГЛЕДАЈТЕ КАКО СЕ НАШ КАПЕТАН МАКЉА!

ВАШ СТАРИ НИК ЈЕ ПРОПАО!

НИК ЋЕ ПОКАЗАТИ ВАШЕМ КАПЕТАНУ ШТА ЈЕ ВИТЕШКА БОРБА!

ЕНО! РУШИОЛ ГА ЈЕ САТЕРАО У КОШАК!

ЗГЊЕЧИ ГА ЈО БУВУ!

ТОГ ГУСАРСКОГ НАСИЛНИКА ТРЕБА СМЕРИТИ!

ВИ ВРЕЂАТЕ НАШЕГ КАПЕТАНА!

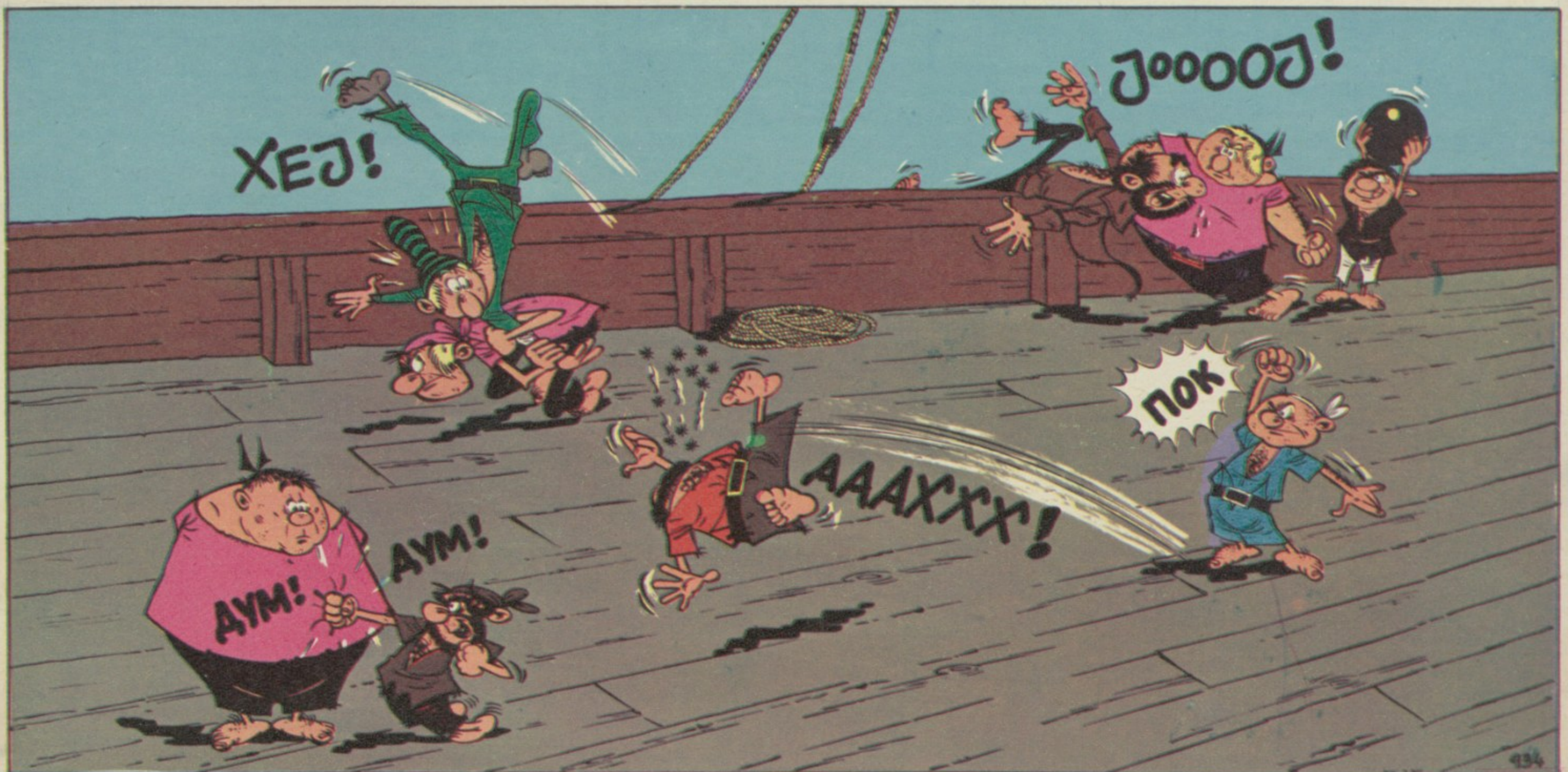
НИК ЈЕ БЕДА КО И ВИ!

КО? СТАРИ НИК ЈЕ СРЦАН! ЗАКУКАЋЕ МАЖКА ТОГ ВАШЕГ РУШИОЛА!

БОЈЕ БУТИТЕ!

ПРИБИ!

НЕ ИЗАЗИВАЈТЕ!

ХЕЈ!

ЮОООО!

АУМ!

АУМ!

АААХХХ!

ПОК

СТРАХ

ВИСОКО НА КРАНУ ДИЗАЛИЦЕ ЛЕЖАО ЈЕ ТЕШКО ПОВРЕЂЕН ЧОВЕК И ЧЕКАО МОЈУ ПОМОЋ. А ЈА САМ СЕ ВИШЕ ОД СВЕГА ПЛАШИО – ВИСИНЕ!

Од раног детињства бо-
јао сам се висине. И то
не само велике. Чак и
пењање на мање дрво било
ми је непријатно. Тада сам
имао осећање да ћу пасти
и онда би све у мени поче-
ло да се стеже, тешко сам
дисао, гушио се, и, што је
најгоре, хватала ме вртогла
вица.

Кад сам постао лекарски
помоћник, сазнао сам да се
та болест зове аерофобија и
избегаво сваку прилику ко
ја би ме навела на било ка-
кво пењање. На путовање а-
вионом нисам ни помишљао,
плашио сам се чак да погле-
дам кроз прозор двоспрат-
нице!

Изненадан њозиб

Али, једног дана у бродо-
градилушту Портсмауту где
сам радио у првој помоћи,
јавили су ми да се несрећа
догодила на великом крану
и да повређени човек лежи
непосмично високо горе на
решеткастој „руци“ дизали-
це. Нога му је била прелом-
љена и требало је да га хит-
но превијем и зауставим кр-
варење.

Кад сам чуо ову вест, уко-
чио сам се од страха. Али,
помисао да нико осим мене
не може да помогне несрећ-
нику као да ме је отрезни-
ла. Схватио сам да би ме це-
лог живота прогањало осе-
ћање кривице ако сад не бих
пошао горе.

Стегао сам зубе и спустио
на прву пречагу. Полако сам

се пео покушавајући узалуд
но да не мислим на висину.
Али, на то ме је подсећао
ветар који је све јаче дувао
што сам се више удаљавао
од земље.

На врху крана

Нисам се усуђивао да
бацим поглед према земљи
јер сам осећао да би то био
крај. Једва сам стигао до вр-
ха крана и командне кабине
која ми је изгледала као спа-
сење. Али, тада ме је опет
ухватила паника: све ово до
сада била је играчка у поре-
ђењу са задатком који ме је
чекао.

Кроз прозор кабине видео
сам дугачку узану „руку“
крана како се пружа изнад
бездана и негде при њеном
крају човека који је лежао
и чекао моју помоћ. Скупио
сам храброст и погледао до
ле. Радници су напустили по-
сао и ћутке у гомили чекали
да виде шта ће бити с њи-
ховим другом.

То ме је натерало да иза-
ђем из кабине. Чим сам сту-
пио ногом на уску нестабил-
ну платформу, дочекао ме је
поново јак ветар. Поново
сам чулно и грчевито се
ухватио за решетке. Почео
сам да пузим сантиметар по
сантиметар. Ветар ме је ши-
бао и чинило ми се да ћу
сваки час изгубити равноте-
жу. У глави ми се мутило,
дах ми се заустављао, био
сам свестан само тога да
страховито стежем гвоздене
пречаге час једном час дру-

гом знојавом шаком.

Требало је тако да пре-
ђем читавих десет метара, а
ја сам напредовао брзином
пужа. У једном тренутку ру-
ка ми је склизнула напред и
мало је требало па да сле-
тим. Тргао сам се и стегао
гвожђе тако јако да ми се
учинило да ће ми крв шик-
нути из руку.

Крај рањеника

Најзад сам се ипак нашао
крај рањеника. Он је беспо-
моћно лежао и гледао у ме-
не. Чим сам срео његов пог-
лед постао сам сигурнији.
Схватио сам да је уплашен
и да морам брзо да радим.
Држећи се једном руком за
пречагу, другом сам откоп-
чао торбу и извадио завоје.
Хтео сам најпре да му под-
вежем бутну кост и зауставим
крварење. Али, упркос мом
упозорењу, рањеник поче
да урла и превија се, за-
вој испале из мојих руку и
ветар га однесе. С ужасом
помислих како и нас двоји-
цу чека иста судбина.

Знао сам да ако не успем
брзо да зауставим крваре-
ње, он неће преживети то-
лики губитак крви. Напра-
вио сам уложак од завоја и
покушао да га ставим изнад
колена. Он је поново почео
да кука и ја сам у једном
тренутку помислио да се о-
вако обојица не можемо од-
жати на крану широком по-
ла метра и да ћемо се су-
новратити. Руке су ми се ко-
чиле од хладног ветра и још

хладнијег гвожђа за које
сам се морао држати. Нај-
зад сам једва успео да уве-
жем и последњи завој. Нога
је сад била заштићена.

Као акробаши

Али, то је био тек први
део посла. Сад је рањеника
требало спустити с крана на
земљу. Ја то сам нисам мо-
гао да урадим. Почео сам да
пузим натрашке према каби-
ни како бих одатле успоста-
вио везу са онима доле. Кад
сам, више мртав него жив,
ушао у кабину, приметио
сам како се одоздо пење чо-
век са носилима привезаним
за леђа. Препознао сам по-
словођу бродопрадилишта.

Сад смо удвоје покушали
да спасемо човека. Послово-
ђа се кретао спретно. Везао
је један крај носила и уже
обавио око струка, а ја дру-
ги. Онда смо с носилима по
ново допузили до рањеника.
Дао сам му инјекцију мор-
фијума да бих га успавао и
ми лакше обавили посао.
Сад је био миран, али је о-
пет било тешко покренути
непомично тело на тако ус-
ком простору и бескрајној
висини.

Полако, сантиметар по сан-
тиметар гурали смо носила
према кабинини одмеравајући
сваки покрет. По леденом ве-
тру, на крану који се љуљао
над безданом, личили смо на
акробате.

А кад смо, најзад, стигли
до кабине, ја сам сасвим био
на крају снаге. Али, више ми

није била ни потребна. Чо-
век који је управљао сусед-
ним краном већ је маневри-
сао великом куком дизалице
око нас и ускоро је закачио
носила и спустио их полако
на земљу. Био сам двоструко
срећан: спасао сам један
људски живот и победио са
мог себе.

ПОСЛЕ ДУГОГ ЛЕТА И ЗАДРЖАВАЊА У МНОГИМ ГРАДОВИМА, ЦОНИ ХАЗАРД ЈЕ СТИГАО У АФРИКУ!

ЗЕМЉА ПИРАМИДА, СФИНГА... И НОВЕ ВЕЛИКЕ БРАНЕ! НИЈЕ МИ САМО ЈАСНО ЗАШТО СУ МЕНЕ ОВА-МО ПОЗВАЛИ...

МОЖДА ЋУ ОДГОВОР НА ТО ПИТАЊЕ ДОБИТИ ПРЕ НО ШТО МИСЛИМ!
ХОТЕЛ НИЛ-СОН, МОЛИМ!

У ЈЕДНОЈ СПОРЕДНОЈ УЛИЦИ...
ПОЌИ ЋЕТЕ С НАМА, ЕФЕНДИ СТАРК!
КИДНАПОВАЊЕ... УСРЕД БЕЛА ДАНА?

И КАД ЈЕ КАМИОН КРЕНУО...
МОЖДА ЋЕ МИ СЕ ИСПЛАТИТИ АКО ПРО-ЊУШКАМ...

МАЛО КАСНИЈЕ КАМИОН ЈЕ СКРЕНУО ПРЕМА ПРИСТАНИШТУ...
БИЋЕ ПА-МЕТНИЈЕ ДА СЕ МАЛО ИЗМАК-НЕМ...

А ЗАТИМ, КАД ЈЕ "ЦАК" УБАЧЕН У МРЕЖУ КОЈУ ЈЕ ЗАХВАТИО КРАН...

ГЛЕ...ГЛЕ...КИДНАПОВАНОГ ПРЕБАЉУЈУ НА ЈАХТУ НИКА КРОНОСА... ЈЕДНОГ ОД НАЈБОГАТИЈИХ ЉУДИ НА СВЕТУ?

ЧИМ СЕ ТОВАР НА-ШАО НА ПАЛУБИ, ЈАХТА ЈЕ ЗАПЛОВИЛА УЗ НИЛ...

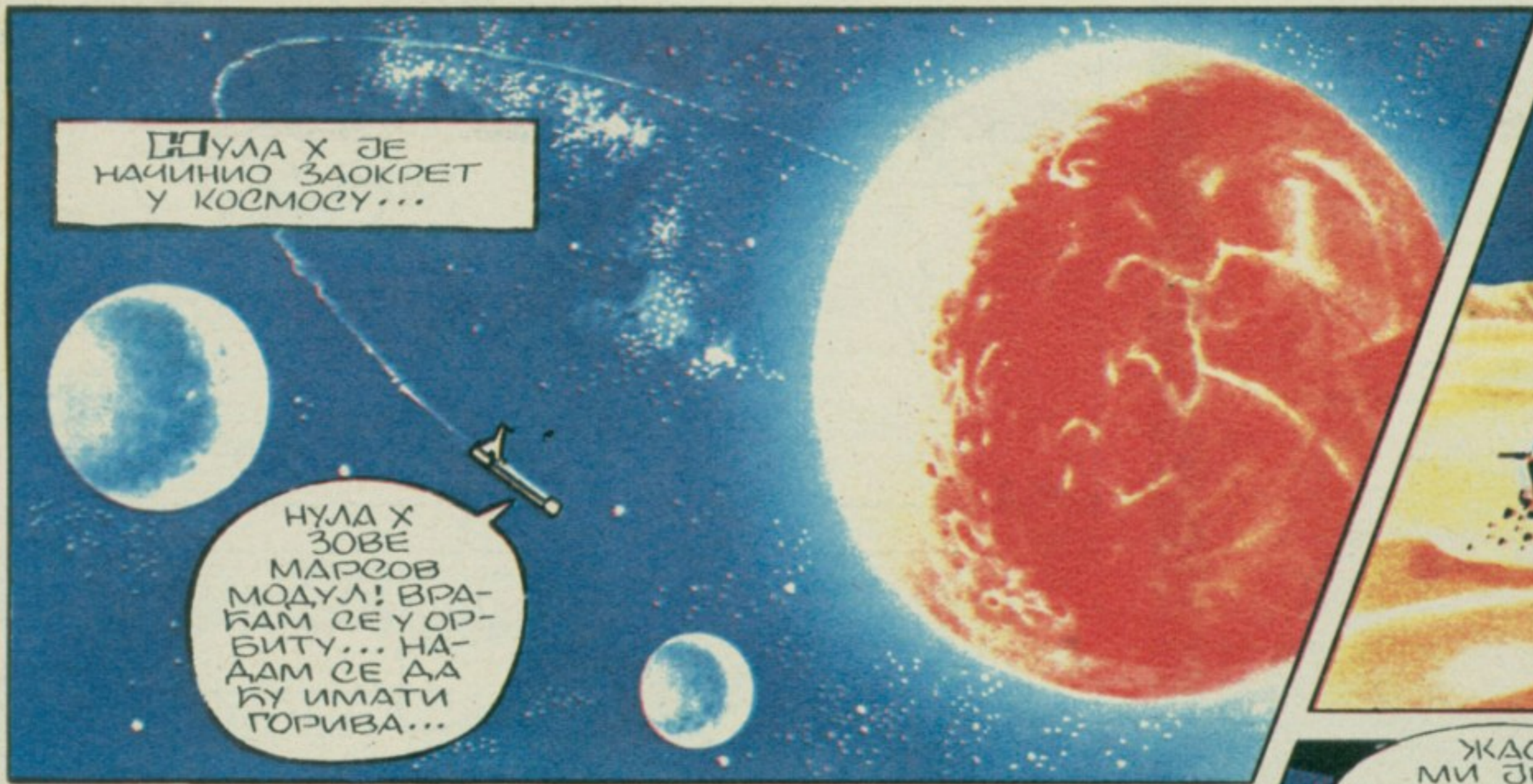

ВЕСТ О ОТМИЦИ БРЗО СЕ ПРОШИРИЛА...
ШТА ЛИ САД ОВО ТРЕБА ДА ЗНАЦИ?

ВЕСНИК
КИДНАПОВАН ИНЖЕЊЕР КОЈИ ЈЕ УЧЕСТВОВАО У ИЗГРАДЊИ АСУАНА ЕМОТУ СТАРК

ЗА ТО ВРЕМЕ ЧОВЕК КОЈИ ЈЕ МНОГО ЗНАО...
ЗА ОВО БИ СЕ МОГЛЕ ДОБИТИ ДОБРЕ ПАРЕ! ХА... МОЖДА БИ КРОНОС БИО СПРЕМАН ДА ПЛАТИ...

НУЛА X ЈЕ НАЧИНИО ЗАОКРЕТ У КОСМОСУ...

НУЛА X ЗОВЕ МАРСОВ МОДУЛ! ВРАЋАМ СЕ У ОРБИТУ... НАДАМ СЕ ДА ЋУ ИМАТИ ГОРИВА...

БРЕ-ДЕ, ПРЕ-ПОРУЧИЈЕ-МО ШТО ХИТНИЈЕ СПАЈАЊЕ! ИМАМО И ЈЕДАН ПРОБЛЕМ...

КАДА ЈЕ НУЛА X УЗЕО ТАЧАН ОРБИТАЛАН КУРС...

КАКАВ ПРОБЛЕМ, ПОЛЕ? И ШТА СЕ УСТВАРИ ДОГОДИЛО С ВАМА?

СТИ-ГЛИ БИ СМО НА ВРЕМЕ ДА СЕ КАРЛСОН НИЈЕ УДАЛИО ОД НАШЕГ МОДУЛА!

ЖАЛО МИ ЈЕ, КАРЛСОНЕ, ДА МОРАО САМ ДА ВАС ПРИЈАВИМ! МОЖДА БЕ ВАМ И СУДИТИ...

ТАКО ЈЕ ТО КАД СЕ НЕ СЛУШАЈУ НАРЕЂЕЊА! МОГЛИ СМО ДА НАСТРАДАМО!

ПО-ЛАКО, РЕЈ! ПУСТИТЕ ГА САД НА МИРУ... ЗА ТО ЋЕ БИТИ ВРЕМЕНА!

ПОГЛЕДАЈ ГА! ЊЕГА КАО ДА СВЕ ТО НИ МАЛО НЕ УЗБУЂУЈЕ!

ВА БРОДА СУ СЕ ПРИБЛИЖИЛА...

БРЗИ-НА 5-9! КУРС СТАЛАН! ПОЧИЊИ!

У РЕДУ, УКЛУЧЕН ЈЕ ЗРАК ЗА СПАЈАЊЕ...

НЕШТО МИ СЕ НЕ СЛАЖЕ! ДА НИЈЕ ОСТАЛО ЈОШ МЕТАЛНЕ ПРАШИНЕ?

У РЕНУТАК НЕОДЛУЧНОСТИ И НУЛА X ЈЕ ПРОМАШЕН...

ОХ! НИСУ УСПЕЛИ! ШТА СЕ ДОГОДИЛО?

НЕ ЗНАМ... НИЈЕ МИ ЈАСНО...

У РЕДУ, ПРЕП! ПОКУШАЈЕМО ОПЕТ! АЛИ...

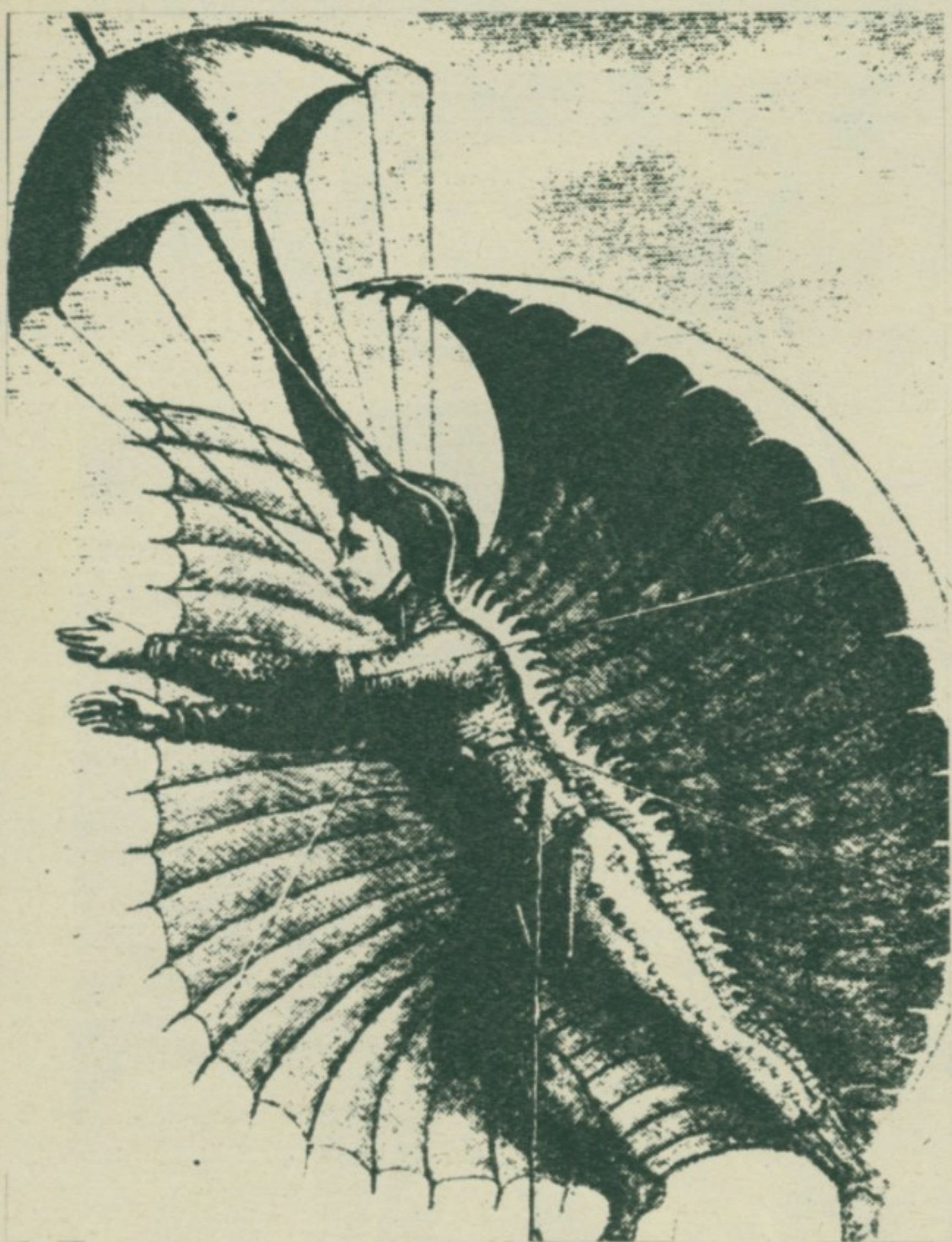
А Онда... ОПЕТ НЕУСПЕХ! МОДУЛ ЈЕ УТРОШИО И ГОРИВО...

БРЕДЕ! ЗАОБИЊИ НАС С ДРУГЕ СТРАНЕ!

НЕ МОГУ! ВЕЋ САМ ПОТРОШИО СУВИШЕ ГОРИВА! НАСТРАДАМО!

ИДУЌЕ НЕДЕЉЕ: КАРЛСОН ОДБИЈА ДА ПОМОГНЕ!

КРИЛА * * * KRILA

Лист за ваздухопловство, космонаутику и научну фантастику

List za zrakoplovstvo, kosmonautiku i znanostnu fantastiku

Glasiloz za letalstvo, kosmonavtiko in znanstveno fantastiko

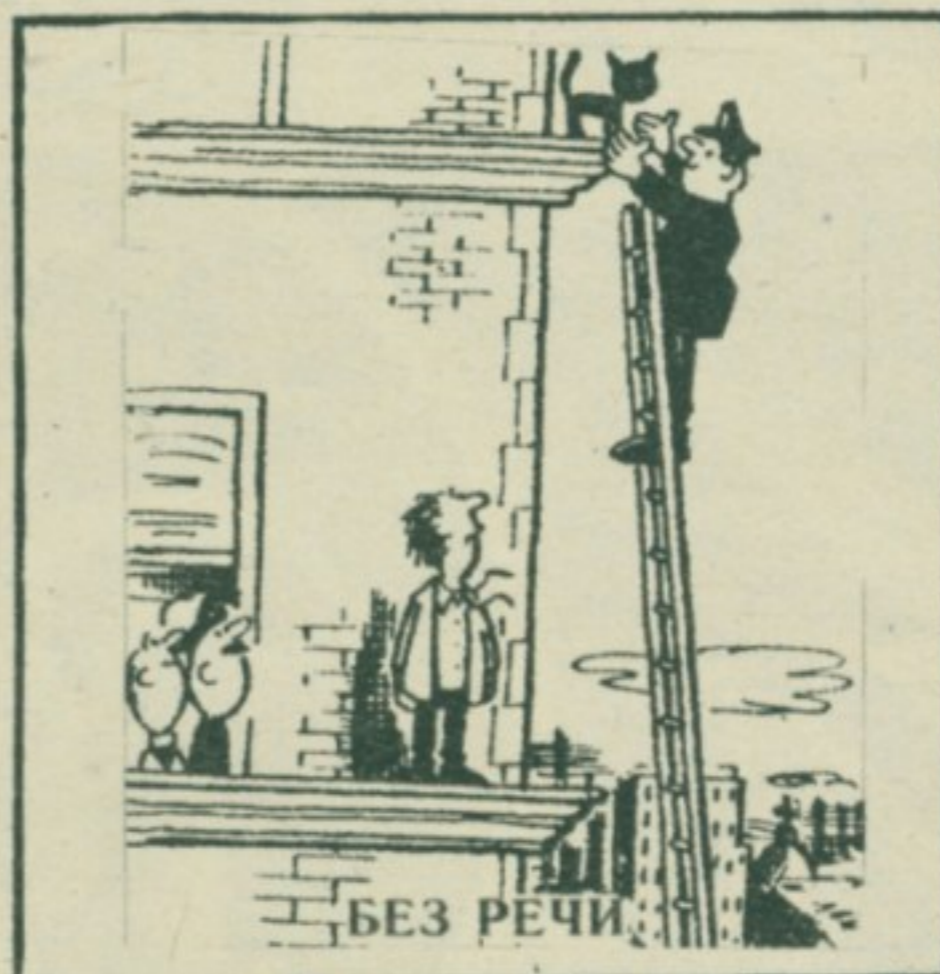
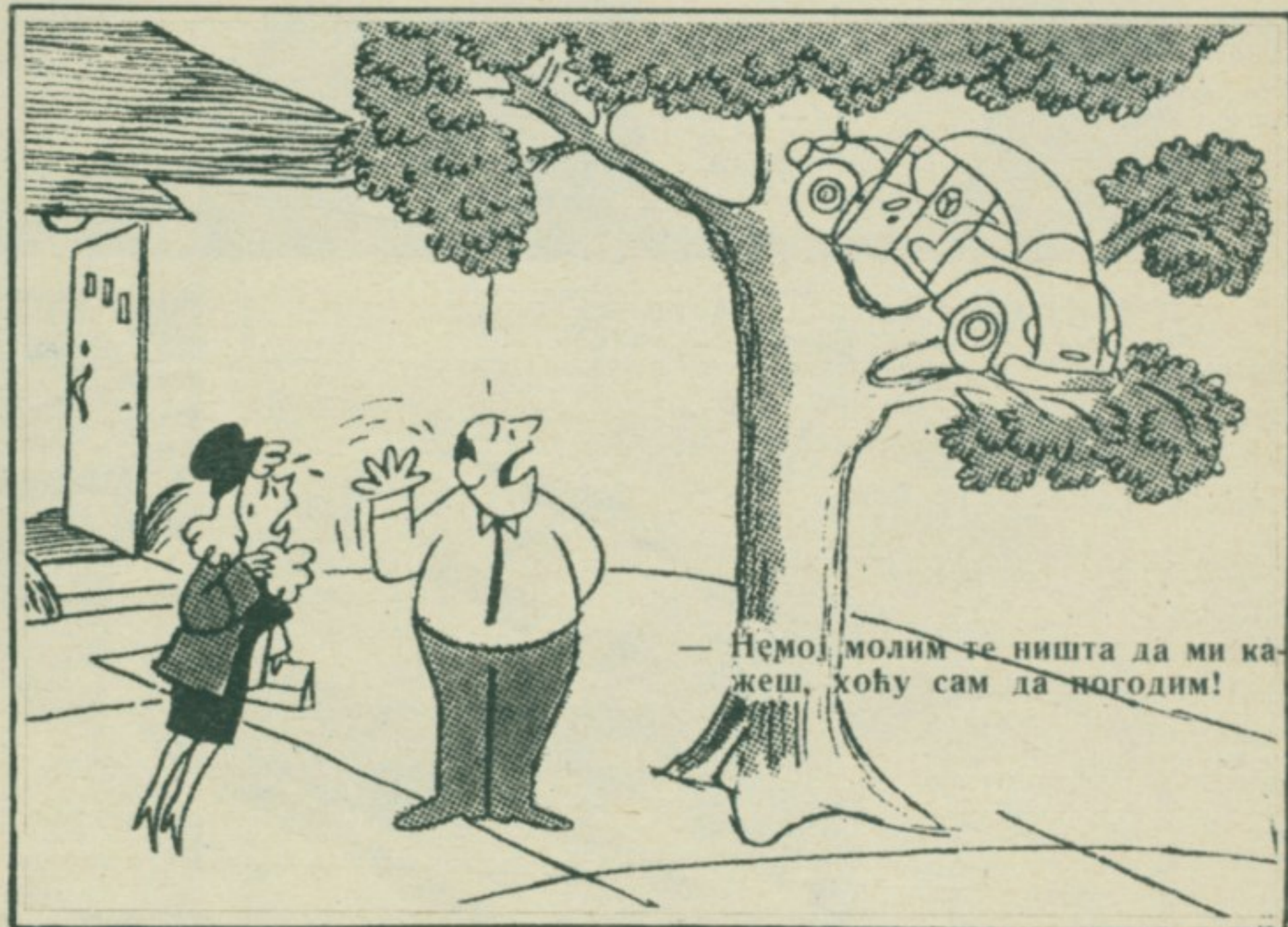
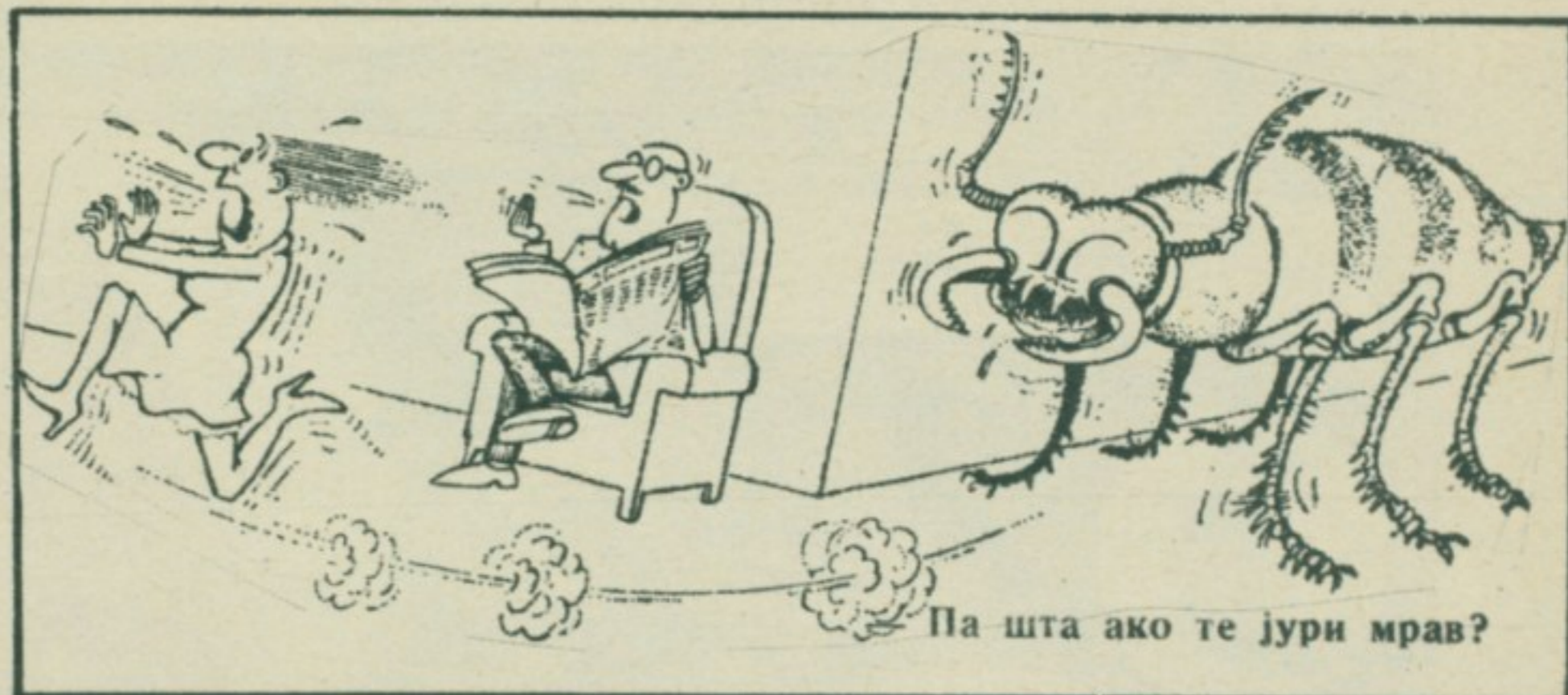
Лист за ваздухопловство, космонаутика и научна фантастика

УЧЕНИЦИ ОСНОВНИХ И СРЕДЊИХ ШКОЛА!

Ако желите да цело ваше одељење заједно са разредним старешином отпутује на седмодневну екскурзију на Капри код Напуља, **УЧЕСТВУЈТЕ У ВЕЛИКОМ НАГРАДНОМ КОНКУРСУ »КРИЛА«!**

»Крила« ће наградити једно најбоље одељење основних и једно средњих школа.

ПОЈЕДИНОСТИ О ВЕЛИКОМ НАГРАДНОМ КОНКУРСУ — У ПРВОМ БРОЈУ „КРИЛА“ који излази 25. новембра по цени од само један динар!

**ЈЕДНА
АМИ ВРЕДНА**

**НЕ ТЛАЧЕ ЧОВЕКА
ТУЂА СНАГА И
СИЛА ВЕЋ
СОПСТВЕНА
ПОКОРНОСТ**

(Индијска пословица)

70.000 СТАРИХ ДИНАРА ОНОМЕ КО НАЂЕ НЕСТАЛИ АУТОМОБИЛ

Власник несталиг аутомобила ЖАРКО КАНТАР из Београда, ул. Господара Вучића бр. 23, даје ономе ко му буде пронашао нестали аутомобил специјалну награду од 50.000 старих динара.

BG*50-861

ФИАТ-750 — светлоплаве боје

Аутомобил је нестало 24. X 1969. године испред куће власника.

НАПОМЕНА: Поред награде коју даје власник несталиг аутомобила, налазачу припа-

да и наша награда у износу од 20.000 старих динара.

Нестала кола тражите не само на улици већ и по забаченим двориштима, напуштеним плацевима, у најмањим насељима, на неочекиваним местима.

Ако пронађете нестала кола у Београду, или било где у нашој земљи, јавите првом милиционеру или станици милиције. Дајте своје податке и узмите потврду од милиционера или од станице милиције да сте ви пронашли кола и пошаљите Забавнику препорученим писмом.

Много среће и нашем читаоцу-налазачу и власнику Жарку Кантару!

КАПЕТАН Кејт

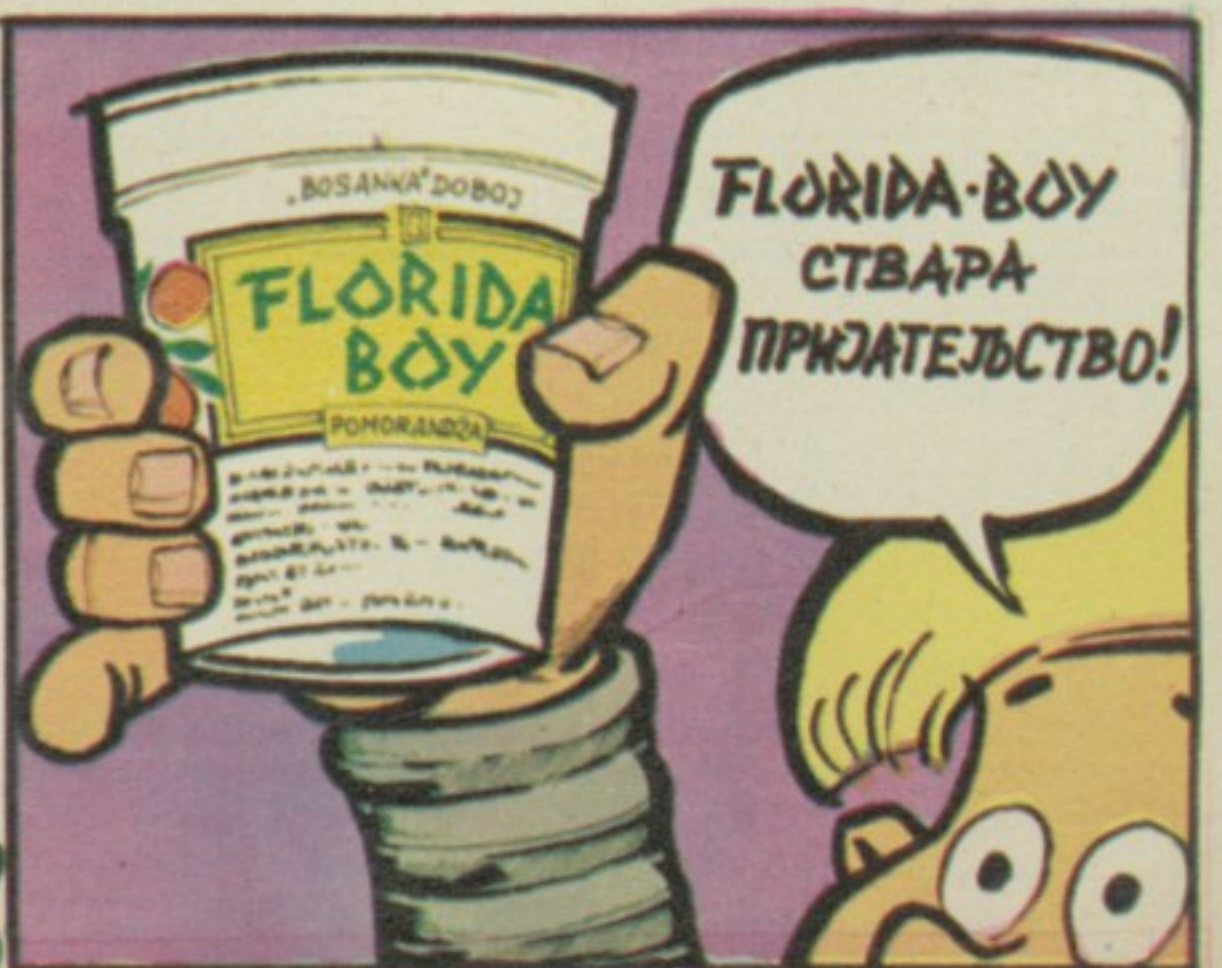
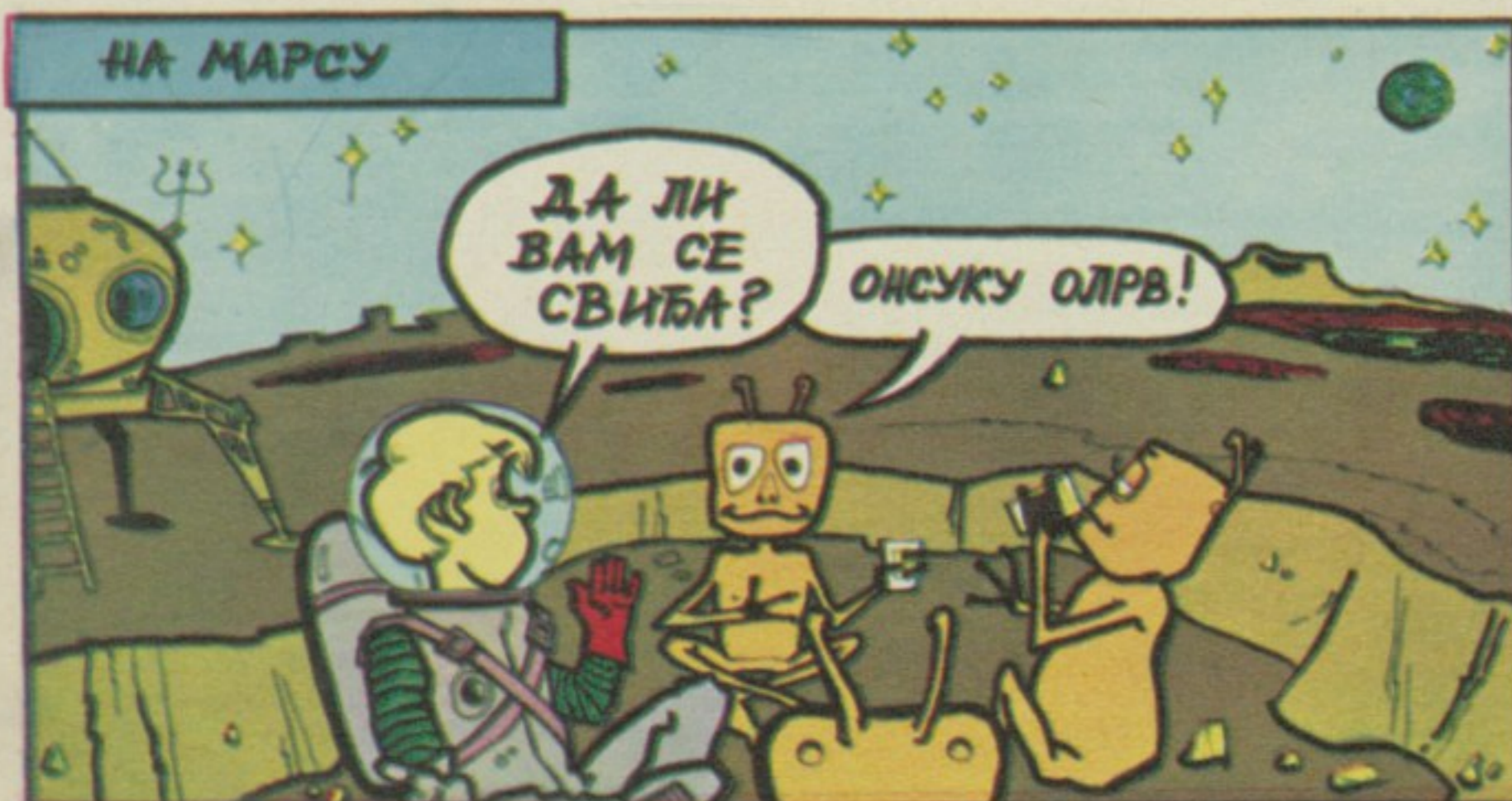
КОЈЕ ЈЕ ОВО ДРВО

Можете ли посматрајући ово др-
во и листове обележене бројевима
да одредите које је и који му лист
припада.

ОДГОВОР:

Дрво на нашој слици је храст а
његов лист обележен је бројем 1.

„BOSANKA“ DOBOJ FLORIDA-BOY U SVIM SAMOUSLUGAMA

У Спољним Регионима свемира било је страшно досадно. Већ одавно се знало да на планетама најближим Земљи не постоји никакав облик разумног живота, го тово читав Сунчев систем био је увелико испитан. Џону Вилбургу су се 2 године проведене у Спољним Орбитама чиниле бесконачне.

И баш тада, после читаве недеље неподношљивог досађивања, локализатор гравитације почео је да се понаша као да нешто није у реду.

— Да ли си проконтролисао калибратор? — упитао га је капетан Курдак, свемирски ветеран који је учествовао у готово свим првим космичким експедицијама и имао ог ромног искуства.

— Да, капетане, али...

— Одлично. То значи да се нешто налази на удаљености од једног минута и 50 секунди од нашег брода. То нешто није тешко али је тако велико да не можемо да га избегнемо скретањем с путање за 25 степени.

— Тако велики предмети у свемиру могу да буду само округли — примети Смедли, геолог екипе.

Нешто метално

И сва тројица се нагоше над локализатор гравитације, инструмент за хваљујући коме су брза космичка путовања била прилично сигурна. Пре него што је измишљен овај апарат, космичке бродове често су уништавали метеорити. Локализатор је гај проблем решавао математичком прецизношћу: одређивао је путању сваке метеорске честице или било ког предмета чија је тежина могла да оштети космички брод и то на удаљености од 3 минута. Затим је аутоматски кориговао путању брода и тако чинио да се избегне судар. Наравно, локализатор није могао много да ускрене брод с путање и када је требало више променити курс у контролној сали би се чуло алармно звоно и официр на дужности, овога пута то је био Џон Вилбур, узимао би команде за потребно маневрисање.

Теоријски, није постојала никаква опасност. На минут удаљености од предмета почео би процес успоравања брзине брода који би се тако нашао 5 хиљада миља од опасног места. Ту би се зауставио чекајући нове команде. Али, у свим дотадашњим случајевима предмет би се јасно видео на бродском екрану, док је сада екран био мутан. Локализатор је показивао да предмет није тежи од неколико хиљада тона и, упркос свим променама правца, упорно је сигнализирало да се још налази на путању брода.

Брод је већ успоравао кретање и капетан је издавао наређења:

— Саундерсе, измери притисак! Хари, покушај да га пронађеш на централном екрану! Филе, узми координате на звезданој карти!

— То је нешто метално, не могу да га локализујем — ускоро се јавио Саундерс.

Разумна бића

Тада се догодило нешто чудно. Успоравање брзине брода требало је да се заврши најдаље за 12 минута али је летелица и после тог времена наставила да успорава, чак још брже него раније.

— Предмет се креће према нама — приметио је Берг тихим гласом.

— Којом брзином? — упитао је капетан Курдак.

— Педесет миља у секунди. Истом брзином и ми идемо уназад!

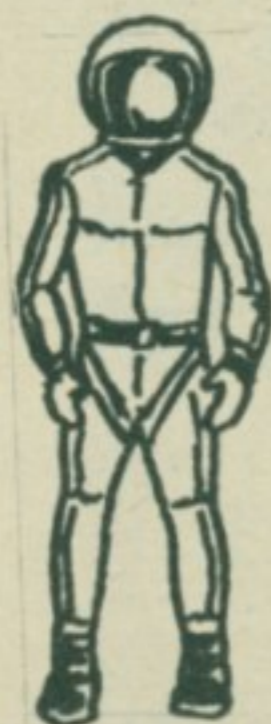
— Добро. Успори за 30 секунди па ћемо видети шта ћемо.

Берг је послушао наређење и активирао аутоматске команде.

ЛАДЖЖ

У КРИВИНИ

РОЏЕР ЛИ ВЕРНОН

НА РАСТОЈАЊУ ОД 1.000 МИЉА КОСМИЧКИ БРОД ПОЧЕО ЈЕ ДА УСПОРАВА... САД ЈЕ ПРАВИ ТРЕНУТАК!

ФАНТАСТИЧНА ПРИЧА

— И брзина предмета се смањује! — Настави да успораваш! То је сигурно космички брод и то не са Земље. Није чудо што нисмо успели да му умакнемо. Они нас одавно држе на оку и прате чим променимо курс!

— Тамна мрља на екрану! — узвикну Хари. — Диск који испушта варнице!

— Сви на своја места! На видикуну летелица непознатог порекла! — издано је наређење капетан Курдак и оно је одјекнуло у великој сали где су се налазили техничари и осталих 40 чланова посаде.

У броду је завлада необична живост. Десило се најзад оно што су људи толико очекивали: Пред њима се налазио непознат облик разумног живота!

Велика љукошина

Одједном, брод се снажно затресао и истог тренутка угасила су се сва светла. У великој кабини завладала је мучна тишина. Џони је узалуд покушавао да активира помоћни електрични агрегат. А онда су се светла изненада поново упалила.

Капетан Курдак који се налазио поред атомских команди рече:

— Испразнили су нам све електричне батерије. Ја сам везао унутрашње комуникације и водове за атомске моторе али то неће моћи дуго да траје и опет ћемо се наћи у мраку.

Космички брод је подрхтавао све јаче.

— Они нас вуку! — рече Берг. — Наша брзина се повећава, идемо најмање 100 миља у секунди. Растојање између њих и нас износи око 1500 миља.

— Нека се брод кроз два минута дагло заустави, хоћу да видим шта ће се догодити — рече капетан.

Три минута касније стигао је први извештај: два човека на тачки 77 коридора Б мртва. Пукотина од

тачке 77.2 до тачке 77.4 кабине 4 пролази преко читавог брода све до кабине X. Пукотина пролази кроз складиште и генераторе ваздуха али штете нису велике.

— Изгледа да су нас закачили

електричним каблом. Електрични им пулси пролазе кроз пукотину X до кабине А — примети капетан. — Саундерсе, пренеси посади моје наређење да се припреми топ. Растојање од 1500 миља је прилично велико, али...

Електрични таласи

Чitava атомска енергија брода могла је да се испали помоћу топа за свега 30 секунди. Али, људи су врло добро знали каквом се ризику излажу. Дамет њиховог најмоћнијег оружја није прелазило 1200 до 1500 миља и пуцањ је лако могао бити испашен упрозно. Прошло је неколико минута. Људи су напрегнуто посматрали телеекран. Чitava летелица се затреса када је из великог топа испашен атомски зрак од 5 секунди. На телеекрану се јасно видело да зрак није промашио циљ али и да се ништа није догодило. Брод непознатих свемирских бића једноставно је упио атомски зрак.

— Опет убрзавају! Брзина већ износи половину брзине светлости.

То ипак још није било алармантно. Космички бродови са Земље могли су да развију брзину L7, то јест, седам пута брзину светлости. Официре је веома интересовало колика је највећа брзина непознате летелице која их је вукала ко зна где.

Док је говорио, Џон Вилбур изненада зачу речи које су му као електрични талас прошле кроз мозак:

— Зашто се не предате? Можемо да вас напунимо рупама и уништимо, али желимо да вас проучимо! — Те речи нису биле изговорене, личиле су на халуцинацију.

Џон погледа своје другове и по њиховим лицима схвати да су сви примили сличну поруку. Курдак рече:

— Они очигледно могу да читају наше мисли, иначе не би могли са

— САУНДЕРСЕ, ИЗМЕРИ ПРИТИСАК! ХАРИ, ПОКУШАЈ ДА ПРОНАЂЕШ БРОД НА ЦЕНТРАЛНОМ ЕКРАНУ! ФИЛЕ, УЗМИ КООРДИНАТЕ НА ЗВЕДАНОЈ КАРТИ!

нама да опште. Знају и много што-шта о нашем броду. Сада смо у њиховим рукама!

— Више волим да умрем него да будем предмет њихових проучавања — изјави Берг храбро. — Ако мисле да ћемо се преда...

Није успео да заврши. Изнад главе му је блеснула плавичаста светлост и он се срушио на под. Био је мртав.

Морамо се предати!

— Драги боже, можемо да страдамо због својих мисли! — уплашено изусти Фил који је уместо погинулог узео команде и наставио да мења курс и брзину космичког брода. Још један блесак и Фил је такође пао као покошен. У контролној сали остали су само Курдак, Саундерс и Рунион. Брод је поскакивао а на његовом трупу отварала су се нове и нове пукотине.

— Не могу да зауставим овај проклет брод — узвикну капетан — а нећу да се пре...

Џон Вилбур нагло прискочи капетану и неколико пута га удари песницом све док се није срушио онесвићен. Саундерс и Рунион, који је дошао у контролну салу привучен необичном буком, збуњено су га посматрали.

— Не желим да га убију зато што неће да се преда — викну Вилбур. — То је лудачки. Немамо начина да се извучемо. **Морамо се предати!**

Истог тренутка брод је престао да се тресе.

— Ти си луд! — зарежа Рунион. — Не смемо им дати брод. — Ако се предамо они ће пронаћи систем за спуштање на Земљу и заузеће је! Боље да погинемо него да урадимо тако нешто!

Вилбур се без речи упути у кабину с оружјем, узео из ње атомски пиштољ и управи га у своје другове. Истог трена кроз мозак му је прошао електрични талас:

— Добро сте поступили, не бојте се ничега!

Сјасоносна лаж

Затим на телеекрану угледа непријатељску летелицу на око 3000 миља од њих. Прилазила им је и било је очигледно да ће их везати и повући за собом. На растојању од 1000 миља почела је да успорава улазећи у кривину. Сад је био прави тренутак...

Џон Вилбур покрену ручицу за активирање великог топа који се налазио иза његових леђа. То се догодило само за делић секунде пре него што се топ нашао тачно насупрот црног космичког брода, али је на растојању од 800 миља дејство овог оружја било 27 пута јаче него на раздаљини од 1500 миља. У року од 3 секунде непријатељска летелица је експлодирала и нестала као сјајна звезда која пада.

— То је био једини начин, — рече Вилбур уморним гласом. — Претпоставио сам да у свету који се споразумева путем мисли не постоје лажови. Када сам пуцао помислио сам да хоћу само да уништим атомски топ. Знао сам да ће поверовати мојим мислима све док не буде сувише касно!

И оштећена свемирска летелица пошла је кући, на Земљу. Капетан Курдак је у свом извештају написао да космичке летелице са Земље треба да избегавају тај део свемира све док не постану много брже и не стекну атомско оружје већег димензиона. У случају да се нека од њих ипак изгуби и нађе на опасном месту, посади се препоручује да лаже... у мислима, наравно.

РУНИОН И ЦРНИ ЖДРЕБАЦ

ЈА ВАС СЕ НЕ БОЈИМ!
ВИШЕ ВОЛИМ СМРТ НЕГО ДА
ВАМ СЕ ПОКОРИМ! МОДА
БРАГА ЂЕ МЕ ОСВЕ-
ТИТИ!

ХА! ХА! ХА! ВЕРАШ
СЕ, ДЕВОЈКО! МОЏИ
ХРАБРИ РАТНИЦИ
НЕЋЕ ДОЗВОЛИТИ
ТВОЈОЈ БРАГИ НИ
ДА ПРИБУ!

ЗНАЈ... НИКАД
НЕЋЕШ УМАЊИ! НАМА,
СВУРГМА, УСКОРО
ЋЕ СЕ ПРИДРУЖИТИ
ИХРУ И ЊЕГОВА
МОЈНА ХОДА И МИ
ЋЕМО ЗАЈЕДНО
УНИШТИТИ ТВОЈ
НАРОД!

У ТОМ ТРЕНУТКУ ЗАЧУЛА
СЕ ГРАБА...

ПОГЛЕДАЈ,
ТИ КБЕРИ
НАРОДА
ОСУЂЕНОГ
НА ПРОПАСТ,
КАКО СВУРГМА
ДОЛАЗЕ БРАГА
С ПЛАНИНА!
ХА! ХА! ХА!

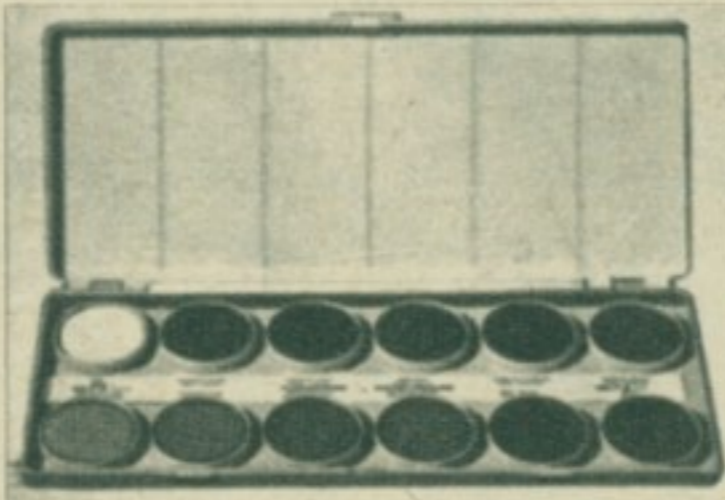
И ЗАИСТА, У ДОЛИНУ
СУ ПРИСТИЗАЛИ РАТНИЦИ
ЧУАНОГ И СВИРЕПОГ
ИЗГЛЕДА, ДОБРО
НАОРУЖАНИ...

ЗА ТО ВРЕМЕ...

ЦРНИ ЖДРЕБАЦ
ОДВЕО МЕ ЈЕ
ДАЛЕКО ОД МЕСТА
ГДЕ БИ ТРЕБАЛО
ДА СЕ НАЛАЗЕ
МОЈИ ПРИЈА-
ТЕЛИ!

ПОДСЕТНИК

Водене бојице (галенс) лепих пастелних боја. Увоз из Холандије. Можете их набавити у продавници „Шумадија“ Београд, Кнез Михаилова 26. Цена је приступачна 14,50 НД.

ЗА ПОКЛОН

ПЛОЧА ЗА ВАС

ОПАТИЈА 69

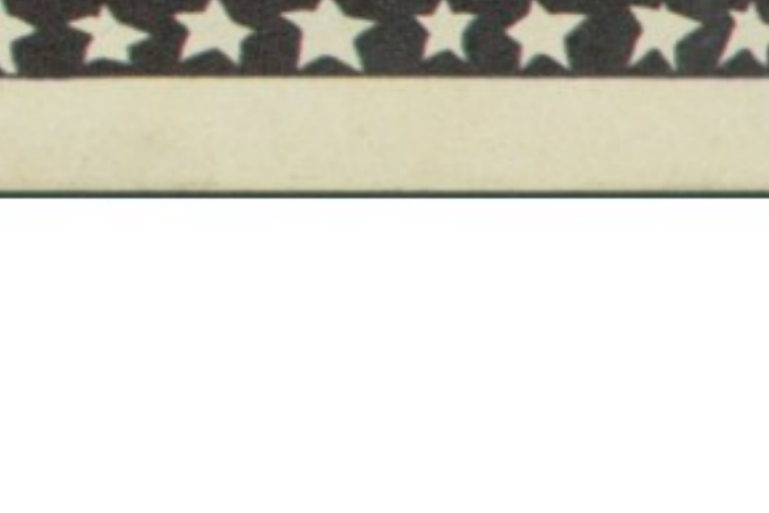
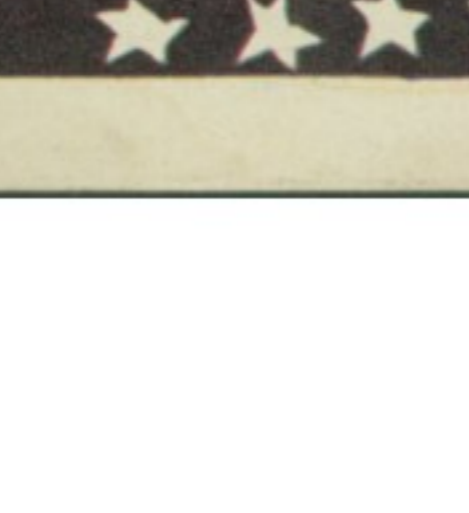
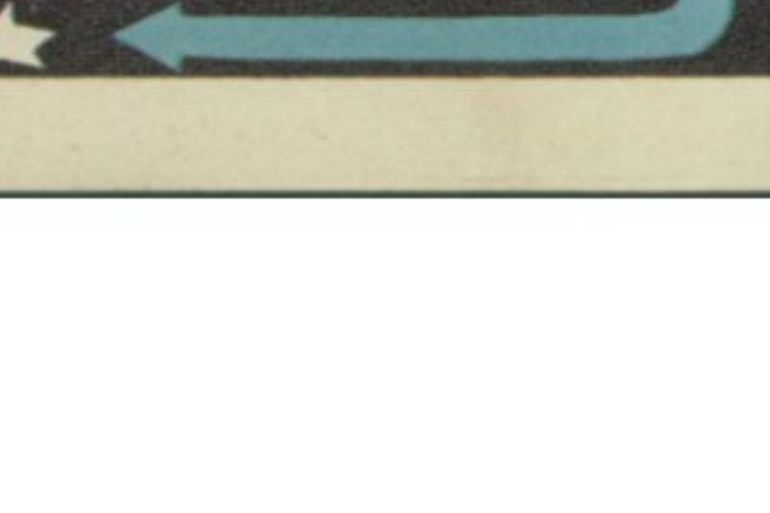
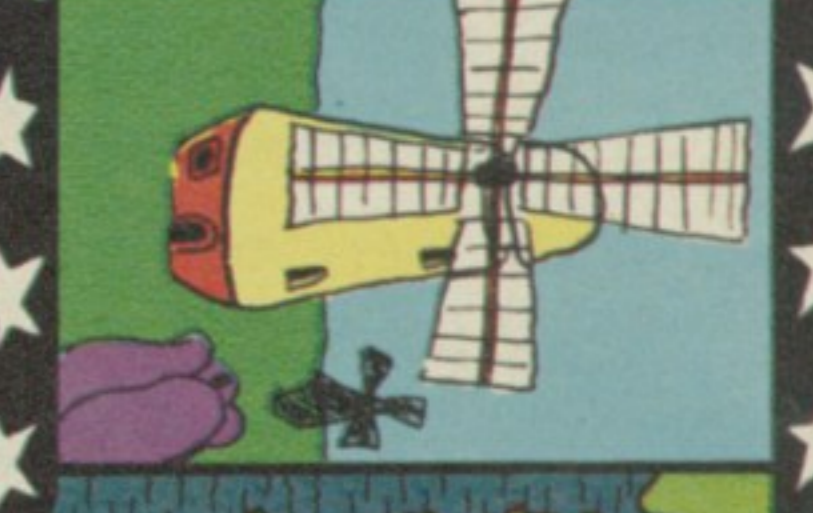
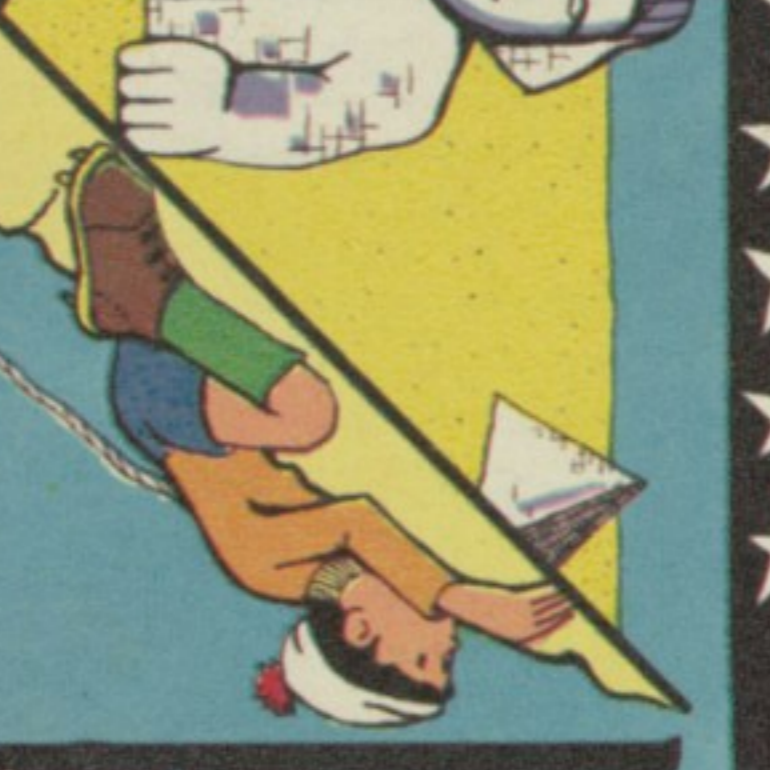
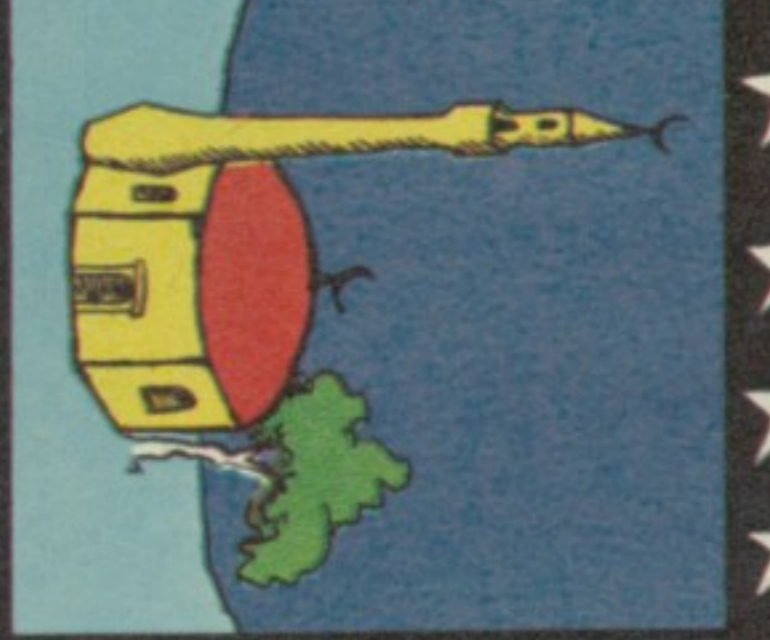
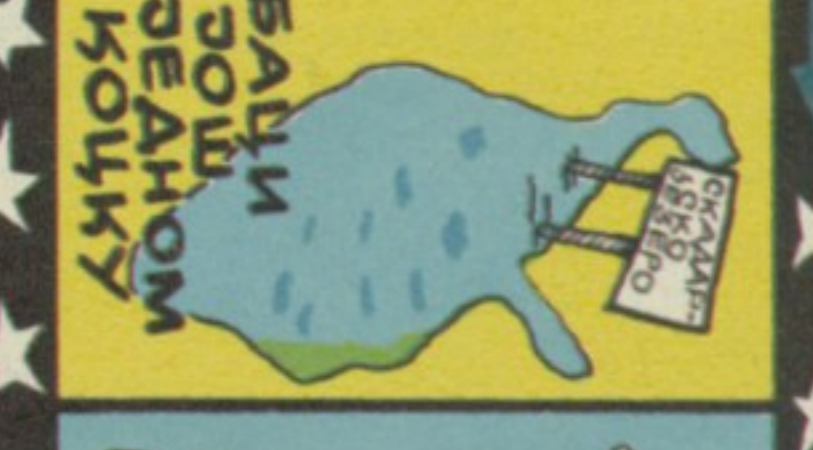
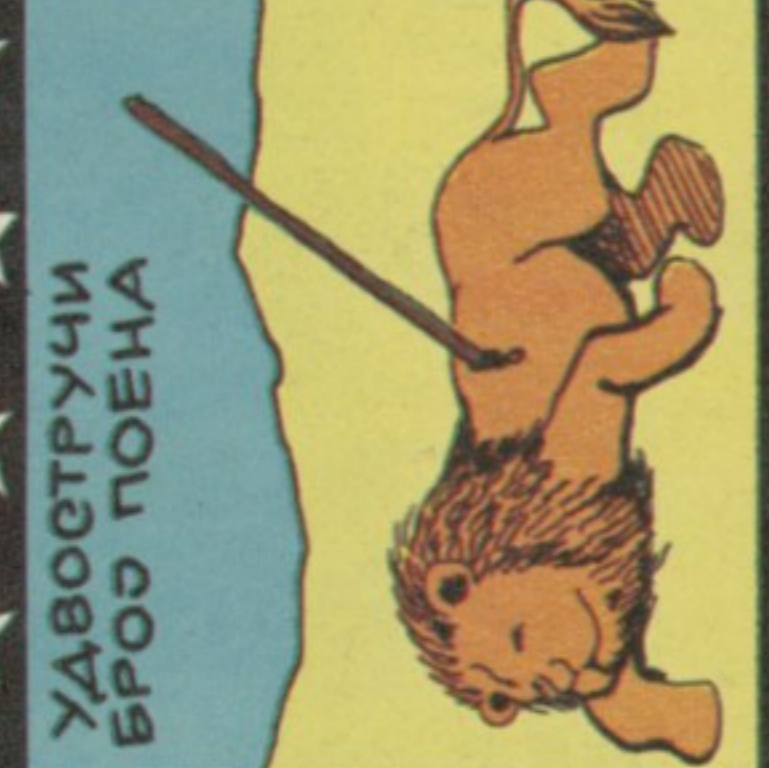
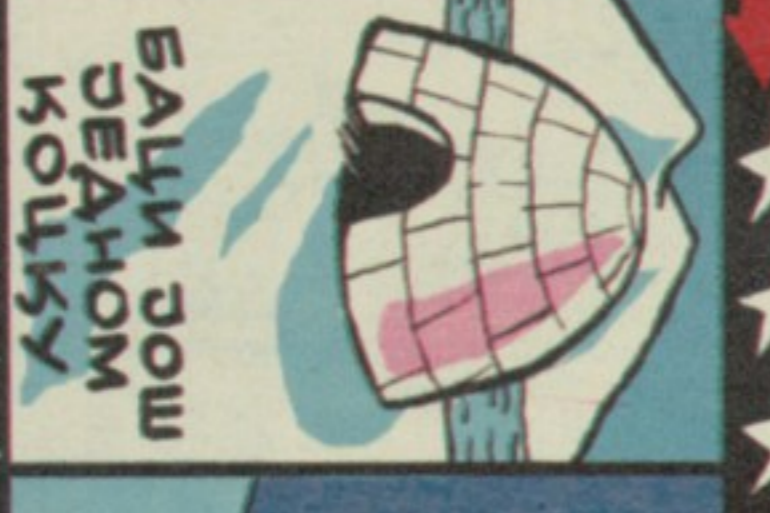
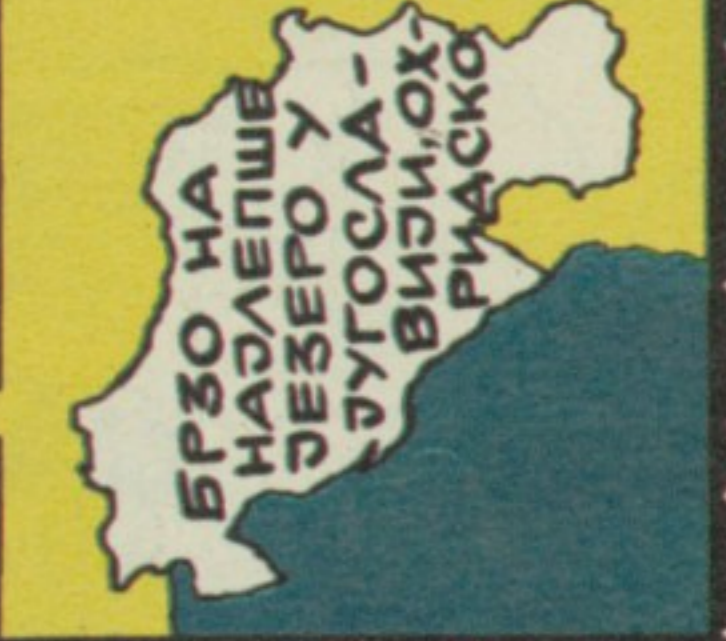
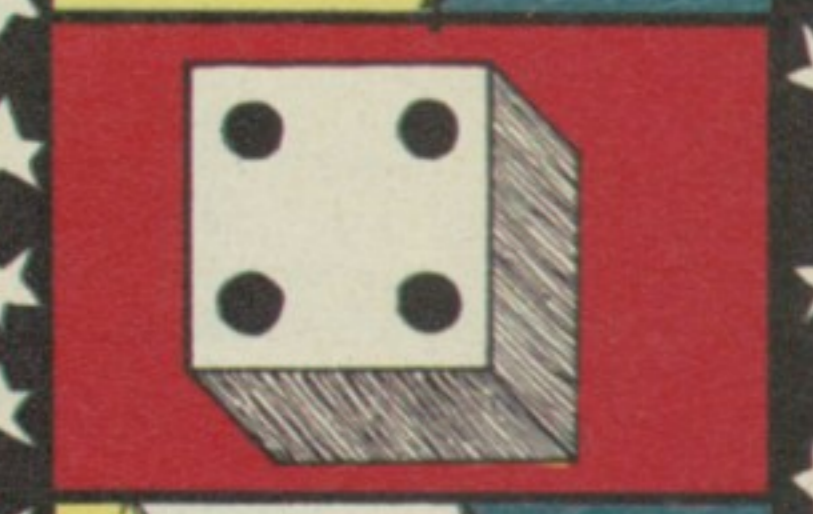
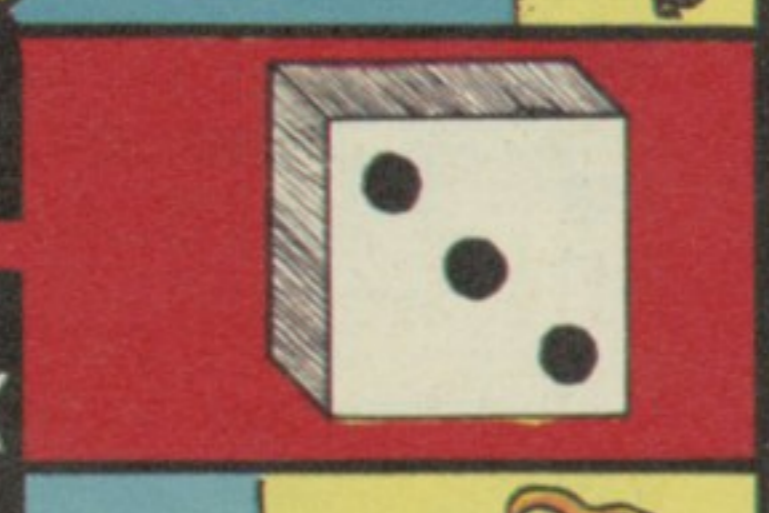
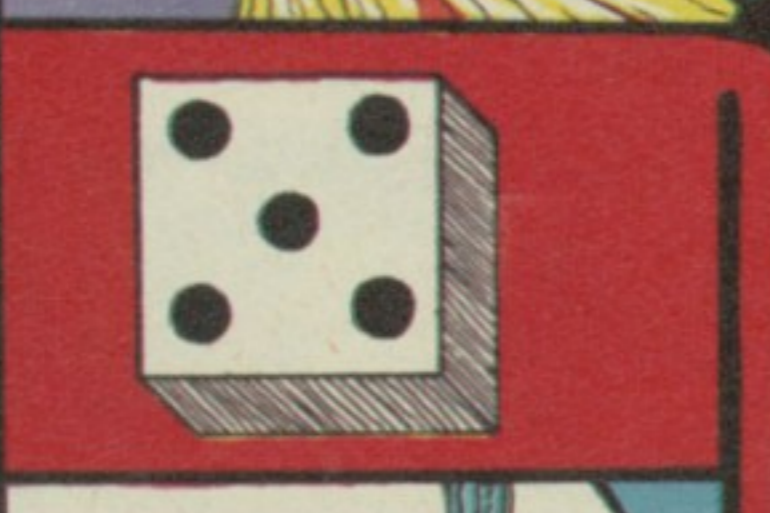
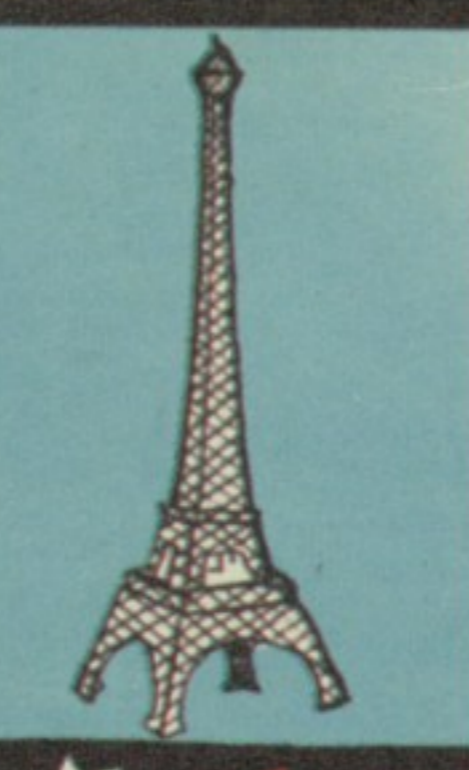
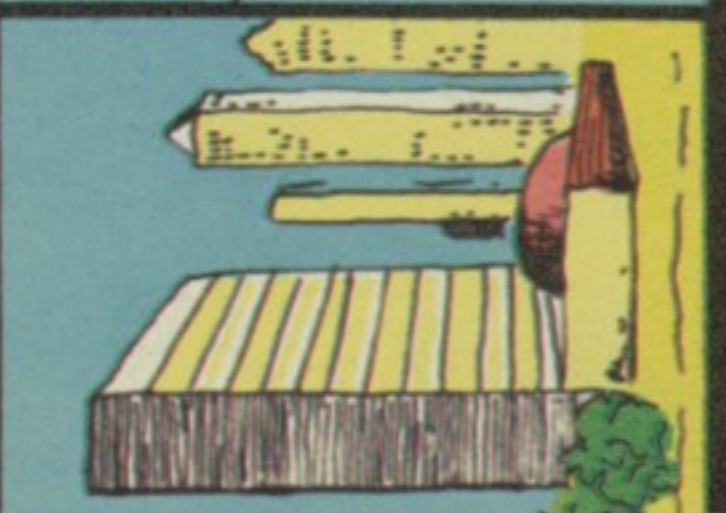
Произвела грамофонских плоча РТБ издала је шест сингл-плоча на којима су запажене мелодије с последњег опатијског фестивала. На једној, а она ће се свакако највише продавати, налази се првонаграђена песма „Мало речи треба кад се воли“ (Габи Новак), а на другој страни је „Све што ми живот пружа“ (Мишо Ковач). Поред ових за плочу су снимљене и песме „Долина мог детињства“ (Ми-

ро Унгар), „Љуби, љуби, љуби“ (Ева Сршен), „Човек ки га ни“ (Мајда Сепе), „Не схватам те“ (Ђорђе Марјановић), „То су деца“ (Ибрица Јусић), „Тридесет пута“ (Славко Петровић), „Девојчице мала“ (Корни група), „Прича се“ („4 М), „Био је мај“ (Зафир Хаџиманов) и „Једном у животу“ (Круно Слабинац). Цена сваке плоче (са два снимка) је 6 нових динара.

У свој игри учествују више од два играча и сви бацају иету ксику.
 Пре почетка игре сваки учесник баца ксику и стаје на псље на коме је нацртана ксика с бројем који је играч добио. Затим се ксика баца редом и сваки играч се помера у правцу стрелице за снелик поља (поља су различитог облика: квадратна, троугласта, правоугасна) колико добије бацањем ксице. На пољима пише шта играч који на њих стане треба да уради. Ако се играч заустави на псљу на коме ништа не пише, губи право да у једном кругу баца ксику. Ако некс стане на већ заузето псље, остаје на њему, а играч чији се писи ту налази мера да се врати на место где је бис снај који га је избацио из поља. Играч који стане на поље где се налази река од људских фигура, бележи себи један псеп. Победник је снај ко први скупи десет псена. Да би се потребни псени скупили дозвољено је да се, увек у правцу стрелице, и по неколико пута пређе читавом „стазом“.

ДЖОКОВЛЈА

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Имам 12 година, ученица сам осн. школе „Јелица Миловановић“ Сопот. Волим забавну музику и навијам за „Црвену звезду“. Желим да се дописујем с другарицама из наше земље и СССР. Зорица Николић село Ђуринци, з. п. Сопот.

Имам 12 година. Идем у VII разред. Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље и из других крајева света. Волим бит музику. Хоби ми је скупљање поштанских маркица, слика филмских глумаца, певача, слика природе и реклама. Учим француски језик. Славица Ивановић, ул. Заге Маливук бр. 19-а, Крњача — Београд.

Имам 16 година и идем у II разред Електротехничке школе у Шапцу. Желео бих да се дописујем с друговима и другарицама из земље и иностранства. Мирко Спасојевић, Нате Јеличић 16, Мајур — Шабац.

Имам 14 година и идем у VIII разред основне школе. Желим да се дописујем с друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Језик дописивања српскохрватски, мађарски и енглески. Ана Тот, Творничка 4, Зрењанин.

Идем у IV разред осн. школе и имам 11 година. Желела бих да се дописујем с друговима и другарицама широм наше земље и Енглеске. Хоби ми је скупљање сличица за слагање филма. Славица Јелић, Маршала Тита 39, Дрвар.

Желим да се дописујем с друговима и другарицама из Београда и градова поред Јадрана. Имам 12 година и идем у VII разред. Хоби ми је скупљање салвета. Јелена Павловић, Народне револуције 1/II Куманово.

Имам 14 година и ученица сам VIII разреда. Навијам за „Црвену звезду“. Скупљам: салвете, поштанске марке и значке. Језик дописивања српскохрватски и енглески. Молим другарице и другове који су одушевљени „Забавником“ као и ја и редовно га читају, да ми се јаве. Драгана Гвозденовић, 19. септембар бр. 16, Аранђеловац.

Желео бих да се дописујем с другарицама и друговима из наше земље и иностранства. Језик дописивања: македонски, српскохрватски и француски. Имам 15 година и идем у I разред Средње техничке школе — архитектонски одсек. Волим модерну музику и филм. Лазар Трајанов, Алг „ГУЦ“ „Здравко Цветковски“, Скопље.

Желим да се дописујем са другарицама и друговима из земље и СССР, Чехословачке, Румуније. Имам 13 година, ученик сам VI разреда осн. школе. Мој хоби је: скупљање разгледница, марака, салвета и играчака. Војислав В. Митровић, Игманска 16, Београд.

Ученица сам VII разреда осн. школе „Стеван Дукић“ у Београду. Имам 12 година. Мој хоби је скупљање честитки, сличица из „Животињског царства“ и „Земље и градови света“. Скупљам слике глумаца, фудбалера и певача. Веома волим бит музику. Навијам за „Партизан“. Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама широм наше земље. Језик дописивања српскохрватски, енглески и руски. Јадранка Јовановић, Гарсије Лорке 2, Београд.

* укршћене речи *

Водоравно: 1) врста пливачког стила, 6) градско превозно средство, 8) индустријска биљка, 9) талас, 11) јединица електричног отпора, 12) гљивично обољење уста, 14) хемијски знак за телур, 15) прича у сликама, 16) иницијали италијанског ренесансног песника („Ослобођени Јерусалим“), 18) острво у Јадран-

ском мору, 19) два слова, 20) светлећи гас, 22) град у Италији, 24) женски певачки глас, 26) билијарски штап, 27) трагедија Вилијама Шекспира, 30) спев, 32) француски књижевник („Јадници“), 33) два сугласника, 34) домаћа животиња, 36) богиња Земље код старих Грка, 37) држава у Азији, 39) град у Аустрији, 40) особље једне уметничке трупе

Усправно: 1) острво у Јадранском мору, 2) хемијски знак за радијум, 3) стари грчки суд у облику вазе, 4) два слова, 5) крволочна звер, 6) творница аутомобила у Марибору, 7) скраћеница нашег авиотранспорта, 8) приповетка Иве Андрића, 10) вила, 12) остатак од пожњевена жита у пољу, 13) водена животиња, 17) швајцарски легендарни јунак, 19) грчко слово, 21) име књижевника Бишаљи-Мерина, 23) део намештаја, 25) француски сликар (Едгар), 28) лична заменица, 29) гувернер Свете Јелене у доба Наполеона, 31) гасовито стање неке материје, 33) фудбалски клуб из Мадрида, 35) доживљај за време спавања, 36) амблем, 38) аутомобилска ознака за Нови Сад, 39) два сугласника.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) Уна, 4) пар, 7) жанр, 9) беда, 10) Арта, 11) ариш, с, 12) Истра, а, 14) Илирија, 16) глина, 17) ада, 19) ан, 20) Ака, 22) ан, 23) три, 25) Ивана, 27) „Илијада“, к, 30) обала, 31) е, 32) рива, 34) имун, 36) емир, 37) тире, 38) Пек, 39) чај.

МАЛА ПОШТА

БИТКА НА НЕРЕТВИ

Кад сам у „Забавнику“ прочитао позив читаоцима да учествују у конкурсном филму Вељка Булајића „Битка на Неретви“, решио сам да вам пошаљем свој прилог — нацртао сам главне јунаке. Маријан Гашпаровић, Моше Пијаде 40/31, Железник

ПИСМО ИЗ БАЊЕ ЛУКЕ

Драги Забавниче, Ја сам Аида Табаковић из Бање Луке. Као што и сам знаш Бања Лука је настрадала од земљотреса. Ја сам желела да се дописујем с друговима и другарицама, те сам послала своју адресу теби. Али ја сада више не живим у Бањој Луци. Ни сама не знам где ћу живети. Моја улица више не постоји. То су саме рушевине. Сва писма која би ми стигла на стару адресу пропала би и зато обавештавам све другове и другарице који су ми можда писали да се не љуте ако не добију одговор.

А сад прими пуно поздрава од Аиде Табаковић.

Драга Аида, кад се сместиш, јави нам своју нову адресу и пријатељи ће ти се јавити. А ми мислимо да су ти сада најпотребнији.

КАКО ДА БУДЕМ ВИТКА

Често читам Забавник и видим да, помажете многим, па бих те замолила да помогнеш и мени. Моје питање је: како да смршам? Али ја те, драги Забавниче, молим да ми на ово питање одговориш мало детаљније. Слабог сам имовног стања, па масажа не долази у обзир. Али уз пуг ми реци још и ово: имам превелик трбух па ми то као и свакој девојци смета. Како да постанем витка? Имам 15 година и здрава сам као дрен. Помажу ли пилуле за мршављење?

Твоја (очајна) читаатељка Јадранка Марјановић, Сарајево.

У твојим годинама не долази у обзир да се лишаваш хране и прескачеш оброке јер се лако можеш разболети. Ни пилуле за мршављење ти не препоручујемо. А ипак, можеш смршати и без строге дијете и без масаже. Прво: немој за оброк узимати више од једног парчета хлеба, избаци тесто (колаче), чоколаду. То само за себе није довољно, потребно је да радиш гимнастику, па ти предложимо да се упишеш у неко друштво за телесно васпитање „Партизан“. Немој да се стидиш, убрзо ћеш се осећати лакша, а и трбух ће се смањити. Јави нам се за три месеца. Желимо ти успеха. И на крају: ради више у кући и кад год можеш, уместо да идеш, а ти потрчи. Нарочито уза степенице.

НОНО, МОЈ ДОБРИ НОНО!

Одазивамо се жељи многобројних читалаца који су од „Забавника“ тражили речи ове популарне песме која је победила на фестивалу Сплит 69, а певала ју је Тереза Кесовија.

Колико предивних прича причат си знао, Ту сам упознала свет а била сам мала И не знам да л' сам рекла ти хвала За тајне ча сам открила ја.

О. ноно, ноно, ноно, добри мој ноно, Све мање људи знам ча налик су на те. О ноно, ноно, ноно, мој добри ноно, Ал сриће о којој си прича И љубави за те увек знај биће у срцу мом.

Река си, сићам се добро и гласа твог, Живот је сплетен од туге и од весеља И памтим увик, пуни смо жеља Ал' мало се оствари од тог.

О ноно, ноно, ноно, мој добри ноно. (два пута рефрен).

БУДИТЕ ДЕТЕКТИВ: РЕШЕЊЕ СА 18. СТР.

Писмо није куцао човек невешт писању на машини већ неко ко је намерно грешно. У ствари, секретарица Габи је у почетку намерно куцала погрешно, али је касније механички исправила словне грешке у писму. То и чињеница да је писмо откуцано на њеној машини били су довољан доказ да инспектор Жеди одмах посумња у њу.

WALT
DISNEY

МИКИ

